

સાપ્તાહિક ભવિષ્ય - પંક્તિ જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા

તા. ૪-૧-૨૦૨૬ થી તા. ૧૦-૧-૨૦૨૬

ગ્રહગોચરઃ આ સપ્તાહમાં સૂર્યનારાયણ ધનુ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. માર્ગી મંગળ સમગ્રતિએ ધનુ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. માર્ગી બુધ ધનુ રાશિમાં શીઘ્ર ગતિએ ભ્રમણ કરે છે. વક્રી ગુરુ મિથુન રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. માર્ગી શુક્ર ધનુ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. શનિ મીન રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. રાહુ કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. ચંદ્ર તા. ૪થીએ મિથુનમાંથી કર્કમાં તા. ૬ઠ્ઠીએ સિંહમાં, તા. ૮મીએ કન્યામાં આવે છે.

મેષ (અ, ભ, ઈ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં સફળતા જણાશે. નોકરી માટે તા. ૪, ૮, ૧૦ શુભ જણાય છે. નોકરીના નિર્ણયોમાં સ્વતંત્રપણે સફળ રહેશો. કાર્યક્ષેત્રે યશ અનુભવશો. કારોબારની નાણાંની આવક જળવાઈ રહેશે. નવા કારોબારનો પ્રારંભ થાય. નવી નોકરીના પ્રારંભ કરવા માટે મહિલાઓને અનુકૂળતાઓ જણાશે. વિદ્યાર્થીઓનો આ સપ્તાહના નિર્ણયો સફળ પુરવાર થશે.

વૃષભ (બ, વ, ઉ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં લે-વેંચના વેપારની આવકની વૃદ્ધિ થશે. તા. ૨૮, ૨૯, ૨ નોકરી માટે શુભ જણાય છે. નોકરીના અધિકારીનો સહયોગ મેળવશો. મિલકતના નિર્ણયો લઈશકશો. વાહન, કિંમતી ચીજોની ખરીદી માટે આ સપ્તાહ શુભ જણાય છે. પ્રવાસ ક્ષારા નાણાંની ઉધરાણીની વસૂલી સફળ નીવડશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં પરિવારના યશસ્વી અનુભવ થશે. વિદ્યાર્થીઓને નવા અદ્યયન માટે સવલત પ્રાપ્ત થતી જણાશે.

મિથુન (ક, છ, ઘ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં અપેક્ષિત માહિતી, જ્ઞાન મેળવશો. નોકરી માટે તા. ૨૮, ૨૯, ૩૦ શુભ જણાય છે. વેપારના કામકાજ નિયમિતપણે સફળતાથી જળવાઈ રહેશે. નવી ભાગીદારી નિર્માણ થશે. જીવનસાથીનો સહયોગ કાર્યક્ષેત્રે મેળવશો. નાણાં આવકની વૃદ્ધિ થશે. મહિલાઓને કાર્યક્ષેત્રે સફળતાનો અનુભવ થશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અભ્યાસના નિર્ણયો સંપન્ન થતાં જણાશે.

કર્ક (ડ, ઇ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં પ્રગતિ જળવાઈ રહેશે. નોકરી માટે તા. ૨૮, ૨૯, ૩૦ શુભ જણાય છે. સપ્તાહના પ્રવાસ સફળ નીવડશે, ઉપયોગી બની રહેશે. કઠીન પ્રકારના કામકાજમાં સફળતા જળવાશે. નોકરીમાં તા. ૯, ૧૦ શુભ જણાય છે. મિલકત, વાહનના નિર્ણયો સફળ નીવડશે. મહિલાઓને પતિનો સહયોગ કાર્યક્ષેત્રે પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં પરીક્ષાના પરિણામો સફળતાસૂચક જણાશે.

સિંહ (મ, ટ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારનું કામકાજ નિયમિતપણે સફળતાસૂચક બની રહેશે. પ્રવાસ ક્ષારા નોકરીના કામકાજ તા. ૪, ૮, ૯ના રોજ સંપન્ન થશે. સંતાન પરિવારના કારોબારમાં સામેલ થશે. ઉપયોગી થશે. મુસાફરી એકંદરે આ સપ્તાહમાં સફળ નીવડશે. નવા વ્યવસાયના સંબંધો નિર્માણ થશે. ગૃહિણીઓને સંતાનની જવાબદારીમાં રાહત જણાશે. વિદ્યાર્થીઓનો શૈક્ષણિક પ્રવાસ સફળ નીવડશે.

કન્યા (પ, ઠ, ણ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા પ્રકારના કામકાજને અનુસરશો. નોકરી માટે તા. ૪, ૫શુભ જણાય છે. તા. ૭, ૮મીએ વેપારના ઉધરાણીના નાણાંની વસૂલીમાં સફળ રહેશો. મિલકતના નિર્ણયો આ સપ્તાહમાં સફળતાથી સંપન્ન થશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં હુન્નરલક્ષી પ્રવૃત્તિઓમાં યશસ્વી અનુભવ થશે. વિદ્યાર્થીઓને

આજનું પંચાંગ

ઉત્તરાયણ - સૌર શિશિરઋતુ, રવિવાર, તા. ૪-૧-૨૦૨૬, ઇષ્ટિ

ભારતીય દિનાંક ૧૪, માંહે પૌષ, શકે ૧૯૪૭ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨, શા. શકે ૧૯૪૭, પૌષ વદ-૧ જૈન વીર સંવત ૨૫૫૨, માંહે પૌષ, તિથિ વદ-૧ પારસી શહેનશાહી રોજ ૨૩મો દએપદીન, માંહે પમો અમરદાદ, સને ૧૩૯૫ પારસી કદમી રોજ ૨૩મો દએપદીન, માંહે ૬ઠ્ઠી શહેરેવર, સને ૧૩૯૫ પારસી ફસલી રોજ ૨૦મો બહેરામ, માંહે ૧૦મો દએ, સને ૧૩૯૪ મુસ્લિમ રોજ ૧૪મો, માંહે ૭મો ૨જજબ, સને ૧૪૪૭ મીસરી રોજ ૧૬મો, માંહે ૭મો ૨જજબ, સને ૧૪૪૭ નક્ષત્ર પુનર્વસુ બપોરે ક. ૧૫-૧૦ સુદી, પછી પુષ્ય ચંદ્ર મિથુનમાં સવારે ક. ૦૯-૪૨ સુદી, પછી કર્કમાં ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: મિથુન (ક, છ, ઘ), કર્ક (ડ, ઇ) સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૭ મિ. ૧૪, અમદાવાદ ક. ૦૭ મિ. ૨૩, રટા.ટા. સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૧૨, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૦૬, રટા. ટા. -: મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ : - ભરતી: બપોરે ક. ૧૨-૧૪, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૧-૧૨ (તા. ૫)

સાપ્તાહિક દૈનંદિની

તા. ૪-૧-૨૦૨૬ થી તા. ૧૦-૧-૨૦૨૬

રવિવાર, પૌષ વદ-૧, વિ. સં. ૨૦૮૨, તા. ૪થી જાન્યુઆરી, ઈ. સ. ૨૦૨૬. નક્ષત્ર પુનર્વસુ બપોરે ક. ૧૫-૧૦ સુદી, પછી પુષ્ય. ચંદ્ર મિથુનમાં સવારે ક. ૦૯-૪૨ સુદી, પછી કર્ક રાશિ પર જન્માક્ષર. ઇષ્ટિ, વૈધુતિ જન્મયોગ શાંતિ પૂજા. શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.

સોમવાર, પૌષ વદ-૨, તા. પમી. નક્ષત્ર પુષ્ય બપોરે ક. ૧૩-૨૪ સુદી, પછી આશ્લેષા. ચંદ્ર કર્ક રાશિ પર જન્માક્ષર. ભક્ષા પ્રારંભ રાત્રે ક. ૨૦-૫૩. શુભ દિવસ.

મંગલવાર, પૌષ વદ-૩, તા. ૬ઠ્ઠી, નક્ષત્ર આશ્લેષા બપોરે ક. ૧૨-૧૭ સુદી, પછી મઘા. ચંદ્ર કર્કમાં બપોરે ક. ૧૨-૧૭ સુદી, પછી સિંહ રાશિ પર જન્માક્ષર. શ્રી દયાનંદગિરી, ગુરુ બ્રહ્મગિરિ ચાને શ્રી મુંકિયા સ્વામી પુણ્યતિથિ, ચતુર્થી ક્ષય તિથિ છે. સંકષ્ટ ચતુર્થી- અંગારકી ચંબ્રોદય ૨૧-૨૧, ભક્ષા સમાપ્તિ સવારે ક. ૦૮-૦૧, શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.

બુધવાર, પૌષ વદ-૫, તા. ૭મી, નક્ષત્ર મઘા

આ સપ્તાહમાં નવા અભ્યાસના પ્રારંભ માટે અનુકૂળતા જણાશે. અભ્યાસના પરિણામો સફળ નીવડશે.

તુલા (૨, ત): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં કામકાજ સફળતાસૂચક છે. નોકરી માટે તા. ૫, ૭, ૮ શુભ જણાય છે. મિલકતના નિર્ણયો સરળતાથી લઈશકશો. ઉધરાણીના નાણાંની વસૂલી સફળતાથી થઈશકશે. પ્રવાસ આ સપ્તાહમાં સફળ પુરવાર થશે. કોર્પોરેટ કંપનીના કામકાજ સફળ નીવડશે. મહિલાઓને પતિનો સહયોગ કાર્યક્ષેત્રે પ્રાપ્ત થશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવા અદ્યયન માટે અનુકૂળતા જણાશે.

વૃશ્ચિક (ન, ય): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં સતર્કતા જરૂરી છે. વાયદાના વેપાર માટે ગોચરફળ શુભ જણાતું નથી. નોકરી માટે તા. ૫, ૬, ૮ શુભ જણાય છે. નોકરીના નિર્ણયોમાં અનુકૂળતા અનુભવશો. વાહન, સ્થાવર મિલકત માટે સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. મહિલાઓને સામાજિક, રાજકીય પ્રવૃત્તિઓમાં યશસ્વી અનુભવ થશે. પ્રવાસ ક્ષારા કુટુંબના કામકાજ પણ સંપન્ન થશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં નવા અભ્યાસના પ્રારંભની તક મેળવશો.

ધનુ (બ, ઘ, ફ, ઢે): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવું નાણારોકાણ શક્ય છે. નોકરી અર્થેનો પ્રવાસ ઉપયોગી થશે. તા. ૪, ૮, ૯, ૧૦ શુભ જણાય છે. રાજકીય પ્રવૃત્તિઓમાં સફળતા મેળવશો. ભાઈ-બહેનો સાથેના નાણાવ્યવહાર સંપન્ન થશે. ભાગીદાર સાથેના વ્યવસાયના કામકાજ સફળતાથી સંપન્ન થશે. મહિલાઓને આ સમાહમાં કુટુંબના સદસ્યોનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં કઠીન અભ્યાસમાં સરળતા જણાશે.

મકર (ખ, જ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા રોકાણ માટે અનુકૂળ તકો મેળવશો. નવી નોકરીનો પ્રારંભ થશે. તા. ૪, ૮, ૯ સરકારી અધિકારી ક્ષારા વ્યવસાયના મૂંઝવણતા પ્રશ્નોનો ઉકેલ લાવી શકશે. વેપારમાં નાણાવ્યવહાર સરળ પુરવાર થશે. પ્રવાસ ક્ષારા ઉધરાણીના નાણાંની વસૂલી થઈ શકશે. ગૃહિણીઓને સંતાનની અદ્યયનની જવાબદારીમાં અનુકૂળા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના અભ્યાસના નિર્ણયો સફળ બની રહેશે.

કુંભ (ગ, શ, સ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં દૈનિક સાપ્તાહિક વેપાર અંને નવા નાણારોકાણ માટે અનુકૂળતા જણાશે. તા. ૬, ૭, ૮ નોકરી માટે શુભ ફળદાયી જણાય છે. સંતાન પરિવારના કારોબારમાં સામેલ થશે. નવા કારોબારનો પ્રારંભ શક્ય જણાય છે. ભાગીદાર મિત્રો કાર્યક્ષેત્રે માર્ગદર્શક ઉપયોગી બની રહેશે. નાણાંની આવકની અનુકૂળતા અનુભવશો. મહિલાઓને કુટુંબીજનોનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં કુટુંબીજનોનો અદ્યયનમાં સહયોગ, પ્રોત્સાહન પ્રાપ્ત કરશે.

મીન (દ, ચ, ઝ, થ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવું નાણારોકાણ શક્ય છે. દૈનિક વેપાર લાભદાયી પુરવાર થશે. નોકરીમાં વિશિષ્ટ પરિવર્તનો લાભદાયી પુરવાર થશે. નોકરી વિશેના નિર્ણયો સ્વતંત્રપણે મક્કમતાથી લઈશકશો. કોર્પોરેટ કંપની સાથેના કામકાજમાં સફળતા જણાશે. વેપારમાં પ્રગતિ થશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં હુન્નરલક્ષી પ્રવૃત્તિઓમાં સફળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અભ્યાસ નિયમિતપણે જળવાઈ રહેશે.■

ઓટ: સાંજે ક. ૧૮-૨૭
પ્રત પર્વાદિઃ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૨, ‘પિંગલ’ નામ સંવત્સર, શાસિવાહન શક સંવત ૧૯૪૭, ‘વિશ્વાવસુ’ નામ સંવત્સર, પૌષ કૃષ્ણ – પ્રતિપદા. ઇષ્ટિ, વૈધુતિ જન્મયોગ શાંતિ પૂજા. શુભાશુભ હિનશુદ્ધિઃ શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે. મુહૂર્ત વિશેષ: ભગવાન સૂર્યનારાયણનું વિશેષ પૂજન, ગાયત્રી જાપ પૂજા, દેવન, વૈધુત જન્મનક્ષત્ર શાંતિ પૂજા, ગુરુગ્રહ દેવનનું પૂજન, અદિતિ પૂજન, વાંસ વાવવા, નિત્ય થતાં પશુ લે-વેંચ, વ્યાપાર, સ્થાવર લેવડદેવડના કામકાજ, ચંદ્રભળ જોઈ સીમંત સંસ્કાર, સર્વશાંતિ શાંતિ પોષ્ટિક પૂજા, વૃક્ષ વાવવા, ઉપવાદિકા બનાવવી, નિત્ય થતાં પશુ લે-વેંચ, ઘર-ખેતર જમીન, મકાન લેવડદેવડના કામકાજ, શ્રીવિષ્ણુ-લક્ષ્મી પૂજા. આયમનઃ ચંદ્ર-શનિ ત્રિકોણ કરકસરિયા, ચંદ્ર-નેષ્ચયૂન ત્રિકોણ રવપનદષ્ટા. ખગોળ જ્યોતિષ: ચંદ્ર-શનિ ત્રિકોણ, ચંદ્ર-નેષ્ચયૂન ત્રિકોણ ગ્રહગોચરઃ સૂર્ય ધનુ, મંગળ-ધનુ, માર્ગી બુધ-ધનુ (બુધ અસ્ત) વક્રી ગુરુ-મિથુન, શુક્ર-ધનુ (શુક્ર અસ્ત) માર્ગી શનિ-મીન, રાહુ-કુંભ, કેતુ-સિંહ, વરકી હર્ષલ-વૃષભ, માર્ગી નેષ્ચયૂન-મીન, માર્ગી પ્લુટો-મકર. ■

સવારે ક. ૧૧-૫૫ સુદી, પછી પૂર્વાષાઠ્યુની. ચંદ્ર સિંહ રાશિ પર જન્માક્ષર. ઋ સામાન્ય દિવસ. ગુરુવાર, પૌષ વદ-૬, તા. ૮મી, ૨૦૨૬, નક્ષત્ર પૂર્વાષાઠ્યુની બપોરે ક. ૧૨-૨૩ સુદી પછી, ઉત્તરા ણાઠ્યુની. ચંદ્ર સિંહમાં સાંજે ક. ૧૮-૩૮ સુદી, પછી કન્યા રાશિ પર જન્માક્ષર. ભક્ષા પ્રારંભ મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૩૧-૦૫ (તા. ૯), સામાન્ય દિવસ શુકવાર, પૌષ વદ-૭, તા. ૯મી, નક્ષત્ર ઉત્તરા ણાઠ્યુની બપોરે ક. ૧૩-૪૦ સુદી, પછી હસ્ત. ચંદ્ર કન્યા રાશિ પર જન્માક્ષર. સપ્તમી વૃદ્ધિતિથિ છે. ભક્ષા સમાપ્તિ રાત્રે ક. ૧૯-૩૭. શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.

શનિવાર, પૌષ વદ-૭, તા. ૧૦મી, નક્ષત્ર હસ્ત બપોરે ક. ૧૫-૩૯ સુદી, પછી ચિત્રા. ચંદ્ર કન્યામાં મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૮-૫૨ સુદી (તા. ૧૧), પછી તુલા રાશિ પર જન્માક્ષર. શ્રી રામાનંદાચાર્ય જયંતી, કાલાષ્ટમી. શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.

રિહર્સલ:

નવી દિલ્હીમાં કરિઅપ્પા પરેડ ગ્રાઉન્ડ ખાતે પ્રજાસત્તાક દિનની પરેડનું રિહર્સલ કરી રહેલા એનસીસી કેડેટ્સ. (પીટીઆઇ)

બાંગ્લાદેશમાં વધુ એક હિન્દુનું મોત

ઢાકાઃ બાંગ્લાદેશમાં આગના દાઝેલી વધુ એક હિન્દુ વ્યક્તિનું મોત થયું છે. ખોકન ચંદ દાસ નામના વ્યક્તિનું શનિવારે નેશનલ બર્ન હસ્પિટલયુટમાં મૃત્યુ થયું છે. નેશનલ બર્ન હસ્પિટલયુટના પ્રોફેસર ડૉ. શાઓન બિન રહમાને જણાવ્યું કે શરિયતપુરા દામુડયા ઉપજિલાના આગની ઘટનામાં ઘાયલ થયા હતા. તેમની સારવાર ચાલી રહી હતી. જેમનું સારવાર દરમિયાન મૃત્યુ થયું છે.

આ અંગે હોસ્પિટલના સુત્રોએ જણાવ્યું હતું કે લગભગ ત્રણ દિવસની સારવાર બાદ શનિવારે સવારે ૭.૨૦ વાગ્યે દાસનું મૃત્યુ થયું હતું. ડોક્ટરોએ જણાવ્યું હતું કે તેમના શરીરનો આશરે ૩૦ ટકા ભાગ બળી ગયો હતો. જેમાં તેમના ચહેરા અને શ્વસન માર્ગ પર ગંભીર ઇજાઓ પણ સામેલ હતી. અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે મૃતદેહને તેમના નિવાસે લઈ જવામાં આવી રહ્યો છે.

બે બાળકથી વધુ ધરાવનાર પણ હવે તેલંગણામાં ચૂંટણી લડી શકશે

હૈદરાબાદઃ તેલંગણા વિધાનસભાએ શનિવારે એક બિલ પસાર કર્યું હતું. જેમાં બે બાળકોના નિયમને સમાપ્ત કરી દેવામાં આવ્યો છે. આ નિયમ અંતર્ગત બેથી વધુ બાળકો ધરાવતા લોકોને સ્થાનિક ચૂંટણી લડવા માટે અયોગ્ય ડેરવવામાં આવતા હતા. તેલંગણા પંચાયત રાજ(સુધારા) બિલ, ૨૦૨૬ રજૂ કરનાર પંચાયત રાજ પ્રધાન દાનસારી અનસૂયા સીતક્કાએ જણાવ્યું કે બે બાળકોનો નિયમ ૧૯૯૪માં વસ્તી નિયંત્રણના ઉપાય તરીકે લાવવામાં આવ્યો હતો. જેથી ૧૯૯૦ અને ૯૦ના દાયકામાં વસ્તી વિસ્ફોટ સાથે સંકળાયેલા ખાદ્ય સુરક્ષા, બેરોજગારી અને ગરીબીના પડકારોનો સામનો કરી શકાય. જો કે સરકારે બે બાળકોના નિયમની ૩૦ વર્ષ બાદ વસ્તી નીતિની સમીક્ષા કરી હતી. તેલંગણાના ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં પ્રજનન દર ૧.૭ છે, જે રિપ્લેસમેન્ટ દર કરતાં ઓછો છે. તેમણે કહ્યું કે જો પ્રજનન દર ૧.૭ પર રહેશે તો તે તેલંગણાની વસ્તીના હિતોને પ્રતિકૂળ અસર કરશે.

પહેલા પાનાનું ચાલુ

વેનેઝુએલામાં મુલકી અને લશ્કરી મથકો પર અમેરિકા દ્વારા હુમલા કરાયા હોવાનો આક્ષેપ કર્યો હતો. અમેરિકાનાં યુદ્ધ વિમાનોએ વેનેઝુએલાની રાજધાની કારાકાસમાં ઘણું નીચે ઉડ્યન કરીને હુમલા કર્યા હતા. વેનેઝુએલાની સરકારે અમેરિકાની લશ્કરી કાર્યવાહીને ‘સામ્રાજ્યવાદી દેશ દ્વારા કરાયેલો હુમલો’ ગણાવ્યો હતો. ટ્રમ્પે ઇસ્ટર્ન ટાઇમ રાતના ૪.૩૦ વાગ્યે ટ્વિટ સોશલ મીડિયા પર સંબંધિત જાહેરાત કરી હતી. ટ્રમ્પે જણાવ્યું હતું કે પ્રમુખ નિકોલસ મદુરો અને તેમના પત્નીને પકડીને વેનેઝુએલાની બહાર લઇ જવામાં હતાં.

વેનેઝુએલાની રાજધાની કારાકાસમાં નવા વર્ષના ત્રીજા દિવસે જ ઓછામાં ઓછા સાત ઘડાકા સંભળાયા હતા. લોકો ઘરની બહાર દોડી આવ્યા હતા. વેનેઝુએલા પર ૩૦ મિનિટ કરતાં ઓછા સમય માટે હુમલા થયા હતા. તેમાંની જાનહાનિના આંકડા તાર્કાલિક જાહેર નહોતા કરાયા.

ટ્રમ્પે જણાવ્યું હતું કે વેનેઝુએલા પરના હુમલા ‘સફળ’ રહ્યા હતા. અગાઉ, ટ્રમ્પે વેનેઝુએલાના પ્રમુખ નિકોલસ મદુરો પર અમેરિકામાં કેદી પદાર્થો અને ત્રાસવાદ ફેલાવાનો આરોપ મુક્યો હતો. સીઆઇએ દ્વારા ગયા અઠવાડિયે વેનેઝુએલાના કેદી પદાર્થોનાં મથકો પર ડ્રોનથી હુમલા કર્યા હતા.

રાજધાની કારાકાસમાં અમેરિકાના હુમલાથી ઘણી જગ્યાએ વીજળીનો પુરવઠો ખંડિત થયો હતો.

ટ્રમ્પ નવા વર્ષની ઉજવણી કરવા અને રજા માણવા ફ્લોરિડાના પામ બીચ પરની પોતાની ખાનગી ક્લબમાં હતા ત્યારે આ હુમલા કરાયા હતા. વેનેઝુએલાની સરકારે અમેરિકાના હુમલાનો બદલો લેવાની જાહેરાત પણ કરી હતી.

વેનેઝુએલામાંની અમેરિકાની એલચી કચેરી ૨૦૧૯થી બંધ છે, પરંતુ તેની વેબસાઇટ પર લખાયું હતું કે અમે વેનેઝુએલામાં રહેતા અમેરિકાના નાગરિકોને હુમલાથી બચવા સલામત સ્થળે આશ્રય લેવા સૂચના આપીએ છીએ. ક્યુબા અને ઇરાને અમેરિકા દ્વારા વેનેઝુએલા પર કરાયેલા હુમલાની ટીકા કરી હતી. અગાઉ, વેનેઝુએલાના પ્રમુખ નિકોલસ મદુરોએ આક્ષેપ કર્યો હતો કે અમેરિકા વેનેઝુએલામાંના ખનિજ તેલના વિશાળ ભંડારને પચાવી લેવા માગે છે. (એજન્સી)■

ખોકન દાસના ભત્રીજા પ્રાંતો દાસે

જણાવ્યું હતું કે પરિવાર હત્યા માટે યોગ્ય તપાસ અને ન્યાય ઇચ્છે છે. પ્રાંતોએ માંગણી કરી હતી કે આ ઘટનામાં સંડોવાયેલા લોકોની તાર્કાલિક ધરપકડ કરવામાં આવે. આ દરમિયાન તેમની પત્નીએ હુમલો કેવી રીતે થયો તે પણ જણાવ્યું હતું. સ્થાનિક મીડિયાના જણાવ્યા અનુસાર આ ઘટના દામુઘાના કોનેશ્વર યુનિયનમાં કેયુરભંગા માર્કેટ નજીક બની હતી. દાસ પોતાની દુકાન બંધ કરીને ઘરે પરત ફરી રહ્યા હતા ત્યારે ઉપદવીઓના એક જૂથે તેમને રોક્યા હતા. તેમજ હુમલાખોરોએ તેમના પર તીક્ષ્ણ હથિયારોથી હુમલો કર્યો હતો.

હુમલાખોરોએ તેમના શરીર પર પેટ્રોલ છાંટીને આગ ચાંપી દીધી હતી. પોતાને બચાવવાના પ્રયાસમાં ચંદ્ર દાસ રસ્તાની બાજુમાં આવેલા તળાવમાં કૂદી પડ્યા હતા.■

ચીનની પણ ઓપરેશન સિંદૂરમાં મધ્યસ્થી: પાકિસ્તાને ડબકું મૂક્યું

ઈસ્લામાબાદઃ પાકિસ્તાને ઓપરેશન સિંદૂર દરમિયાન ભારત સાથે તણાવ ઓછો કરવામાં ચીને ભૂમિકા ભજવી હોવાના ચીનના દાવાને સમર્થન આપ્યું છે, અને તેને શાંતિ માટે રાજદ્વારી પગલું જણાવ્યું છે જે આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રયાસોનો એક ભાગ હતો.

વિદેશ કાર્યાલયના પ્રવક્તા તાહિર અંદ્રાબીએ જણાવ્યું હતું કે ચીનનું નેતૃત્વ પાકિસ્તાનના નેતૃત્વ સાથે સતત સંપર્કમાં હતું, અને છઠ્ઠી મે થી દસમી મે સુધીના ત્રણ-ચાર દિવસમાં અને કંદાચ તે પહેલાં અને તે પછી ભારતીય નેતૃત્વ સાથે ચોક્કસ સંપર્કો કર્યા હતા. મે લાગે છે કે ખૂબ જ સકારાત્મક રાજદ્વારી આદાનપ્રદાન દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલા તે સંપર્કોએ પ્રદેશમાં તાપમાન ઘટાડવા અને શાંતિ અને સુરક્ષા લાવવામાં ફાળો આપ્યો. તેથી, મને ખાતરી છે કે મધ્યસ્થીનું ચીનનું વર્ણન સાચું છે, એમ તેણે પુરવારે ચીનના વિદેશ પ્રધાન વાંગ ચીના દાવા અંગેના પ્રશ્નના જવાબમાં કહ્યું.

મુંબઈ સમાચાર

LIKE & FOLLOW:

/Mumbaisamachar4u

સંદેશખલીમાં ફરી છમકલું: પોલીસ પર ટોળાનો હુમલો

કોલકાતાઃ સંદેશખલીમાં ટીએમસી કાર્યકરની ધરપકડ કરવાના પ્રયાસ દરમિયાન ટોળાના હુમલામાં છ પોલીસકર્મી ઘાયલ થયા હતા અને પોલીસ વાહનમાં તોડફોડ કરવામાં આવી હતી, જેનાથી ૨૦૨૬ની વિધાનસભા ચૂંટણી પહેલા દરિયાકાંઠાનો વિસ્તાર ફરી એકવાર રાજકીય કેન્દ્રમાં આવી ગયો છે. પોલીસે જણાવ્યું હતું કે શુક્રવારે રાત્રે નઝત પોલીસ સ્ટેશનની એક ટીમ સંદેશખલીના બોયરમારી ગામમાં સ્થાનિક ટીએમસી કાર્યકર મુશા મોહાની ધરપકડ કરવા ગઈ હતી. જ્યારે અધિકારીઓએ મુશ્કાને તેના નિવાસસ્થાનથી ઉપાડીને પોલીસે વાહનમાં બેસાડવાનો પ્રયાસ કર્યો, જેને

ત્યારે ગ્રામજનોના એક જૂથે, જેને પોલીસે તેના સમર્થકો ગણાવ્યા હતા, તેમણે કથિત રીતે કારને રોકી, પથ્થરમારો કર્યો હતો અને તોડફોડ કરી હતી. એક અધિકારી સહિત છ પોલીસકર્મી ઘાયલ થયા હતા. પોલીસે જણાવ્યું હતું કે અંધાધૂંધીનો લાભ લઈને, મુશ્કા ભાગી જવામાં સફળ રહ્યો હતો. એક વરિષ્ઠ પોલીસ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે અમે અત્યાર સુધીમાં નવ ટીમ સંદેશખલીના બોયરમારી ગામમાં જણની ધરપકડ કરી છે, પરંતુ મુશા મોહા હજુ પણ ફરાર છે. તેને પકડવાના પ્રયાસો ચાલુ છે. જમીન વિવાદ કે સમાં મોહાને વારંવાર નોટિસ ફટકારવામાં આવી હતી, જેને તેણે અવગણી હતી.

તમિળનાડુમાં સરકારી કર્મચારીઓ

માટે નવી પેન્શન યોજનાની જાહેરાત

ચેન્નઈઃ તમિળનાડુની એમ. કે. સ્ટાલિન સરકારે ચૂંટણી પહેલા સરકારી કર્મચારીઓ માટે એક મોટો નિર્ણય લીધો છે. સરકારે ગેરંટીવાળી પેન્શન યોજના શરૂ કરી છે જે જૂની પેન્શન યોજના જેવા જ લાભો આપશે. મુખ્ય પ્રધાન એમકે સ્ટાલિને શન

સુરતમાં ચાઈનીઝ દોરી, તુક્કલ અને ડીજે વગાડવા પર પ્રતિબંધ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ સુરત શહેરમાં આગામી ઉત્તરાયણના તહેવાર અનુસંધાને જાહેર માર્ગો ઉપર ટ્રાફિક વ્યવસ્થા જળવાઇ રહે અને માર્ગ અકસ્માતો થતા નિવારવા જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું. ઉત્તરાયણ પર્વના દિવસે લોકોની સલામતીને ધ્યાનમાં રાખીને સુરત શહેર

પોલીસ કમિશનર અનુપમસિંહ ગહલોતે જાહેરનામું બહાર પાડ્યું હતું. જે મુજબ સુરત શહેર પોલીસ કમિશનરની હક્કુમત હેઠળના સમગ્ર વિસ્તારમાં ઉત્તરાયણના તહેવારને અનુસંધાને કોઇપણ વ્યક્તિ જાહેરનામું પર કોઈપણ વ્યક્તિને છજા અથવા ભય પમાડે તેવી રીતે પતંગ ઉડાવી શકશે નહીં કે જાહેર માર્ગ ઉપર દોડી

પતંગ પકડી શકશે નહીં. જાહેર માર્ગો પર બેકામ રીતે પતંગ ઉડાવવા અંગે પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો છે. આ જાહેરનામામાં જણાવ્યા પ્રમાણે, જીવલેણ દોરી પર પ્રતિબંધ: નાયલોન, સિન્થેટિક મટીરિયલ, કાચનો ભૂકો કે લોખંડના પાઉડરથી કોટેડ કરેલી ચાઈનીઝ દોરી અને માંઝાના વેચાણ,

સંગ્રહ અને ઉપયોગ પર સંપૂર્ણ પ્રતિબંધ છે.

ઓનલાઈન વેચાણ પર રોક: ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મ પર વેચાતા ચાઈનીઝ માંઝા, પ્લાસ્ટિક દોરી અને ગ્લાસ કોટેડ નાયલોન ગ્રેડની આયાત કે વેચાણ કરી શકશે નહીં.

ચાઈનીઝ તુક્કલ: આકાશમાં

ગુજરાતમાં પાંચ સેટેલાઈટ ટાઉન બનશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ ગુજરાતમાં વર્ષ ૨૦૨૫માં પાંચ સેટેલાઈટ ટાઉન વિકસાવવા માટે શહેરોના માસ્ટર પ્લાન તૈયાર કરવા માટે અર્બન પ્લાનર્સને ગુજરાત સરકારે આમંત્રિત કર્યા છે. તેના માટે ટેન્ડર દ્વારા અર્બન પ્લાનર્સની નિમણૂક કરવાની કામગીરી શરૂ કરવામાં આવી હતી. વર્ષ ૨૦૩૦ સુધીમાં આ શહેરોમાં મહાનગરો જેવી સુવિધાઓ વિકસિત કરીને તેમને આર્થિક રીતે સશક્ત બનાવવાનું આયોજન છે. જેથી મોટા શહેરો પરથી ભારણ થટાડી શકાય, તેવી માહિતી સરકારે આપી

હતી. રાજ્ય સરકારે અમદાવાદ પાસે સાણંદ, વડોદરા પાસે સાવલી, ગાંધીનગર પાસે કલોલ, સુરત પાસે બારડોલી અને રાજકોટ પાસે હીરાસરને સેટેલાઇટ ટાઉન તરીકે વિકસિત કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. રાજ્ય સરકારે દરખાસ્ત રજૂ કરીને રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરના અનુભવ ધરાવતા અર્બન પ્લાનર્સને માસ્ટર પ્લાન તૈયાર કરવા માટે આમંત્રિત કર્યા છે. આગામી બે મહિનામાં કન્સલ્ટન્ટની નિમણૂક કરવામાં આવશે, જેઓ એક વર્ષની અંદર શહેરો માટે માસ્ટર પ્લાન તૈયાર કરીને રજૂ કરશે.

અમદાવાદમાં વૃદ્ધની ‘ડિજિટલ અરેસ્ટ’, ૭.૧૨ કરોડની છેતરપિંડી, ૧૨ પકડાયા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ રાજ્યમાં સાયબર કાઈમ ચિંતાજનક રીતે વધી રહ્યો છે. સાયબર માફિયાઓ ‘ડિજિટલ અરેસ્ટ’ કરી લોકો પાસેથી નાણાં ખંખેરી રહ્યા હોવાના અનેક કિસ્સા બહાર આવી ચુક્યા છે. જો કે અમદાવાદ શહેર સાયબર કાઈમના ઇતિહાસમાં અત્યાર સુધીની સૌથી ચોંકાવનારી છેતરપિંડીની ઘટના બહાર આવી હતી. જેમાં એક ૮૨ વર્ષીય વૃદ્ધને ત્રણ અઠવાડિયા સુધી ‘ડિજિટલ અરેસ્ટ’માં રાખીને ગઠીયાઓએ રૂ. ૭.૧૨ કરોડ પડાવી લીધા હતા. આ કેસમાં અમદાવાદ

સાયબર કાઈમ બ્રાન્ચે આંતરરાષ્ટ્રીય ગેંગ સાથે સંકળાયેલા ૧૨ આરોપીઓની ધરપકડ કરી હતી. છેતરપિંડીની આ ચોંકાવનારી ઘટના અંગે મળતી માહિતી મુજબ ૪ ડિસેમ્બરે થઈ હતી. વૃદ્ધને એક અજાણ્યા નંબર પરથી ફોન આવ્યો હતો, જેમાં સામેની વ્યક્તિએ પોતે ટ્રાઈ (ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા) નો અધિકારી હોવાનું જણાવી ધમકી આપી હતી. ઠગોએ કહ્યું હતું કે, વૃદ્ધના આધાર કાર્ડનો ઉપયોગ કરીને સેલિબ્રિટીઓને અશ્લીલ વીડિયો મોકલવામાં આવ્યા છે અને મુંબઈ

કાઈમ બ્રાન્ચમાં તેમની સામે ફરિયાદ નોંધાઈ છે. ત્યારબાદ મુંબઈ કાઈમ બ્રાન્ચના અધિકારી બનીને અન્ય ઠગોએ વીડિયો કોલ કર્યો. તેમણે નરેશ ગોયલ સાથે જોડાયેલા મની લોન્ડરિંગ કેસમાં વૃદ્ધનું પરથી ફોન આવ્યો હતો, જેમાં સામેની વ્યક્તિએ પોતે ટ્રાઈ (ટેલિકોમ રેગ્યુલેટરી ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા) નો અધિકારી હોવાનું જણાવી ધમકી આપી હતી. ઠગોએ કહ્યું હતું કે, વૃદ્ધના આધાર કાર્ડનો ઉપયોગ કરીને સેલિબ્રિટીઓને અશ્લીલ વીડિયો મોકલવામાં આવ્યા છે અને મુંબઈ

ભોગ બનનાર વૃદ્ધને વિશ્વાસમાં લેવા માટે ઠગોએ હદ વટાવી દીધી હતી. વૃદ્ધને વોટ્સએપ પર એક નકલી ઓનલાઈન કોર્ટની સુનાવણીમાં હાજર રખાયા, જ્યાં એક વ્યક્તિ સુપ્રીમ

કોર્ટના જજ બનીને બેઠો હતો. તેમને ૨૪ કલાક વોટ્સએપ વીડિયો કોલ ચાલુ રાખવા મજબૂર કરી ઘરમાં જ સીબીઆઈ, આરબીઆઈ, ઈડી અને ઇન્ટરપોલના લોગોવાળા નકલી પત્રો અને ધરપકડ વોરંટ મોકલીને તેમને જેલ અને બદનામીનો ડર બતાવવામાં આવ્યો હતો.

પોલીસે ધરપકડ કરેલા આરોપીઓમાં ધરપકડ કરાયેલા આરોપીઓ માં ૧. દશરથભાઈ જીવાભાઈ નાયક (૪૪) ૨. બ્રિજેશ ઉર્ફે અક્ષય ભરતભાઈ શાહ (૩૮), ૬

‘નમો શ્રી યોજના’ હેઠળ ₹ ૪૩૭ કરોડ ચૂકવાયા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ રાજ્યમાં માતા અને બાળમૃત્યુ દરમાં ઘટાડો કરવાના હેતુથી રાજ્ય સરકાર દ્વારા ‘નમો શ્રી યોજના’ વર્ષ-૨૦૨૪થી અત્યાર સુધી ૭ લાખથી વધુ લાભાર્થીઓને રૂ.૪૩૭.૩૨ કરોડ ચૂકવવામાં આવ્યા છે. રાજ્યની સગળાં મહિલાઓ ‘નમો શ્રી યોજના’નો બે પ્રસુતિ સુધી લાભ લઇ શકે છે. જે અંતર્ગત લાભાર્થીએ સગભાવશ્યાની નોંધણી ફીમલ હેલ્થ વર્કર પાસે કરાવવાની રહે છે. આ નોંધણીની મેડિકલ ઓફિસર ત્યારબાદ તાલુકા હેલ્થ ઓફિસર-અર્બન તાલુકા હેલ્થ ઓફિસર ખરાઈ કરે છે. જે અંતર્ગત પ્રથમ પ્રસુતિ દરમિયાન પ્રથમ હપ્તા સ્વરૂપે રાજ્ય સરકાર દ્વારા રૂ.૨,૦૦૦ અને કેન્દ્ર સરકાર રૂ.૩,૦૦૦ની સહાય કરવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત રાજ્ય સરકાર દ્વારા રૂ.૨,૦૦૦નો બીજો હપ્તો સગભાવશ્યામાં છ માસ પૂર્ણ થયા બાદ, ત્રીજો હપ્તો સંસ્થાકીય પ્રસુતિમાં રૂ.૩,૦૦૦ જ્યારે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા રૂ.૨,૦૦૦નો ચોથો હપ્તો રસીકરણ સમયે ૧૪માં અઠવાડિયે એમ કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકાર મળીને કુલ રૂ.૧૨,૦૦૦ની સહાય લાભાર્થીઓને ચૂકવવામાં આવે છે. રાજ્યમાં ૧૧ કેટેગરીની બહેનોને ‘નમો શ્રી યોજના’ અંતર્ગત લાભ આપવામાં આવે છે.

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ ગુજરાતમાં નવેમ્બર-ડિસેમ્બરમાં અપેક્ષિત ટંડી પડી નથી, પરંતુ વર્ષ ૨૦૨૬ની શરૂઆતમાં જ ટંડીએ ચમકારો બતાવ્યો હોવાથી શિયાળાનો માહોલ જામ્યો છે. શુક્રવારથી રાજ્યના ઘણા શહેરોમાં તાપમાનનો પારો ગગડ્યો હતો. શનિવારે પણ વહેલી સવાર અને મોડી રાત સાથે દિવસ દરમિયાન પણ ટંડીનો અનુભવ થયો હતો. સાત ડિગ્રી લઘુત્તમ તાપમાન સાથે નલિયા રાજ્યનું સૌથી

ઠુંડ મથક બન્યું હતું. સૌરાષ્ટ્ર ના રાજકોટ માં પણ તાપમાન ત્રણ ડિગ્રી ગગડ્યું હતું. શહેરમાં ૯.૪ ડિગ્રી તાપમાન નોંધાયું હતું. આ સાથે સૌરાષ્ટ્રના અન્ય શહેર પોરબંદરમાં લઘુત્તમ તાપમાન ૧૧.૪ ડિગ્રી નોંધાયું હતું, જ્યારે ભુજમાં ૧૧.૪ ડિગ્રી નોંધાયું હતું, જે સામાન્ય કરતાં થોડું ઓછું હતું.

ઉત્તર ગુજરાતની વાત કરીએ તો ડીસામાં લઘુત્તમ તાપમાન ૧૧.૮ ડિગ્રી નોંધાયું હતું, જ્યારે ગાંધીનગરમાં પારો

૧૨.૮ ડિગ્રી પહોંચ્યો હતો. અમદાવાદ અને વડોદરા બંનેમાં લઘુત્તમ તાપમાન ૧૫ ડિગ્રી નોંધાયું હતું.

બીજી બાજુ દરિયાકાંઠાના વિસ્તારોમાં સામાન્ય ફેરફાર નોંધાયો હતો દીવ, વેરાવળ, ઓખામાં અનુક્રમે ૧૭, ૧૫.૮ અને ૧૮.૨ ડિગ્રી તાપમાન નોંધાયું હતું.

હવામાન વિભાગના જણાવ્યા અનુસાર આગામી અમુક દિવસો વાતાવરણમાં ટંડીનું પ્રમાણ થોડું વધુ જણાશે.

સુરતના માંડવીમાં ધર્માતરણ મુદ્દે મહિલા શિક્ષિકા સહિત છની ધરપકડ

અમદાવાદઃ સુરતના માંડવીમાં ચાલી રહેલા ધર્માતરણ પ્રવૃત્તિનો પોલીસે આ રેકૅટનો પર્દાફાશ કરી અત્યાર સુધીમાં કુલ ૬ આરોપીઓની ધરપકડ કરી છે. આશ્ચર્યજનક વાત એ છે કે ધરપકડ કરાયેલા ૬ આરોપીઓમાંથી ૪ તો વ્યવસાયે શિક્ષક છે. જેઓ સમાજને સાચો રાહ ચીંધવાને બદલે ધર્માતરણના કાળા કારોબારમાં સામેલ હતા.

પોલીસ તપાસમાં મહિલા શિક્ષિકા મીનાબેન ચૌધરીનું નામ ખુલતા તેમની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. તપાસમાં બહાર આવ્યું હતું કે,

મીનાબેન આદિવાસી યુવતીઓને આર્થિક લાલચ આપી ધર્મ અંગીકાર કરવા માટે મજબૂર કરતા હતા. પોતાની ધરપકડ થયો તેવી શંકા જતાં જ શિક્ષિકાએ ચાલાકી વાપરી પોતાનો મોબાઈલ ફોન ફોર્મેટ કરી દીધો હતો, જેથી પોલીસને કોઈ મહત્ત્વના પુરાવા ન મળી શકે. પોલીસ તપાસમાં બહાર આવ્યું હતું કે માંડવીના ભાટખાઈ ગામની રહેવાસી મીના ચૌધરી આ રેકેટના મુખ્ય સૂત્રધાર ગણાતા ‘રામજી’ સાથે સીધા સંપર્કમાં હતા.

એક યુવતી દ્વારા પોલીસમાં ફરિયાદ નોંધાવવામાં આવતાં સમગ્ર રેકેટનો

પર્દાફાશ થયો હતો. યુવતીએ આક્ષેપ કર્યો હતો કે આ ટોળકી દ્વારા તેને પ્રલોભન આપી ધર્મ પરિવર્તન માટે દબાણ કરવામાં આવ્યું હતું. જા ફરિયાદના આધારે પોલીસે તપાસનો ધમધમાટ શરૂ કર્યો હતો.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, આ મામલે પોલીસે અત્યાર સુધીમાં ૬ આરોપીઓ રામજી ચૌધરી (માસ્ટરમાઈન પાસ્ટર અને શિક્ષક), ગુરુજી ચૌધરી (શિક્ષક), રાંદેશ વસાવા (શિક્ષક), મીના ચૌધરી (શિક્ષિકા), ડો. અંકિત ચૌધરી (મુખ્ય આરોપી) અને નવીન ચૌધરીની ધરપકડ કરી છે.

અમદાવાદમાં લાઈસન્સ વગર સંગ્રહ

કરેલી ૪૦ લાખની દવાનો જથ્થો જમ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ રાજ્યના ખોરાક અને ઔષધ નિયમન તંત્ર દ્વારા અમદાવાદ ખાતે લાયસન્સ વગર દવાના વેચાણ અર્થે સંગ્રહ કરવામાં આવેલી આશરે રૂ. ૪૦ લાખની વધુની કિંમતની દવાનો જથ્થો જમ કરવામાં આવી હતી.

આ અંગે વધુ વિગતો આપતા ખોરાક અને ઔષધ નિયમન તંત્રના કમિશનર ડો. રત્નકંવર ગઢવી ચારણે જણાવ્યું હતું કે તાજેતરમાં નાયબ કમિશનર વાય. જી. દરજીની આગેવાની હેઠળ ઔષધ નિરીક્ષક ડો. પૂર્વા પટેલ સહિતના અધિકારીઓએ અમદાવાદ ખાતે આવેલા

મનહર નગર શોપિંગ સેન્ટરના ઈ-૨૪ના પ્રથમ માળે આવેલી દુકાનમાં તપાસ કરતા ધર્મેશભાઈ જયંતીલાલ સથવારા દ્વારા વગર પરવાને દવાનો વેચાણ અર્થે સંગ્રહ કરાયેલો જથ્થો મળી આવ્યો હતો. વધુમાં ધર્મેશભાઈની સધન તપાસ કરતા તેઓ મેડિકેસસિલ્સ હેલ્થ કેરના નામે હિલટાઉન લેન્ડમાર્ક, નિકોલ ખાતે દવાના પરવાના ધરાવતા હતા, પરંતુ ખોરાક અને ઔષધ નિયમન તંત્રની કચેરીને જત્યા ફેરફારની જાણ કર્યા વિના છે. દરજીની માન્ય પરવાના વગર આ જત્યા ઉપર પોતાનો એલોપેથીક દવાનો સંપૂર્ણ જથ્થો સંગ્રહ કર્યો હતો.

શમશેર સિંહ ગુજરાતના આગામી ડીજીપી બનવાની શક્યતા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ ગુજરાત સરકારના જનરલ એડમિનિસ્ટ્રેશન ડિપાર્ટમેન્ટ દ્વારા ૨ જાન્યુઆરી ૨૦૨૬ના રોજ આઈએએસ અધિકારીઓ અંગે મહત્વપૂર્ણ વહીવટી આદેશ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. આ ફેરફારો સાથે જ રાજ્યના પોલીસ અને વહીવટી વર્તુળોમાં મોટા ફેરફારની સંભાવનાઓ વ્યક્ત કરવામાં આવી રહી છે. આ વહીવટી ફેરફારો વચ્ચે જ કેન્દ્ર સરકારના ગૃહ મંત્રાલય દ્વારા ગુજરાત કેડર (૧૯૯૧ બેચ)ના સિનિયર આઈપીએસ અધિકારી શમશેર સિંહને બીએસએફમાંથી મુદત પૂર્ણ થવાને પહેલાં પરત બોલાવવાનો આદેશ આપતા પોલીસ વર્તુળોમાં ભારે

ચર્ચા શરૂ થઈ છે. હાલ શમશેર સિંહ બીએસએફમાં એડિશનલ ડાયરેક્ટર જનરલ (એડીજી) તરીકે ફરજ બજાવી રહ્યા હતા. ગૃહ મંત્રાલયના આદેશ અનુસાર બીએસએફ તેમને કયા દિવસે રિલીવ કરશે તેની જાણ કેન્દ્ર સરકારને કરાશે. ત્યારબાદ તેઓ ગુજરાત કેડરમાં પરત ફરશે અને તેમની આગામી પોસ્ટિંગ રાજ્ય સરકાર નક્કી કરશે.

સામાન્ય રીતે કેન્દ્ર ેષ્ટુદેશન પૂર્ણ થયા બાદ અધિકારીઓને પરત મોકલવામાં આવે છે, પરંતુ મુદત પહેલાં પરત બોલાવવાનો નિર્ણય અસાધારણ માનવામાં આવે છે. તેથી જ આવું શું થયું કે દિલ્હીથી અત્યાનક પરત બોલાવવાનો નિર્ણય લેવાયો?

એવો પ્રશ્ન પોલીસ બેઠામાં ઊઠી રહ્યો છે. આ નિર્ણયને રાજ્યના પોલીસ વડાની નિમણૂક સાથે જોડીને જોવામાં આવી રહ્યો છે. વર્તમાન ડીજીપી વિકાસ સહાયની નિવૃત્તિ બાદ ૧૯૯૨ બેચના ડીપીએસ અધિકારી ડો. કે. એલ. એન. રાવને કાર્યકારી ડીજીપી તરીકે જવાબદારી સોંપવામાં આવી છે. જોકે આ વ્યવસ્થા સ્થાયી નથી.

જનરલ એડમિનિસ્ટ્રેશન ડિપાર્ટમેન્ટના આ આદેશ મુજબ, ડો. રાજેન્દ્ર કુમાર, આઈએએસ (૨૦૦૪ બેચ), હાલ ટ્રાન્સપોર્ટ કમિશનર તરીકે ફરજ બજાવી રહ્યા છે. તેમને હવે ગુજરાત રેલ્વે કન્ટ્રીલાઇઝર્સ એન્ડ કેમિકલ્સ લિમિટેડ (જીએસએફસી),

વડોદરાના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર તરીકે વધારાનો ચાર્જ સોંપવામાં આવ્યો છે. આ સાથે સંજીવ કુમાર, આઈએએસને આ વધારાના ચાર્જમાંથી મુક્ત કરવામાં આવ્યા છે.

તે જ રીતે, રાજકુમાર બેનીવાલ, આઈએએસ (૨૦૦૪ બેચ), હાલ જીએનએફસી, ભરૂચના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર તરીકે કાર્યરત છે. તેમને અર્બન ડેવલપમેન્ટ અને અર્બન હાઉસિંગ ડિપાર્ટમેન્ટ હેઠળ સેકેટરી (હાઉસિંગ અને નિર્મલ ગુજરાત) તરીકે વધારાની જવાબદારી સોંપવામાં આવી છે. આ ઉપરાંત, કે. એલ. રાજકીય નેતૃત્વોમાં ચર્ચાઈ હતી. કમિશનરની અધ્યક્ષતામાં મળેલી બેઠકમાં સંસદ દિનેશ મકવાણા અંચએસ પટેલ અને નરહરી અમીનમાંથી એક પણ સંસદ પણ હાજર રહ્યા ન હતા. ગત

બજાવી રહ્યા છે, તેમને અમદાવાદના સિવિલ એવિએશન કમિશનર તરીકે વધારાનો ચાર્જ આપવામાં આવ્યો છે. ડો. ધવલકુમાર કિરીટકુમાર પટેલ, આઈએએસને આ જવાબદારીમાંથી મુક્ત કરવામાં આવ્યા છે. આ તમામ વ્યવસ્થાઓ આગામી આદેશ સુધી અમલમાં રહેશે.

હાલ રાજ્ય સરકાર અથવા ગૃહ વિભાગ તરફથી કોઈ સત્તાવાર જાહેરાત કરવામાં નથી, પરંતુ ઈંઅજ ફેરફારો અને ઈજ્જ સ્તરે લેવાયેલા આ નિર્ણયોને જોતા આગામી દિવસોમાં ગુજરાતના વહીવટી અને પોલીસ માળખામાં વધુ મોટા ફેરફાર થવાની શક્યતા નકારી શકાતી નથી.

નવા વર્ષના આગમન નિમિત્તે શિર્ડી સાઈબાબાને કરોડોનું દાન

શિરડીઃ નાતાલની રજાઓ અને નવા વર્ષનું સ્વાગત કરવા માટે ઘણા લોકો ફરવા ગયા હતા. દરેક જગ્યાએ ભીડ જોવા મળી હતી. કેટલાક લોકો શિરડીમાં સાઈબાબાના દર્શન કરવા ગયા હતા. છેલ્લા આઠ દિવસમાં આઠ લાખથી વધુ ભક્તો સાઈબાબાના ચરણોમાં શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરવા આવ્યા હતા. આ આઠ દિવસોમાં ભક્તોએ કરેલા દાનની સંખ્યા જાણવા મળી છે. ડોનેશન કાઉન્ટર પર ત્રણ કરોડ ૨૨ લાખ ૪૩ હજાર ૩૮૮ રૂપિયાનું દાન

પ્રાપ્ત થયું છે. જ્યારે પીઆરઓ પેહઽ ડોનેશન પાસ દ્વારા બે કરોડ ૪૨ લાખ ૬૦ હજાર રૂપિયા પ્રાપ્ત થયા છે. દક્ષિણા પેટીમાં ૬ કરોડ ૨ લાખ ૬૧ હજાર ૦૦૬ રૂપિયા અને ડેબિટ કેરિટ કાર્ડ, ઓનલાઈન ડોનેશન, ચેક તેમજ ડીડી ડોનેશન અને મની ઓર્ડર દ્વારા ૧૦ કરોડ ૧૮ લાખ ૮૬ હજાર ૯૫૫ રૂપિયા પ્રાપ્ત થયા છે.

ભક્તો દ્વારા આપવામાં આવેલા દાનમાં સોના અને ચાંદીની ઘણી વસ્તુઓનો પણ સમાવેશ થાય છે. એમાં

રખડતા સ્વાનની જવાબદારી અપાતા શિક્ષકોમાં તીવ્ર સંતાપ

મુંબઈઃ શિક્ષણ ઉપરાંત અન્ય વિવિધ કાર્યોના બોજ હેઠળ દબાયેલા શિક્ષકો પર વધુ એક નવી જવાબદારી મૂકવામાં આવતા તેઓ તીવ્ર નારાજગી વ્યક્ત કરી રહ્યા છે. નવા આદેશ અનુસાર દરેક શાળામાં એક શિક્ષકને નોડલ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવશે. શાળા પરિસરને સ્વચ્છ રાખવા અને રખડતા શ્વાનોને રોકવાની જવાબદારી પણ એ શિક્ષકને સોંપવામાં આવશે. આ સંદર્ભે શિક્ષણ કમિશનર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા પરિપત્રોનો રાજ્યના વિવિધ શિક્ષક સંગઠનોએ વિરોધ કર્યો છે.

દેશભરમાં રખડતા શ્વાનોની સંખ્યા વધી રહી છે અને તેમના ત્રાટકવાની સંખ્યામાં પણ નોંધપાત્ર વધારો થઈ રહ્યો છે. આ સંદર્ભમાં વિદ્યાર્થીઓની સલામતીને ધ્યાનમાં રાખી સુપ્રીમ કોર્ટે શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના પરિસરને સ્વચ્છ અને સલામત રાખવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. આ આદેશને પગલે યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશને તમામ ઉચ્ચ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓને પરિસરની સ્વચ્છતા અને સુરક્ષા માટે અલગ નોડલ અધિકારીઓની નિમણૂક કરવા માટે પરિપત્ર જારી કર્યો હતો.

તેરમાં પાનાનું ચાલુ

રખડતા સ્વાનની

ધ્યાનમાં રાખી સુપ્રીમ કોર્ટે શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના પરિસરને સ્વચ્છ અને સલામત રાખવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. આ આદેશને પગલે યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશને તમામ ઉચ્ચ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓને પરિસરની સ્વચ્છતા અને સુરક્ષા માટે અલગ નોડલ અધિકારીઓની નિમણૂક કરવા માટે પરિપત્ર જારી કર્યો હતો.

શાળા શિક્ષણ વિભાગે હવે પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શાળાઓ માટે એક નવો પરિપત્ર બહાર પાડ્યો છે. આ પરિપત્ર અનુસાર દરેક શાળામાં એક શિક્ષકને નોડલ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવશે. શાળાના પ્રવેશદ્વાર પર આ શિક્ષકનું નામ, સંપર્ક નંબર અને જવાબદારીની માહિતી ધ્યાન ખેંચાય એવા અક્ષરોમાં દર્શાવવી ફરજિયાત બનાવવામાં આવી છે. આદેશમાં એવો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે આ માહિતી સ્થાનિક પાલિકા, મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ અથવા સંબંધિત સંસ્થાને પણ આપવી પડશે. રખડતા શ્વાન શાળાના પરિસરમાં પ્રવેશ ન કરે અને ત્યાં તેમને આશ્રય ન મળે તેની જવાબદારી સંબંધિત નોડલ શિક્ષકની રહેશે. જોકે શિક્ષક સંગઠનોનું કહેવું છે કે વસ્તી ગણતરી, ચૂંટણી કાર્ય, સર્વેક્ષણ, વહીવટી અહેવાલો જેવા કામના બોજ હેઠળ દબાયેલા શિક્ષકો પર આવી જવાબદારી નાખવી અન્યાયી છે. શિક્ષક સંગઠનો માગ કરી રહ્યા છે કે વિદ્યાર્થીઓની સલામતી માટે જરૂરી પગલાં લેવામાં આવે, પરંતુ આ માટે એક અલગ પદ્ધતિ નિયુક્ત કરવામાં આવે.

રાજ્યનાં પ્રથમ મહિલા ડીજીપી

દત્તેએ શનિવારે રાજ્ય પોલીસ મુખ્યાલય ખાતે રશ્મી શુક્લા પાસેથી ચાર્જ સ્વીકાર્યો હતો.ભોઇવાડા ખાતે નાયગાંવ પોલીસ ગ્રાઉન્ડમાં આયોજિત વિદાય સમારંભમાં વરિષ્ઠ અધિકારીઓની હાજરીમાં રશ્મી શુક્લાને ગાર્ડ ઓફ ઓનર આપવામાં આવ્યું હતું. વિદાય સમારંભ બાદ રશ્મી શુક્લાએ જણાવ્યું હતું કે ૩૭ વર્ષથી વધુ સમય પોલીસ દળમાં સેવા આપ્યા બાદ હું ઇન્ચિન પોલીસ સર્વિસમાંથી નિવૃત્ત થઇ રહી છું તે દેખીતી રીતે જ ભાવનાત્મક બની ગઇ છું. મહારાષ્ટ્ર પોલીસને મને ઘણું બધું આપ્યું છે અને મેં ઘણું બધું શીખ્યું છે. મહારાષ્ટ્ર પોલીસને નવી ઊંચાઇએ હઇ જવા માટે ટીમના બધાએ સખત મહેનત કરી છે.

મને બહું જ સંતોષ છે અને હું મહારાષ્ટ્ર પોલીસના તમામ અધિકારીઓ તથા કર્મચારીઓ માટે ઉત્તમ જીવન અને આરોગ્યની પ્રાર્થના કરું છું, એમ ૧૯૮૮ બેચના આઇપીએસ અધિકારી શુક્લાએ કહ્યું હતું. (પીટીઆઇ)

અંધેરીની હાઇદરાઈઝ બિલ્ડિંગમાં આગઃ

આવી ગયું હતું. આગ પહેલાથી ચોથા માળ સુધીના ઈલેક્ટ્રિક વાયરિંગસ ઈલેક્ટ્રિક ઈન્સ્ટોલેશન, ફોલ્સ સિલિંગમાં ફેલાઈ ગઈ હતી. આગને કારણે મોટા પ્રમાણમાં ધુમાડો નીકળતા બિલ્ડિંગના મુજબ માળા પર અનેક લોકો ફસાઈ ગયા હતા. ફાયરબ્રિગેડના જણાવ્યા અુજબ કુલ ૨૭ લોકોને આબાદ રીતે બચાવી લેવામાં આવ્યા હતા, જેમાં ત્રીજા અને ચોથા માળા પરથી કુલ પાંચ પુરુષ અને ચાર મહિલા સહિત કુલ નવ લોકોને બચાવ્યા હતા. તો બાકીના ૧૮ લોકોને બિલ્ડિંગના દાદરા પરથી બચાવી લેવામાં આવ્યા હતા. બચાવ કામગીરી દરમ્યાન ફાયરબ્રિગેડના ત્રણ જવાનો જખમી થયા હતા, જેમાં ૪૫ વર્ષના ઉદય ળિગે, ૩૧ વર્ષના આકાશ કસાલે, ૪૧ વર્ષના અમોલા કાનોલકરનો સમાવેશ થાય છે. તો બિલ્ડિંગમાં ઉપરના માળા પર રહેતી ૨૭ વર્ષની સિમરન શેખ આગને કારણે નીકળેલા ધુમાડાને કારણે ગૂંઘળામણની તકલીફ થઈ હતી. હાલ ચારેય પર સારવાર માટે ફૂપર હોસ્પિટલમાં સારવાર ચાલી રહી છે. ફાયરબ્રિગેડના અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ બિલ્ડિંગમાં ફાયર સેફ્ટી સિસ્ટમ કરતી હોવાથી રેસ્ક્યુ ઓપરેશનમાં મદદ મળી રહી હતી. લગભગ અઢીથી ત્રણ કલાકની ભારે જહેમત બાદ આગ પર નિયંત્રણ મેળવવામાં સાંજે સફળતા મળી હતી પણ કુલિંગ ઓપરેશન મોડે સુધી ચાલ્યું હતું. આગનું ચોક્કસ કારણ જાણી શકાયું નહોતું. જોકે પ્રાથમિક તપાસ મુજબ શોર્ટ સર્કિટને કારણે આગ લાગી હોવાનું માનવામાં આવે છે.

કલ્યાણ-ડોંબિવલી પાલિકા ચૂંટણી

પોલીસે ગુનો નોંધ્યો હતો, જે કર્મચારીઓ પર ગુનો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે, તે સ્થિર સર્વેક્ષણ ટીમ, ફરતી સર્વેક્ષણ ટીમ, વિડિયો સર્વેક્ષણ ટીમ સહિત અન્ય ચૂંટણીને લગતા કામ માટે નીમવામાં આવ્યા હતા. આ કર્મચારીઓને પાલિકાએ અનેક વખત સંપર્ક કર્યો હતો, છતાં કર્મચારીઓ ચૂંટણીના કામ માટે હાજર થયા નહોતા.

તેથી પાલિકાએ આ ૨૭ કર્મચારીઓ સામે ગુનો નોંધ્યો હતો. રાજ્યના ચૂંટણી પંચના આદેશ મુજબ જાહેર થયેલી પાલિકાઓની ચૂંટણીઓ માટે કલ્યાણ-ડોંબિવલી શહેર વિભાગના કર્મચારી, અધિકારીઓની નિમણૂક કરવામાં આવી છે. ગુનો દાખલ કરવામાં આવેલા કર્મચારીઓને વારંવાર સંપર્ક કરીને પણ તેઓ કલ્યાણ-ડોંબિવલી પાલિકા કમિશનરના આદેશને ગણકારતા નહોતા.

૨૮૩.૯૧૦ ગ્રામ સોનું મળ્યું છે જેની કિંમત ૩૬ લાખ ૩૮ હજાર ૬૧૦ રૂપિયા છે. એ જ પ્રમાણે મળેલી ચાંદી ૫૯૮૩.૯૭૦ ગ્રામ છે, જેની કિંમત ૯ લાખ ૪૯ હજાર ૭૪૧ રૂપિયા છે.

૨૬ દેશોમાંથી વિદેશી ચલણ દ્વારા ૧૬ લાખ ૮૩ હજાર ૬૭૩ રૂપિયાનું દાન પ્રાપ્ત થયું છે. સોનાથી જિપિત હીરાના મુગટની કિંમત ૮૦ લાખ રૂપિયા છે. આ બધા દાનની ગણતરીના ફોટા સોશિયલ મીડિયા પર વાયરલ થયા છે. દાનની ગણતરી માટે ટોપલીઓ,

ઉમેદવારી માટે પૈસા લીધાઃ અશોક ચઘ્ઠાણ પર આરોપ

મુંબઈઃ મહારાષ્ટ્રમાં ૧૫ જાન્યુઆરીએ યોજાનારી પાલિકા ચૂંટણી માટે ઉમેદવારોની પસંદગી અંગે વિવિધ પક્ષોમાં વ્યાપક અસંતોષ જોવા મળી રહ્યો છે એ પરિસ્થિતિ આ એક ભૂતપૂર્વ નગરસેવકે રાજ્યના માજી મુખ્ય પ્રધાન અને ભાજપના નેતા અશોક ચઘ્ઠાણ પર પૈસાના બદલામાં ઉમેદવારી આપવાનો આરોપ મૂક્યો છે. મરહઠવાડા ક્ષેત્રના નાઈડ શહેરમાં ચઘ્ઠાણના લાંબા સમયના સહયોગી ગણાતા ભાનુ સિંહ રાવતે આરોપ કર્યો હતો કે માજી મુખ્ય પ્રધાને ધનવાન ઉમેદવારોને ટિકિટ આપવા માટે ૫૦ લાખ રૂપિયા સ્વીકાર્યા હતા.

રાવતે આરોપ મૂક્યો હતો કે પૈસાના બદલામાં ટિકિટ આપીને પક્ષએ વફાદાર કાર્યકરોનું ભવિદાન આપ્યું છે.’ આ આરોપને ફગાવતા ચઘ્ઠાણે ગુરુવારે પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે મેં કોઈની પાસેથી પૈસા માંગ્યા નથી. ૫૦ વર્ષના સામાજિક જીવનમાં મેં આનું ક્યારેય કર્યું નથી.

રાવત ૧૯૮૦થી ચઘ્ઠાણ સાથે રાજકીય રીતે સક્રિય છે અને તેમના કક્કર સમર્થક તરીકે જાણીતા છે. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે તેમણે વોર્ડ નંબર ૧૬ માંથી તેમના પુત્ર માટે ભાજપની ઉમેદવારી માંગી હતી, પરંતુ પક્ષએ છલી ઘડીએ ઉમેદવારી નકારી કાઢી હતી. (પીટીઆઈ)

ડોલ અને ટોપલીઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. એમાં ચલણી નોટ રાખવામાં આવે છે.

નાતાલની રજાઓ અને નવા વર્ષ દરમિયાન, ભક્તોએ સાંઈના ચરણોમાં વિક્રમી દાન આપ્યું છે. રજાઓ દરમિયાન ભક્તોએ ૮ દિવસના સમયગાળામાં સાંઈના ચરણોમાં ૨ કરોડ ૪૮ લાખ ૨૩ હજાર ૩૭૩ રૂપિયાનું જંગી દાન આપ્યું છે. સાંઈ સંસ્થાનના સીઈઓ ગોરક્ષ ગાડિલકરે મીડિયાને આ અંગે માહિતી આપી છે.

ઉમેદવારી માટે પૈસા લીધાઃ અશોક ચઘ્ઠાણ પર આરોપ

મુંબઈઃ મહારાષ્ટ્રમાં ૧૫ જાન્યુઆરીએ યોજાનારી પાલિકા ચૂંટણી માટે ઉમેદવારોની પસંદગી અંગે વિવિધ પક્ષોમાં વ્યાપક અસંતોષ જોવા મળી રહ્યો છે એ પરિસ્થિતિ આ એક ભૂતપૂર્વ નગરસેવકે રાજ્યના માજી મુખ્ય પ્રધાન અને ભાજપના નેતા અશોક ચઘ્ઠાણ પર પૈસાના બદલામાં ઉમેદવારી આપવાનો આરોપ મૂક્યો છે. મરહઠવાડા ક્ષેત્રના નાઈડ શહેરમાં ચઘ્ઠાણના લાંબા સમયના સહયોગી ગણાતા ભાનુ સિંહ રાવતે આરોપ કર્યો હતો કે માજી મુખ્ય પ્રધાને ધનવાન ઉમેદવારોને ટિકિટ આપવા માટે ૫૦ લાખ રૂપિયા સ્વીકાર્યા હતા.

રાવતે આરોપ મૂક્યો હતો કે પૈસાના બદલામાં ટિકિટ આપીને પક્ષએ વફાદાર કાર્યકરોનું ભવિદાન આપ્યું છે.’ આ આરોપને ફગાવતા ચઘ્ઠાણે ગુરુવારે પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે મેં કોઈની પાસેથી પૈસા માંગ્યા નથી. ૫૦ વર્ષના સામાજિક જીવનમાં મેં આનું ક્યારેય કર્યું નથી.

રાવત ૧૯૮૦થી ચઘ્ઠાણ સાથે રાજકીય રીતે સક્રિય છે અને તેમના કક્કર સમર્થક તરીકે જાણીતા છે. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે તેમણે વોર્ડ નંબર ૧૬ માંથી તેમના પુત્ર માટે ભાજપની ઉમેદવારી માંગી હતી, પરંતુ પક્ષએ છલી ઘડીએ ઉમેદવારી નકારી કાઢી હતી. (પીટીઆઈ)

ધનવર્ષાથી ઉમેદવારોને

આવ્યો. ઉમેદવારી પાછી ખેંચવા પાંચ કરોડ, ૧૦ કરોડ રકમ આપવામાં આવી. મનસેના મનોજ ઘરાતને આપવામાં આવેલો આંકડો આંખ ફાડી નાખે એવો છે. જળગાંવમાં ઉમેદવારોને પાંચ કરોડ બેગમાં ભરી આપવામાં આવ્યા હતા. ચૂંટણી પંચ પાસે સ્પષ્ટ સૂચનાઓ હતી. ઉમેદવારોએ પોઠા ધોળા ખેંચવાની અંતિમ સમય ત્રણ વાગ્યાનો હતો, પરંતુ જો કોઈ ત્રણ વાગ્યા પછી આવે તો અરજ પાછી ખેંચી ત્રણ વાગ્યાના સમયની નોંધ કરો એવી સ્પષ્ટ સૂચના મુખ્ય પ્રધાન અને નાયબ મુખ્ય પ્રધાન કાર્યાલય તરફથી ચૂંટણી પંચને આપવામાં આવી હતી એવો આરોપ સંજય રાઉતે કર્યો છે. સંજય રાઉતે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે રિટર્નિંગ ઓફિસર એટલે કે ચૂંટણી અધિકારીઓના ફોન કોલ્સ ચેક કરો. કોના ફોન આવ્યા. ૨૪ કલાકમાં તપાસ કરો કે કયા વાલી પ્રધાનના ફોન આવ્યા. પછી બિનહરીફ વિજયનું રહસ્ય ઉઘાડું થશે. જો કોઈ વેચાઈ ગયું હોય અથવા દબાણને કારણે પાછું ખેંચી લીધું હોય, તો તે વિસ્તારના મતદારોએ શું કરવું જોઈએ? શું ચૂંટણી પંચે ક્યારેય આ વિશે વિચાર્યું છે? ચૂંટણી પંચ આ ભ્રષ્ટ લોકોની પાળેલી બિલાડી બની ગયું છે. રાજ્યના બંને ચૂંટણી પંચ સરકારની હા જી હા કરે છે.

મહારાષ્ટ્રની ૨૯

ચૂંટણી લડવા માટે પાત્ર ઠર્યા હતા. શુક્રવાર, બે ડિસેમ્બરના ઉમેદવારી પાછા ખેંચવાના દિવસે બપોરના ત્રણ વાગ્યા સુધીમાં ૪૫૫ ઉમેદવારોએ પોતાના ઉમેદવારી પત્રક પાછા ખેંચ્યા હતા. તેથી હવે ૧૫ જાન્યુઆરીના ૧,૭૦૦ ઉમેદવારો વચ્ચે ચૂંટણી લડાશે. ચૂંટણી પંચે આપેલી માહિતી મુજબ રાજ્યની ૨૯ મહાનગરપાલિકામાં સૌથી વધુ ઉમેદવારી પાછી ખેંચવાનું પ્રમાણ પુણે મહાનગરપાલિકામાં જોવા મળ્યું હતું. અહીં કુલ ૩,૦૬૧ ઉમેદવારી પત્રક દાખલ થયા હતા, તેમાંથી સ્ફટીની બાદ ૨,૧૩૪ ઉમેદવારો ચૂંટણી માટે પાત્ર ઠર્યા હતા. શુક્રવારે ઉમેદવારી પાછી ખેંચવાના દિવસે ૯૬૮ ઉમેદવારોએ પોતાની ઉમેદવારી પાછી ખેંચી હતી. તેથી હવે ૪૧ વોર્ડમાં ૧૬૫ બેઠક માટે ૧,૧૬૬ ઉમેદવારો વચ્ચે ચૂંટણી લડાશે. વિદભર્મની સૌથી મોટી મહાનગરપાલિકા ગણાતી નાગપુર મહાનગરપાલિકામાં ૩૮ વોર્ડમાં ૧૫૧ સીટ માટે ૧,૪૪૨ નોમિનેશન ફોર્મ આવ્યા હતા, જેમાં ૧,૨૯૩ ચૂંટણી લડવા પાત્ર ઠર્યા હતા. તો ૩૦૦ ઉમેદવારોએ પોતાના ફોર્મ પાછા ખેંચી લીધા હતા. તેથી મેદાનમાં હવે ૯૮૩ ઉમેદવારો ચૂંટણી લડવા બાકી રહ્યા છે. નારિકમાં ૬૬૧, સોલાપુરમાં ૫૮૨, છત્રપતિ સંભાળ નગરમાં ૫૫૨ અને પિંપરી-ચિંચવડમાં ૪૪૩ ઉમેદવારોએ પોતાના ફોર્મ પાછા ખેંચી લીધા હતા. થાણેમાં ૨૬૩ ઉમેદવારોએ ફોર્મ પાછા ખેંચી લેતા મેદાનમાં હવે ૬૫૬ ઉમેદવાર બાકી રહ્યા છે. તો નવી મુંબઈમાં ૨૬૨ ઉમેદવારોએ પોતાના ફોર્મ પાછા ખેંચી લેતા ચૂંટણી હવે ૪૯૮ ઉમેદવારો વચ્ચે ધરાવી છે. વસઈ-વિરારમાં ૨૮૬ ઉમેદવારોએ ફોર્મ પાછા ખેંચી લેતા મેદાનમાં હવે ૫૪૭ ઉમેદવાર બાકી રહ્યા છે.

ચાર્ટર્ડ અકાઉન્ટન્ટ સાથે

ગયા હતા અને તેમણે બાદમાં ફેલેટ ખરીદવાનું નક્કી કર્યું હતું. આદિત્યએ હિતેશની ઓળખાણ રીપ્ક કિરિય શાહ તથા રાજેશ જૈન સાથે કરાવી હતી અને દાવો કર્યો હતો કે રાજેશ જૈન ફેલેટનો માલિક છે અને દીપક શાહ વ્યવહારો સંભાળતો પ્રોક્ટર છે. દરમિયાન હિતેશે ૨૯.૫૫ લાખ રૂપિયા ચૂકવ્યા હતા અને વેચાણ કરારની નોંધણી બાદ બાકીની રકમ તેણે બેંક લોન લઇને ચૂકવવાનું નક્કી કર્યું હતું. જોકે આરોપીઓએ વિવિધ બઢાના બતાવીને નોંધણી મુલતવી રાખી હતી અને બાદમાં હિતેશને તેઓ ટાળવા લાગ્યા હતા. જ્યારે હિતેશે તહેસીલદાર ઓફિસમાં ફેલેટની માલિકીની વિગતો તપાસી ત્યારે તે અન્ય વ્યક્તિનો હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. આરોપીઓએ મૂળ માલિકના ફોટાની જગ્યાએ જૈનનો ફોટો લગાવ્યો હતો અને બોગસ દસ્તાવેજો હિતેશને આપ્યા હતા. (ખીટાબાહ)

અજિત પવારે ભાજપ સામે

મુશ્કેલીમાં મુકાઈ ગયા છે. પિંપરી ચિંચવડ મહાનગરપાલિકાના મુદે અજીત પવારની ટીકા પછી ભાજપના પ્રદેશ પ્રમુખ રવિન્દ્ર ચઘ્ઠાણે વળતો પ્રહાર કર્યો છે. અજિત પવારે આત્મનિરીક્ષણ કરવું જોઈએ એમ જણાવી જો અમે પણ આરોપો મૂકવાનું શરૂ કરીશું તો અજિત પવાર મુસીબતમાં મુકાઈ જશે એવી ચેતવણી પણ તેમણે આપી છે. આક્રમક વલણ અપનાવી પવારે જણાવ્યું હતું કે પિંપરી ચિંચવડ પાલિકાના વહીવટમાં પારદર્શિતાનો સંપૂર્ણ અભાવ છે. રાજ્યમાં કોઈનું નિયંત્રણ ન હોવાથી શહેરમાં અંક લૂંટારું ગેંગ બની ગઈ છે. અને આ ભ્રષ્ટ રાક્ષસને બાળી નાખવા માટે ચૂંટણી મેદાનમાં ઉત્તર્યા છીએ. અજિત પવારના આ નિવેદન પછી બંને પક્ષો વચ્ચે વિવાદ ઉભો થયો છે. અજિત પવારે આવું કેમ કહ્યું તે હું નથી જાણતો પણ તેમણે આનું નહોતું કહેવું જોઈતું હતું, એવી પ્રતિક્રિયા ભાજપ નેતા ચંદ્રશેખર ભાવનકુળેએ આપી હતી.

મુંબઈ સમાચાર

હિન્દુ મરણ

કોળી પટેલ ગામ ખસડાના હાલ વાપી રાજેશભાઇ (કનેયા) તે મોહનભાઇ અને ચંપાબહેનના પુત્ર. પૂનમબહેનના પતિ. કોમલ, ઓમના પિતા. ભૂપેન્દ્રભાઇ, પ્રિયાબહેનના નાના ભાઇ. તા. ૧-૧-૨૬ ગુરુવારના દેવલોક પામ્યા છે. બેસણું-સુતક તા. ૭-૧-૨૬ બુધવારના અને બારમું-તેરમું તા. ૧૨-૧-૨૬ સોમવારના બપોરે ૧૨ વાગે બધી ક્રિયા વાપી રાખેલ છે. ડે. સોમનાથ રોડ, દિવ્ય જયોતિ સ્કૂલની બાજુમાં, દાખેલ, વાપી.

ગંગોરોઇ દશા શ્રીમાળી વણિક ગં.સ્વ. અન્નસુખાબેન (ઉ.વ.૮૯) તે સ્વ. ક્રાંતિલાલ ચુનીલાલ શાહના ધર્મપત્ની. દ્યમ્બોદર હરિદ્રાસ બેનના દીકરી. સુનિલ, અંજના, જસ્મીના, બીના તથા વીણા, સ્વ. મંજરીના માતૃશ્રી. ઇલા બિપીનભાઈ જુઠા ફાળી, અનુલભાઈ દાણી તથા કમલેશભાઈ દ્રેશીના સાસુ તા. ૨/૧/૨૬ના બેંગ્લોર શ્રીજીશરણ પામેલ છે.

ઝાલાવાડી સત્તર તાલુકા બ્રાહ્મણ હાલ બોરીવલી, ભવાનીશંકર મહેતા (બાબુભાઈ. બી. એન. મહેતા) (ઉ.વ.૮૯) સ્વ. નાગજીભાઈ ગૌરીશંકર મહેતા અને સ્વ. સરસ્વતીબેનના પુત્ર. કંદિણ, રાજી અને પ્રશાંતના પિતાશ્રી. બિના, ચંદ્રિકા અને મમતાના સસરા. અરુણભાઈ, સુરેશભાઈ અને ગિરીશભાઈના ભ્રા. સિદ્ધર્થ, આદિત્ય, મહર્ષી, મુગ્ધા અને મુલ્કવાન દાદા તા. ૦૧.૦૧.૨૬ના કેલાસવાસી. થયેલ છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

હાલ્યાઇ ભાટિયા મુંબઇ નિવાસી હાલ ઘાટકો પર. સ્વ. ઇન્દુબેન વિહારદાસ ઠક્કરના સુપુત્ર જયરાજ વિહારદાસ (ઉ.વ.૮૧) તા. ૨/૧/૨૬ના શ્રીજયરણ પામેલ છે. ગીતાબેનના પતિ, નમિત ઠક્કર, જાગૃતિ રાહેશ ગોકલગાંધી, આરતી મયુર સંપતના પિતાશ્રી. અ.સૌ. ચાર્જી નમિત ઠક્કરના સસરા. મણીબેન દેવજી જયરામ સંપતના જમાઈ. ચી. વરુણ અને જિલ્લા નાના, દિવ્યા, દયાશીના દાદા. પ્રાર્થનાસભા ૦૪/૦૧/૨૬ રવિવારના ૫ થી ૭. લાયન્સ કમ્યુનિટી હોલ, ગારોડ્રીયા નગર ઘાટકો પર ઈસ્ટ. પ્રાર્થનાસભા પછી લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

કપોળ અમરેલીવાળા, હાલ વિલે પાવાં સ્વ. શાંતાબેન શાંતિલાલ કેશવજી ચિત્તલિયાના સુપુત્ર સ્વ. ભુપતરાય શાંતિલાલ ચિત્તલીયાના ધર્મપત્ની ભાનુમતી (ઉ.વ.૮૧) ૨-૧-૨૬ના શુક્રવાર શ્રીજયરણ પામ્યા છે. તે રાજશી (મેહુલ), આશિષ, દીપ્તી ચેતનાના માતૃશ્રી. ભાવના, ઉષા, હિતેષ સંઘવી, ધવલ વોરાના સાસુ. મહુવાવાસી સ્વ. દેવકુરબેન કરશનદ્રાચ ત્રીભવનદ્રાસ ગાંધીના દીકરી. સ્વ. હસમુખભાઈ, સ્વ. પ્રવીણભાઈ, સ્વ. ભરતભાઈ, નરંશભાઈ, ચંદ્રકાંતભાઈ, અનુબેન વિનોદરાય કોટના ભાભી. પ્રાર્થનાસભા ૪-૦૧-૨૬ને રવિવાર ૫ થી ૭. અનુત્તમાગ, વિલેપાલાં વેસ્ટ. લૌકિક પ્રથા બંધ છે.

હલાઈ હોહાણ મુંબઈ નિવાસી, પ્રવીણચંદ્ર ભગદે (ઉ.વ.૯૫) તે સ્વ.રમણબેન અમૃતલાલ ભગદેના દીકરા. સ્વ. હીરાલક્ષ્મીબેનના પતિ. રે. રેખાબેન પ્રવીણકુ માર ઉનાડકે, જસ્મિલાબેન ભાવનગરના તથા મહુલેલભાઈના પિતાશ્રી. સંધ્યાના સસરા. સ્વ. અમૃતબેન મુંદુરજી સાતાના જમાઈ. સ્વ. નરોમભાઈ, સ્વ. ભુપતભાઈ, સ્વ.અજીતભાઈ, સ્વ. કિશોરભાઈ, સુભાષભાઈ, રાજીભાઈ, ગં.સ્વ. મંજુબેન તથા અ.સૌ. નેનાબેન નિખિલભાઈના મોટાભાઈ તા.૦૩/૧૨/૨૫ મંગળવારના શ્રીજયરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા તથા લૌકિક પ્રથા બંધ છે.

કચ્છી રાજગોર મૂળ ક્રોડા (રોહા) હાલ ભુજ, સ્વ. ગૌરીશંકર લક્ષ્મીદાસ નાકરના ધર્મપત્ની શાંતાબેન નાકર (ઉ.વ.૯૬) તા. ૩૧.૧.૨૫ના રવિવાસ પામેલ છે. તે સ્વ. પોદતભાઈ તથા સ્વ. લીલાવતીબેન રાજશંકર રાજગોર (મુલુંડ) ભાભી. વિનોદભાઈ, પ્રવીણાબેન, અનિલાબેન, પ્રકાશભાઈ, ભવાનાબેનના માતા. ઉર્મિલાબેન, જયશ્રીબેન, નવીનભાઈ, કિશોરભાઈના સાસુ. શીલબેન, સેજલબેન, સારા મહારાજ (શાસ્ત્રી), પૂજા, મેઘાના દાદ્રી. સ્વ. મીઠાભાઈ દયારામ કાસા

રાજ્યમાં ૬૭ નગરસેવકો

વ્યક્ત કર્યો હતો. મનસેના નેતા અલિનાશ જાધવે તેમની પાસે તમામ પુરાવા હોઈ તેઓએ રાજ ઠાકરને સોંપ્યા છે અને તેઓ કોર્ટમાં જશે એનું શનિવારે કહ્યું હતું.

આ દરમ્યાન રાજ્યમાં આટલી મોટી સંખ્યામાં નગરસેવકો બિનહરીફ ચૂંટાવા સામે શંકા વ્યક્ત થઈ રહી છે ત્યારે રાજ્યના ચૂંટણી પંચે જિ

જે પ્રજા આત્મગૌરવ ખોઈ બેસે છે તે લુપ્ત થઈ જાય છે...

કવર સ્ટોરી નીલેશ દવે
feedback@bombaysamachar.com

હજુ થોડા સમય પહેલાં જ ગુજરાતના ભાજપના પ્રદેશપ્રમુખ તરીકે જગદીશ વિશ્વકર્માની વરણી થઈ, પરંતુ એ પહેલાં સાત કરોડ કરતાં વધુ ગુજરાતીઓની વસતિ ધરાવતા આ રાજ્યમાં વિશ્વની સૌથી મોટી પાર્ટી ગણાતી ભાજપના પ્રદેશપ્રમુખ કોણ હતા? સી. આર. પાટીલ... પાટીલ મૂળે મરાઠી અને પ્રદેશ અધ્યક્ષ બન્યા કરોડો ગુજરાતીઓના. ક્યાંય કોઈ ભાષાવાદ નહીં વિરોધ નહીં, પાટીલ અધ્યક્ષ બની શક્યા કેમ કે ગુજરાતીઓ સહિષ્ણુ છે, ગુજરાતીઓ જ્યાં જાય ત્યાં જે પ્રદેશમાં જાય ત્યાં દુધમાં સાકરની જેમ ભળી જાય છે, પરંતુ વધુ પડતી સાકર ક્યારેક ડાયાબિટીઝનું જોખમ સાથે લાવતી હોય છે અને આવું જ મહારાષ્ટ્રના ગુજરાતીઓની બાબતમાં થયું છે.

મહામુંબઈના બે ભાગલા પડ્યા એમાં મરાઠી કે ગુજરાતી પ્રજાનો કોઈ વાંક ન હતો, બે નવાં રાજ્યો અસ્તિત્વમાં આવ્યાં, પરંતુ કોઈ પણ રાજ્યમાંથી રહેવાસીઓની હિજરત નહોતી થઈ, જે જ્યાં હતા ત્યાં જ રહ્યા-વસ્યા. મહારાષ્ટ્રના અનેક નગર - ગામોમાં ગુજરાતીઓની વસતિ છે, માત્ર મુંબઈ જ નહીં, પરંતુ પુણે, નાશિક, નંદુરબાર ગોંદિયા, કોલહાપુર, સોલાપુર જેવાં અનેક શહેરોમાં બહોળી ગુજરાતી વસતિ છે.

મહારાષ્ટ્રના વિકાસમાં ગુજરાતીઓનો પણ સિંહફાળો છે. ગુજરાતીઓએ અહીં પરસેવાની કમાણી કરી અને પોતાના વતનના વિકાસમાં તો સાથ આપ્યો જ છે, પરંતુ પોતાની કર્મભૂમિના વિકાસમાં પણ સક્રિય ફાળો આપ્યો છે. માત્ર સામાજિક જ નહીં, પણ રાજકીય ક્ષેત્રમાં પણ ગુજરાતીઓનું યોગદાન ખૂબ જ મહત્વનું રહ્યું છે. ભાનુશંકર યાજ્ઞિક, રજની પટેલ, શાંતિ પટેલ, જીવરાજ ભાણજી, લીલાધર પાસુ, જયંતી પારેખ, અરુણ ગુજરાથી, પ્રફુલ પટેલ, જયવંતીબહેન મહેતા, કિરીટ સોમૈયા, પ્રકાશ મહેતા, યોગેશ સાગર જેવા અનેક નેતાઓ અહીં ગુજરાતીઓના પાયાના પ્રશ્નોના નિરાકરણ માટે તૈયાર હતા. આમાંના મોટા ભાગના કોંગ્રેસી હતા, પરંતુ ગુજરાતમાં ભાજપના ઉદય સાથે જ મુંબઈ-મહારાષ્ટ્રમાંથી પણ કોંગ્રેસને ગુજરાતીઓએ જાકારો આપ્યો. આજે મહારાષ્ટ્રમાં નેતાઓ આંખ બંધ કરીને કહી શકે છે કે ગુજરાતીઓ એટલે ભાજપ જ. આથી જ ગુજરાતીઓની, તેમના પ્રશ્નોની, તેમની સમસ્યા, ઉકેલ, સિદ્ધિ આ બધી જવાબદારી પણ એકલા ભાજપ અને તેના નેતાઓની છે.

જોકે છેલ્લા એક દાયકાથી સિનારિયો બદલાઈ રહ્યો છે, અચાનક જ પ્રેમથી રહેતી બે કોમ મરાઠી અને ગુજરાતી વચ્ચે એક પ્રકારનું વૈમનસ્ય ફેલાવવાનો કારસો રચાઈ રહ્યો છે. જોકે આની શરૂઆત તો જ્યારે રેલવે પ્લેટફોર્મ પરથી ગુજરાતી પાટિયા હટયાં ત્યારથી જ શરૂ થઈ ગયેલી, એ વખતે સૂપ બેસેલી પ્રજા નમાલી છે એવું લોકોએ ધારી લીધેલું જે મહદઅંશે સાચું પડ્યું છે કેમ કે રેલવેના પાટિયાથી થયેલી શરૂઆત દુકાનના પાટિયાં સુધી પહોંચી ગઈ, તોય આ સહિષ્ણુ પ્રજા ચૂપ રહી.

સામા પક્ષે છેલ્લા ત્રણ દાયકામાં ઉત્તર ભારતીય પ્રજા પોતાનું વજન વધારતી જ ગઈ. આની શરૂઆત આમ તો ત્રણ દાયકા પહેલાથી જ થઈ ગઈ હતી, ખાસ કરીને ગુજરાતી વિસ્તારોમાં નોન ગુજરાતી લોકોને ઉમેદવારી આપી જોઈ અને જોયું કે આ પ્રજા વિરોધ કરે છે? ગુજરાતીઓએ ત્યારે ય બધા યને સ્વીકાર્યાં એથી હવે એ નિયમ બની ગયો છે. એવું ન હોત તો ‘મકાંબો’ તરીકે ઓળખાતા મલાડ, કાંદિવલી, બોરીવલી જેવા ગુજરાતી વિસ્તારમાંથી છેલ્લા ૩૦ વર્ષમાં એક પણ ગુજરાતી વિધાનસભ્ય કે સંસદ સભ્યને ઉમેદવારી અપાઈ નથી (ચારકોપના વિધાનસભ્ય યોગેશ સાગરને બાદ કરતાં), જ્યાં પણ ગુજરાતી પ્રજા બહુમતમાં હોય ત્યાંથી ગુજરાતી ઉમેદવારોને આશા હોય છે. વર્ષો અને દાયકાઓ સુધી પક્ષ માટે જાત ઘસાવી નાખતા આ કાર્યકર્તાઓ જ બરેબર તો પક્ષની તાકાત હોય છે, પરંતુ નેતાઓ આવા કાર્યકર્તાઓને ભાજપમૂળા સમજતાં હોય છે અને સત્તા માટે આવા અનેક કાર્યકરોના સ્વપ્ન રોળી નાખતાં હોય છે.

૨૦૧૪માં મોદીકાળના ઉદય બાદ તો જાણે ગુજરાતીઓને રાજ્યમાંથી હટાવવાની દોડ જ ઊભી થઈ છે, આમાં એકેય પક્ષ બાકાત નથી, જે ગુજરાતી નેતાઓ વિધાનસભામાં, લોકસભામાં, પાલિકામાં કે રસ્તા પર ગુજરાતી પ્રજાનો પ્રશ્ન માંડી શકે તેમ છે, જેમની પકડ મીઠા મુંબઈ જ નહીં સમગ્ર મહારાષ્ટ્રમાં છે તેવા નેતાઓને વીણી વીણીને ઈલેક્ટ્રોલ પોલિટિક્સમાંથી દૂર કરવામાં આવી રહ્યા છે. જયવંતીબહેન મહેતાના નિધન, અરુણ ગુજરાથીની ઉંમરને કારણે પરાણે એકિઝટ બાદ સમગ્ર મહારાષ્ટ્ર પર જેની પકડ હોય તેવા બે ગુજરાતી નેતા છે, કિરીટ સોમૈયા અને પ્રકાશ મહેતા, પરંતુ આ બંનેને પણ ધીરે રહીને દૂર કરવામાં આવ્યા, એ પણ એવી સિદ્ધત્તી કે તેમના સ્થાને ગુજરાતી ઉમેદવાર ઊભા રાખી તેમને દૂર કરી દેવાયા.

કેન્દ્રમાં મોદીજીના ઉદય પહેલા મહારાષ્ટ્રમાં ભાજપની હાલત કફોડી હતી એ સમયે કિરીટ સોમૈયા, પ્રકાશ મહેતા, જયવંતીબહેન મહેતા, યોગેશ સાગરે ભાજપને મજબૂત બનાવવામાં ખૂબ જ મહેનત કરી હતી. પ્રકાશ મહેતા અને કિરીટ સોમૈયા બંનેએ પોતાના સમયમાં અનેક યુવાનોને તૈયાર કર્યા જેમાં પ્રવીણ છંડા, મનોજ કોટક, મંગલ ભાનુશાલી જેવા ગુજરાતી નેતાઓ ફલક પર આવ્યા અને ગયા. મોદીકાળ પહેલા અને હાલમાં પણ આ બંને નેતા (પ્રકાશ મહેતા - કિરીટ

સોમૈયા)ની સંગઠન પર ખૂબ જ સારી પકડ હોવા છતાં તેમને અનેક નિર્ણયમાં વિશ્વાસમાં લેવામાં નથી આવતા. હા, પક્ષ પર કોઈ સંકટ હોય ત્યારે તેમની મદદ તરત જ લેવાય છે. હાલની પરિસ્થિતિમાં યોગેશ સાગર અને વતા-ઓછા અંશે મનોજ કોટક સંપૂર્ણ મહારાષ્ટ્ર પર તો નહીં, પરંતુ અનેક વિસ્તારો અને પ્રશ્નોમાં ગુજરાતીઓનું નેતૃત્વ કરી શકે તેમ છે, પરંતુ મનોજ કોટકને પણ એક ટર્મ બાદ હટાવી દેવાયા. જોકે, તેમનું ગ્રાઉન્ડ નેટવર્ક અને કાર્યકરોમાં પ્રભુત્વ સારું હોવાથી હજુ ટકી રહ્યા છે.

યોગેશ સાગરને પણ સતત ખેડપણે રહેવું પડે તેવી પરિસ્થિતિ છે, બાકી અત્યંત આધારભૂત સૂત્રો પ્રમાણે મુંબઈ અધ્યક્ષ માટે યોગેશ સાગરનું નામ નક્કી હતું, પરંતુ દિલ્હીથી મુંબઈ પહોંચતા સુધીમાં બાજુ ફરી ગઈ, આ વાતની જાણ મુંબઈના કેટલાક ગુજરાતી નેતાઓને છે, પરંતુ એ બધા મૌન રહ્યા. પ્રવીણ છેડા પણ ખૂબ જ આશાસ્પદ નેતા છે, પક્ષના પ્રશ્નો રસ્તા પર અને ગૃહમાં ઉપાડવાની ક્ષમતા ધરાવે છે, પરંતુ પક્ષપલટો અને કાર્યકર્તાઓ સાથેનો ઓછો મનમેળ તેમના માટે ઘાતક પુરવાર થયો અને વધુ એક ગુજરાતી નેતા હાંસિયામાં ઘડેલાઈ ગયો. દક્ષિણ મુંબઈના અતુલ શાહની પણ એવી જ પરિસ્થિતિ છે. આનું કારણ એ છે કે આ ગુજરાતી નેતાઓ કેન્દ્ર સુધી પોતાની વાતની અસરકારક રજૂઆત કરી શક્યા નથી, જેનું નુકસાન સમગ્ર ગુજરાતી જનતાને થયું છે.

આની સામે હજુ બે વિધાનસભ્ય મિહીર કોટેયા અને પરાગ શાહ મુંબઈમાં ગુજરાતીઓનું નેતૃત્વ કરે છે, પરંતુ મુંબઈ બહાર તેમની ક્ષમતા સામે પ્રશ્ન છે. પરાગ શાહ રાજકારણમાં અકસ્માતે આવેલા છે, તે રાજકારણના માણસ જ નથી, તેમનો મોટા ભાગનો સમય અધ્યાત્મ અને પોતાના વ્યવસાયમાં વધુ હોય છે, રાજકીય કાવાદાવા વિના સૌનું સારું થાય તેવી તેમની માનસિકતા છે, જ્યારે મિહીર કોટેયા ‘મહેતો મારે પણ નહીં ભણાવે પણ નહીં’ એ અંદાજના વ્યક્તિ છે, પોતાની વિધાનસભાને બાદ કરતાં બીજા પ્રશ્નોમાં તેમને રસ નથી.

આ વખતની સુધારાઈની ચૂંટણીમાં જે રીતે ગુજરાતીઓની છટણી થઈ છે તે જોતાં આગામી સમયમાં ગુજરાતીઓ માટે મહારાષ્ટ્રમાં કપરો કાળ આવશે એ નક્કી છે. આનું કારણ છે કે આ પ્રજા એક નથી થઈ શકી આત્મગૌરવ નથી જ જાળવી શકી, પોતાના જ માણસોને કે નેતાઓને કાપવામાં અગ્રેસર રહી છે, આની સામે ઉત્તર ભારતીયોએ ખૂબ જ શાંતિથી પગપેસારો કર્યો છે, પરંતુ જે હાલત ભાજપના મહારાષ્ટ્ર મોવડી મંડળના નેતાઓ ગુજરાતીની કરે છે તેવી ઉત્તર ભારતીયોની કરી શકે તેમ નથી, તેમની અવહેલના તેમને ભારી પડી શકે તેમ છે. એવું ન હોય તો ગુજરાતી ઉમેદવારો ઘટતા આવ્યા છે અને ઉત્તર ભારતીય ઉમેદવારો વધી રહ્યા છે. જો વિચારો તો મુંબઈના છ જિલ્લા અધ્યક્ષમાં એક પણ ગુજરાતી નથી, હા એક ઉત્તર ભારતીય છે, આનું કારણ ભાજપના ઉચ્ચ નેતાઓની મુત્સદ્દી નહીં, ગુજરાતી નેતાઓનું નમાલાપણું છે.

અમુક ભાજપના મરાઠી નેતાઓ જાણે છે કે આ ગુજરાતી પ્રજા કંઈ બોલી શકે એવી છે નહીં, એક થઈ શકે તેવી છે નહીં, તો એમનો ઉપયોગ વોટબેંક તરીકે જ કરાય, સત્તામાં ભાગીદારી આપી શકાય નહીં અને તે આ લોકો બખૂબી કરી રહ્યા છે, રાજ અને ઉદ્ભવ એક સાથે આવે છે એટલે મરાઠીઓ એક બાજુ થઈ જશે એવો ભય દિલ્હીના લોકોને બતાડીને વધુને વધુ ગુજરાતીઓની ટિકિટ કાપવામાં આવી, આટલું ઓછું હોય તેમ ગુજરાતી વિસ્તારોમાં વિધાનસભા અને લોકસભાની જેમ જ બિનગુજરાતીઓને માથે મારવામાં આવ્યા તેમ છતાં આ જે મૌન છવાયું છે તે ગુજરાતીઓ માટે ઘાતક સાબિત થશે.

હજુ પણ સમય છે હજુ જે નવા લોકો આવી રહ્યા છે તેમને મહારાષ્ટ્ર અને મુંબઈના વિકાસના કામ કરવાની સાથે સાથે ગુજરાતીઓના પ્રશ્નો ઉપાડવાની શીખ આ નેતાઓએ જ આપવી પડશે. નીલ સોમૈયા, ધર્મેશગીરી, સંદીપ પટેલ, હર્ષ પટેલ, ધવલ વોરા, હિમાંશુ પારેખ જેવા બિનઅનુભવીઓને ઘડવાની જવાબદારી હાલના નેતાઓની પેઢીની છે. માત્ર આટલું જ નહીં, એક અવાજ ઉપર આખું શિવાજી પાર્ક છલકાઈ એવા એક ગુજરાતી સંગઠનની પણ તાતી જરૂરત છે, જે કોઈ પ્રજાના વિરોધમાં ન હોય, પરંતુ પોતાની પ્રજાના સપોર્ટમાં હોય નહીં તો મોડું થઈ જશે અને પૃથ્વી પરથી અનેક ભાષા, સંસ્કૃતિ લુપ્ત થઈ એમ મહારાષ્ટ્રમાંથી ગુજરાતી પ્રજા લુપ્ત થઈ જશે.... આ સિનારિયો ડરામણો છે!

સૌલ ઓફ દૂર ઝાંગ જુયાજી - ચીનની યાત્રાનો સૌથી શાંત અદ્યાય જ્યાં કુદરત આશ્ચર્ય સર્જે છે

ચીન હંમેશા દુનિયાભરના પ્રવાસીઓ માટે રહસ્યમય, રોમાંચક અને આકર્ષક દેશ રહ્યો છે. પ્રાચીન સંસ્કૃતિ, ભવ્ય ઇતિહાસ, અદ્યતન ટેકનોલોજી અને અવિરત ગતિ ધરાવતું આ દેશ ગ્રેટ વોલ, ફોરબિડન સિટી, શાંધાઈની ઝગમગતી સ્કાયલાઇન અને હાઈસ્પીડ ટ્રેનો જેવી અદ્ભુત અનુભૂતિઓ માટે જાણીતો છે. ક્રોવિડ પછી ફરી એકવાર ચીન પ્રવાસીઓ માટે ખુલ્યું છે અને વૈશ્વિક યાત્રીઓમાં ફરીથી આ દેશ પ્રત્યે નવી ઉત્સુકતા જોવા મળી રહી છે. આ ઝડપ, આધુનિકતા અને ટેકનોલોજીના માહોલની વચ્ચે ચીન એક એવી જગ્યા પણ છુપાવે છે જ્યાં સમય ધીમો પડી જાય છે, અવાજ ઓસરાઈ જાય છે અને કુદરત શાંતિથી પોતાની વાત કરે છે. એ જગ્યા છે ઝાંગ જુયાજી નેશનલ ફોરેસ્ટ પાર્ક.

ઔરોરા ટૂર્સ દ્વારા ૨૦૨૬ માટે ચીનના પ્રવાસક્રમમાં ઝાંગ જુયાજીને કેન્દ્રસ્થાને રાખવામાં આવ્યું છે. લીલાછમ વનમાંથી આકાશ તરફ ઊભા થયેલા પથ્થરના સ્તંભો ધરાવતું આ સ્થળ ચીનની ટેકનોલોજીકલ ગતિ વચ્ચે કુદરતનો શુદ્ધ સ્વાસ સમાન છે અને પ્રવાસીઓને એક સંપૂર્ણ અલગ દુનિયામાં લઈ જાય છે.

દુનિયાભરના અનેક દેશો ફરી ચૂંકેલા અનુભવી પ્રવાસીઓ માટે પણ ઝાંગ જુયાજી નેશનલ ફોરેસ્ટ પાર્ક એક આશ્ચર્ય બનીને સામે આવે છે. ઘન જંગલમાંથી સોધા આકાશ તરફ ઊભા થયેલા હજારો Quarts ના બનેલા સ્તંભો આ સ્થળને સામાન્ય કુદરતી દૃશ્યનહીં પરંતુ જાણે કુદરતે ઘેરું કોઈ આધ્યાત્મિક સર્જન બનાવી દે છે. લાખો વર્ષોની કુદરતી પ્રક્રિયાથી ઘડાયેલા આ પહાડો પ્રાચીન લાગે છે, શાંત લાગે છે અને એક અલગ જ લોકમાં લઈ જાય છે. ઔરોરા ટૂર્સ દ્વારા ૨૦૨૬ માટે ચીનની ટૂર્સમાં ઝાંગ જુયાજીને કેન્દ્રસ્થાને રાખવામાં આવ્યું છે. આ અંગે ઔરોરા ટૂર્સના ધવલ જોંગલા સાથે થયેલી વાતચીત અને સ્થળની વિશેષતાઓ ઝાંગ જુયાજીની સાચી અનુભૂતિ કરાવે છે.

પ્રશ્ન: ધવલભાઈ, ૨૦૨૬ ના ચીન કાર્યક્રમમાં ઝાંગ જુયાજીને કેમ પ્રાધાન્ય આપવામાં આવી રહ્યું છે? ધવલભાઈ: કારણ કે ઝાંગ જુયાજી દુનિયાના સૌથી અનોખા અને સુંદર કુદરતી સ્થળોમાંનું એક છે. અહીંનું દૃશ્ય એવું છે જે મોટાભાગના પ્રવાસીઓએ ક્યારેય જોયું નહીં હોય. લીલાછમ વનમાંથી ઊભા થતા ઊંચા પથ્થરના સ્તંભો એક અદ્ભુત શાંતિ અને વિશેષ લાગણી આપે છે. દિવસ દરમિયાન પ્રકાશ બદલાતો રહે છે અને દરેક ઘણે પહાડો નવા આકાર અને છાયાઓ બતાવે છે.

પ્રશ્ન: ઝાંગ જુયાજી નેશનલ ફોરેસ્ટ પાર્કને કઈ બાબત અનોખું બનાવે છે? ધવલભાઈ: મોટા ભાગના પહાડી સ્થળોમાં શિખરો અને પર્વતમાળાઓ જોવા મળે છે, જ્યારે ઝાંગ જુયાજીમાં હજારો ઊભા પથ્થરના સ્તંભો છે. ધુમ્મસમાં લપેટાયેલા આ સ્તંભો કુદરતી મિનારા જેવા લાગે છે. ઘણા પ્રવાસીઓ કહે છે કે અહીં ઊભા રહીએ ત્યારે એવું લાગે છે જાણે આપણે કોઈ જીવંત પેઇન્ટિંગની અંદર હોઈએ.

પ્રશ્ન: ઔરોરા ટૂર્સના પ્રવાસીઓ માટે આ સ્થળ કેટલું મોચ્ય છે? ધવલભાઈ: ઔરોરાના પ્રવાસીઓ આરામ, સુવ્યવસ્થિત આયોજન

અને અર્થપૂર્ણ અનુભવ ઇચ્છે છે. ઝાંગ જુયાજી આ ત્રણેય બાબતમાં સંપૂર્ણ રીતે બંધબેસે છે. અહીં કુદરત છે, શાંતિ છે અને નયનરમ્ય કુદરતી દૃશ્યો છે, પરંતુ તે બધું આરામથી અને સહેલાઈથી માણી શકાય એ સુવિધા પણ છે.

પ્રશ્ન: વડીલો અને પરિવાર સાથે પ્રવાસ માટે આ સ્થળ કેટલું આરામદાયક છે? ધવલભાઈ: ઝાંગ જુયાજી તમામ ઉંમરના લોકો માટે અનુકૂળ છે. ઝાંગ જુયાજીનું એક વિશેષ આકર્ષણ એ છે કે આટલું નાટકીય ભૂદૃશ્ય હોવા છતાં અહીં પાર્ક અત્યંત સુલભ છે.

બૈલોંગ એલિવેટર અને કેબલ કાર જેવી સુવિધાઓના કારણે ભારે યથાણ કરવાની જરૂર રહેતી નથી. તેથી વડીલો અને કેમિલી સાથે મુસાફરી કરનારા પ્રવાસીઓ પણ સરળતાથી મુખ્ય વ્યૂ પોઇન્ટ્સ સુધી પહોંચી શકે છે.

પ્રશ્ન: અમે સાંભળ્યુ છે કે ઔરોરા ટૂર્સ હેલિકોપ્ટર રાઇડની ખાસ ક્લલામણ કરે છે, એ શા માટે? ધવલભાઈ: જમીન પરથી ઝાંગ જુયાજી સુંદર લાગે છે, પરંતુ હવામાંથી આ સ્થળની સાચી હાઈપ સમજાય છે. હેલિકોપ્ટર રાઇડ દરમિયાન મારીલો સુધી ફેલાયેલા પથ્થરના સ્તંભો એકસાથે નજરે પડે છે. ધુમ્મસમાંથી ઊભા થતા આ પહાડો પ્રાચીન સ્મારકો જેવા લાગે છે. ઘણા પ્રવાસીઓ માટે આ જ તેમની આખી યાત્રાનો સૌથી યાદગાર ક્ષણ બની રહે છે.

પ્રશ્ન: ઝાંગ જુયાજીમાંથી પ્રવાસીઓ કઈ લાગણી સાથે પાછા ફરે છે? ધવલભાઈ: મોટા ભાગના પ્રવાસીઓ ઝાંગ જુયાજીને શાંત, તાજગીભર્યું અને લાંબા સમય સુધી યાદ રહે એવું વર્ણવે છે. આ જગ્યા લોકોને સારા અર્થમાં થંભી જવા મજબૂર કરે છે. પથ્થરો વચ્ચે વહેતો ધુમ્મસ, પહાડોના આકાર અને આસપાસની શાંતિ લાંબા સમય સુધી મનમાં

ગુંજતી રહે છે.

પ્રશ્ન: ચીનના સમગ્ર પ્રવાસક્રમમાં ઝાંગ જુયાજીને કેવી રીતે સ્થાન આપવામાં આવે છે? ધવલભાઈ: ઔરોરા ટૂર્સ એવી યાત્રાઓ રચે છે જેમાં ઊંડાણ, આરામ અને ઈમોશનલ કનેક્ટ મુખ્ય હોય છે. ઝાંગ જુયાજી આ વિચારધારાને સંપૂર્ણ રીતે અનુસરે છે. અહીં વૈભવ કુદરતને ઘંટી દેતો નથી, પરંતુ તેની સુંદરતાને વધુ ઉજાગર કરે છે.

પ્રશ્ન: ૨૦૨૬ માં ચીન સિવાય ઔરોરા કયા આંતરરાષ્ટ્રીય ટૂર્સ રજૂ કરવાનું છે? ધવલભાઈ: આ વર્ષમાં અમે ઘણાં ફેમસ ંસિરેશનની યાત્રાઓ અમારા ટ્રાવેલર્સ માટે લાવી રહ્યા છીએ જે ગયા વર્ષ કરતા વધુ એક્સાઈટિંગ હશે અને વધુ સુવિધાજનક હશે અને અમે પણ ટ્રાવેલર્સ સાથે આ યાત્રાઓમાં નવી લાઈફટાઈમ મેમરીઝ બનાવવા તત્પર છીએ. ચીનમાં ઝાંગ જુયાજી સાથે સાથે ૨૦૨૬ માં ઔરોરા ટૂર્સ દક્ષિણ કોરિયા, સ્પેન અને પોર્ટુગલ, જ્યોર્જિયા, તુર્કી, ફ્ર-કોક આઇલેન્ડ સાથે વિવેતનામ અને હો-વિન મી તેમ જ જાપાનના ચેરી બ્લોસમ જર્ની અને આલ્પાઇન ડ્રટની ઇન્ટિનરરી પણ રજૂ કરવાના છીએ.

Scan for video

જોયું! આનું નામ ધારદાર, તેજતરાર, અણિયાળી યાદશક્તિ... અરે ભૈ મારી નહીં, તમારી... તરત તમને ‘મરીઝ’નો એ આયાત-શ્લોકની કક્ષાનો શેર યાદ આવી જ ગયો!

હા, સૌને પ્રેમ કરવાને લીધો‘તો મેં જનમ વચમાં તમે જરાક વધારે ગમી ગયા

જેણે કાયા આપી એનો કેવો રે ઉપકાર કે એમાં એણે બે આંખો ય આપી ને કેવા કેવા ભવ્ય Performances screen પર જોવાનું નયનસુખ પ્રાપ્ત થયું. વહિદા રહેમાનને ‘પ્યાસા’માં કે ‘ગાઇડ’માં કે ઓઢી હેપ્બર્નને ‘રોમન હોલીડેઝ’ કે ‘વેઇટ અનટીલ ડર્ફ’માં કે શહેનશાહ દિલીપકુમારને ‘શક્તિ’ કે ‘રામ ઔર શ્યામ’માં કે અમિતાભ બચ્ચનને ‘પિંક’ કે ‘ઝંજીર’માં કે જવા દો... કોલમ આકાશ નથી કે બધા તારા સમાઇ જાય. પણ આ બધામાં સૌથી વધુ ગમી જાય દેખતાવેંત એ તો દેવ આનંદ જ. એ એની મર્યાદિત અભિનય ક્ષમતા સાથે જે કંઇ કરે એ અદ્ભુત જ હોય. આ વાતનો સમયગાળો ૧૯૭૫ સુધીનો જ સમજવો. આવ્યું ને! પછી ય એક સાહું Movie આવ્યું

‘દેસ પરદેસ’ પણ ‘છૂપે રુસ્તમ’ સુધી તો દેવ અને વિજય આનંદ જયારે સાથે થયા, ધમાલ જ કરી છે. અમારા એક મિત્ર સ્વ. દુષ્યંત પોપટાણી તો દેવસા’બના એવા આશિક કે શુક્રવારે ૧૨-૩-, ૩-

૬ અને ૯-૧૨ ત્રણેય શોની ત્રણ ત્રણ ટિકિટ બુક કરાવે અને આજુબાજુની બન્ને સીટ ખાલી, કોઇ ડિસ્ટર્બ ન કરે એટલે... એમની બાજુમાં બેસવાનો એકમાત્ર અધિકાર અને એ ય એક જ શો પૂરતો કોને ખબર છે? મને!!! હવે આ મારે માટે સાહિત્યના Noble Prize થી ઓછું કઇ રીતે હોઇ શકે?

*તને પીતાં નથી આવડતું મુર્ખ મન મારા !
પદાર્થ એવો કયો છે કે જે શરાબ નથી?!*

- અમૃત ધાયલ

દેવ આનંદની એ મર્યાદિત અભિનય ક્ષમતાનો કેટલો સુંદર ઉપયોગ વિજય આનંદ જેવા કોહીનૂર પારખુએ ‘જોની મેરા નામ’માં કર્યો હતો કે જયારે ખુરશી પર બેસીને પહેલવાન રંધાવા દ્વારા માર ખાઇ લીધા બાદનો જોની આટલી લાંબી એકોક્તિ કોઇ નોંધપાત્ર આરોહ અવરોહ ચગર રચુ કરે અને એમાં તમે ક્ષતિનો ક્ષ કાઢી શકો...તો તમે કહો એટલા રૂપિયા હારી જવા તૈયાર છું...

મૈને સોચા થા કીસી બદસુરત લફંગી શકલ સે મેરી મારામારી

આમ તો જ્ઞાન, બુદ્ધિ અને વિદ્યાની આરાધનાનો પર્વ તરીકે ઓળખાતી વસંત પંચમી માતા સરસ્વતીને સમર્પિત આ દિવસ વિશેષ મહત્વ ધરાવે છે. માતા સરસ્વતીના ઉપાસક છીએ એટલે એક લેખક તરીકે મન થાય કે બદલાયેલા કેલેન્ડર વર્ષના પ્રથમ એપિસોડમાં વસંત પંચમીને વાર હોય તોય વીણાવાદિનીનું આહવાન કરીએ.

સરસ્વતીની ઉપાસના માત્ર વૈદિક પરંપરામાં જ સીમિત નથી. હિંદુ ધર્મ સાથે સાથે જૈન અને બૌદ્ધ પરંપરામાં પણ સરસ્વતી વિદ્યા, કલા અને ચેતનાની અધિષ્ઠાત્રી દેવી તરીકે પૂજાય છે. ચીનમાં તે નીલ-સરસ્વતી રૂપે અને તિબેટમાં વીણાધારિણી સ્વરૂપે આરાધિત છે. જો સરસ્વતી દેવીની ઝાંખી કચ્છી સર્જન-ધર્મિતાના ત્રિપાર્શ્વ દ્વારા કરીએ, તો રંગોનું અનંત અને અપાર વિશ્વ પોતાની અપૂર્વ મોહકતાથી ઝળહળી ઊઠે છે.

કચ્છી સર્જન-ધર્મિતાનાં ત્રણ મુખ્ય પાર્શ્વો છે (૧) વિવિધ ભાષાઓમાં રચિત સાહિત્ય (૨) સંગીત, નાટક, નૃત્ય, ચિત્રકળા જેવી લલિત કલાઓ (૩) વિવિધ વિષયોને આવરી લેતી બૌદ્ધિક અને વૈચારિક ચેતના. કચ્છી સાહિત્યસર્જકોએ કચ્છી, વ્રજ, ડિંગલ, ગુજરાતી, હિંદી, ઉર્દૂ, સિંધી, સંસ્કૃત, અપભ્રંશ અને અંગ્રેજ જેવી અનેક ભાષાઓમાં મહત્વપૂર્ણ પ્રદાન કર્યું છે. દરેક ભાષાના સર્જનનું વિગતવાર મૂલ્યાંકન વિશાળ કાર્ય છે; અહીં માત્ર સંક્ષિપ્ત નિર્દેશ કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે.

કચ્છીમાં કુંવરજી કલ્યાણજી વકીલ (ચંદ્રખા,

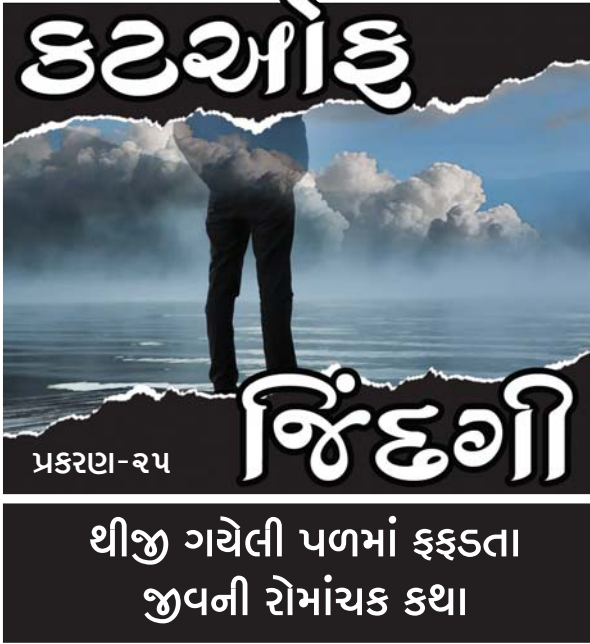

બેચરસિંગ, હડહડતી હાલાકી), ત્રિકમજી હરિરામ રાસ્તે (વિધવા શતક), પાત્રો ચારણ (ઢકોસલા), મૂળજી જેઠુ જોષી (છઠ્ઠી જો લેખ), લાલજી નાનજી જોષી (કચ્છ જો કુરુક્ષેત્ર) અને સાજન ખોજા (સાજન બાવની) જેવા સર્જકો નોંધપાત્ર છે. ગુજરાતીમાં દલપતરામ, જીવરામ અજરામર ગોર, નારાયણ વિસનજી ઠક્કુર, પ્રતાપ જુણાજી જોશી, બકુલેશ અને જયંત ખત્રી સ્મરણીય નામો છે.

વ્રજભાષાનો ઉલ્લેખ કરતાં ભુજમાં મહારાવ લખપતજી દ્વારા સ્થાપિત કાવ્યશાળાની મહાન પરંપરા સામે આવે છે. આ પાઠશાળામાં ૩૪૦થી વધુ કવિઓ વ્રજભાષામાં પ્રશિક્ષિત થયા હતા. એજ કાવ્યશાળાના પ્રણેતા મહારાવ લખપતજીએ વિ.સ. ૧૯૯૬માં પ્રાગ મહેલ સંકુલમાં સરસ્વતી માતાજીનું મંદિર બંધાવ્યું

હતું. મહારાવ મહાવિદ્વાન, સંગીતસમ્રાટ અને મા સરસ્વતીના નિષ્ઠાવાન ઉપાસક હતા. પ્રાતઃદર્શનની પરંપરા માટે મંદિર ઉતરાદીમુખે બનાવવામાં આવ્યું હતું જેથી રાજમહેલના ઝરૂખામાંથી દર્શન શક્ય બને. આ કાવ્યશાળાનું પ્રદાન અત્યંત વૈવિધ્યસભર રહ્યું છે. ખડીબોલી હિન્દીમાં વિદ્યાસાગરસૂરિ, કવિ નિરંજન અને દુલેરાય કારાણીનો ઉલ્લેખ થાય છે. અહીં પ્રશિક્ષિત અનેક કવિઓએ ડિંગલમાં પણ રચનાઓ કરી. હમ્મીરજી રત્નુ, પંચાણ-રાવળ, સુજા દેથા અને ઉદયરામ ડિંગલ સાહિત્યના ઇતિહાસમાં સશક્ત હસ્તાક્ષર ગણાય છે.

સંસ્કૃતમાં અમરસાગરસૂરિ, લાલ કવિ અને મહારાવ ભોજરાજે વિશિષ્ટ કૃતિઓ રચી. ઉર્દૂમાં ચમન શાયર, સિંધીમાં જેરામ ભાગલિયા, ફારસીમાં મુનશી

થીજી ગયેલી પળમાં ફફડતા
જીવની રોમાંચક કથા

સાળુંબેએ ઇન્જેક્શન આપ્યું ત્યારે સોલંકીએ નજર ફેરવી લીધી. એને ઓક્સિજન મશીનોની ભયંકર તીણી ચીસો સંભળાઇ રહી હતી.

ડો. શાહ વોર્ડમાં દાખલ થયા. એમણે એક ઇન્જેક્શન લઇને જોયું. એમની આંખોમાં ખુશી છલકી. સોલંકી સાથે આંખ મળી.

પોતે કોરોનાનો અકસીર ઇલાજ ગણાતી સંજીવની લઇને આવ્યો હોવા છતાં એની આંખમાં ઓપરેશન તોસિલિયુમેબ રમતું હતું. એણે ઓક્સિજનને સહારે ટકી રહેલા મથી રહેતા જીવો પર નજર કરી.

ડો. શાહ બોલ્યા: ‘મેડમ, હાઇપોક્સિયાના (ઓક્સિજન લેવલ સતત ચડ-ઉતર થયા કરતું હોય એવા કેસ) બીજા આંદેય દરદીઓને તાત્કાલિક ઇન્જેક્શન આપી દો. ત્રણ દિવસનો કોર્સ...રોજનું એક ઇન્જેક્શન. નિર્મલ પરીખની હાલત જોતાં કદાચ ચાર ઇન્જેક્શનનો કોર્સ કરવો પડશે.’

ડો. સાળુંબે અને જયમાલાએ ડે શિફ્ટ પૂરી થઇ હોવા છતાં આખી રાત વોર્ડમાં રહીને ઇમર્જન્સી ઝ્યૂટી કરી હતી. ડો. શાહની સલાહથી ડો. સાળુંબેએ હાઇપોક્સિયાના બીજા દરદીઓને ઇન્જેક્શન આપવાની શરૂઆત કરી. આખી રાત સતત મદદમાં રહેલી જયમાલાની આંખો ઘેરાવા લાગી હતી. ડો. સાળુંબેએ એની ઘેરાતા આંખો જોઇ.

‘જયમાલા, તું ઘરે જઇને આરામ કર...હું જોઇ છું છું.’

‘નહીં મેડમ, આટલું કામ પતાવીને જઇશ.’

‘જયમાલા, હું તને કહેતી નથી આદેશ આપું છું... કાઢો પીને ચારેક કલાકની ઊંંચ લઇ લે...જા...’ જયમાલા ગઈ. ડો. સાળુંબેએ બીજી નર્સ માટે આસપાસ નજર દોડાવી. એની નજર સંધ્યા પર પડી. બંનેની નજર મળી. એમણે હાથને ઇશારે એને બોલાવી. સંધ્યાએ આંદેય દરદીઓને ઇન્જેક્શન આપવામાં ડો. સાળુંબેની મદદ કરી. સંધ્યાના કાને ઓક્સિજન મશીનનો ખોફનાક શોર

પડતો નહતો.

ડો. શાહ અને સોલંકી ઇમર્જન્સી વોર્ડમાંથી બહાર નીકળ્યા. લોબીમાં ચાલતા ચાલતા સોલંકીએ એમને કિસન અને બાગ્ગેની વાતથી વાકેફ કર્યા. બંને ચૂપ હતા. આમ તો માણસ ક્યારેય ચૂપ હોતો નથી. એની ચૂપકીદીમાં ય જાત સાથેનો વાર્તાલાપ ચાલતો જ રહે છે. અને એ સંવાદમાંથી જ અંતરાત્માનો અવાજ આવતો હોય છે.

ડો. શાહનું મનોમંથન કદાચ એ વાતનું હતું કે જેમને લોકોના આરોગ્યની વિશેષ ચિંતા હોવી જોઇએ એવા બાગ્ગે જેવા...નિર્દોષોના જીવોને જોખમમાં મૂકનારાઓ સામે લડતું પડશે...મહામારી સામે ઝઝૂમીને લોકોને બચાવવા પડશે...રાતોરાત અસલી ઇન્જેક્શનો લાવનારા સોલંકીને સલામ છે. કદાચ કૌભાંડનો પર્દાફાશ કરવાના ચક્કરમાં હોસ્પિટલે ઘણુંબધું ગૂમાવ્યું પડશે, પણ લોકોને બચાવીશું, એમને સાજાસમા ઘરે પાછા મોકલીશું. બંને કેબીનમાં જઇને બેઠા.

‘સર, કોરોનાનો અંત ક્યારે આવશે...? તમને આ મહામુસીબતનો અંત દેખાય છે?.’ સોલંકીએ અંતરાત્માના અવાજને વાચ્યા આપી.

‘સોલંકી, હું ડોક્ટર છું. માનવસેવા કરવાના મં શપથ લીધા છે. મારી સામે કોઇપણ મહાભયંકર મુઝેલી આવે, હું પીછેહઠ નહીં કરું....હેલ્લા શ્વાસ મુઠી લડીશ ને તબીબીસેવા કરીશ, પણ તેં તો કોઇ શપથ લીધા નથી....તું શા માટે અહીંથી જતો નથી રહેતો?.’

‘સર, સેવા માટે શપથ લેવાની જરૂર નથી. કોરોનાકાળમાં કેટલાંક લોકો માણસમાંથી ખરાબ માણસ બનવા જઇ રેચલા છે ત્યારે હું સામાન્ય માણસમાંથી સારો માનવી બનવાની ટ્રાય કરું છું.’

‘હેલ્થકેરની જવાબદારી જેમના માથા પર છે એ લોકો જ નિર્દોષોના જીવ સાથે ખેલ ખેલે છે... સો સેડ...’ ડો. શાહે કહ્યું.

‘હું લડીશ મારી ન્યાતના એ કહેવાતા મારા ભાઇ-ભાંડરાડા સામે...એ કૌભાંડીઓને પકડાવીને રહીશ. ભગવાન કૃષ્ણએ પણ અર્જુનને આ જ સલાહ આપેલી... સર, મેં વ્યૂહરચના કરી લીધી છે.’

જુબૈદા નમાઝ અદા કરીને બારીની બહાર જોતી બેઠી હતી. જાફરભાઈ કુરાન વાંચી રહ્યા હતા, પણ એમનું ધ્યાન જુબૈદા પર હતું. જુબૈદાને કોનો ઇન્તેજાર હતો એ જાણતા હતા. રોજ જુબૈદાનું બારીની બહાર મીટ માંડીને

બેસવું એમની જાણ બહાર નહતું. જાફરભાઈ ખુદ ઇન્તેજારમાં રહેતા પણ જુબૈદાની જાણ બહાર...એની નજરમાંથી બચતા રહીને. આંખ બીની થઇ જાય તો એ બાથરૂમમાં જતા રહેતા. ઇન્તેજાર કી ઘડી સબ સે મુશ્કિલ હોતી હૈ.... એવું બબડીને રડી લેતા.

એમણે કુરાન બંધ કરીને આંખે અડાડ્યું. મોખાઇલ કાઢીને સોલંકીને ફોન જોડ્યો.

‘હેલો મેં ઇલિયાસ કા અબુ.....ઇલિયાસ કી તબિયત કેસી હૈ....’

એમણે પૂછ્યું.

‘બઢિયા હૈ.....રિકવરી હો રહી હૈ.....આપ બિલકુલ ચિંતા મત કરો....’ સોલંકીના શબ્દોથી જાફરભાઈના મૃત શરીરમાં જાણે પ્રાણ ફુકાયો. એને થયું ખુદાએ ખુદ આવીને ઇલિયાસના સારા સમાચાર આપ્યા.

‘શુક્રિયા આપકા બહોત બહોત શુક્રિયા...’ ખુશીથી ભરાઇ ગયેલા ગળામાંથી શબ્દો નીકળ્યા.

‘સૂનો ઇલિયાસ કી તબિયત અબ ટીક હો રહી હૈ.....’ એમણે ચાલુ ફોને જુબૈદાને કહ્યું.

હોંગી લેકિન જબ કમરે કા દરવાઝા ખૂલા તો મૈ દંગ રહ ગયા. દો હસીન આંખે મેરી તરફ દેખ રહી થીં ઔર દિલ ઘડક ઘડક કર કર રહા થા કી જોની બેટેએ એએએ...તેરી મંઝિલ યહીં પર હૈ... લેકિન ઇતના યાદ રખ અગર ઇન્હે પતા ચલ જાય કે તુ ચોર હૈ, ઉચક્કા હૈ, છોટી મોટી ચોરીયોં કે છલ્લામ મેં કંઇ બાર જેલ ભી જા ચૂકા હૈ ઔર અભી એક જેલ તોડ કર ભાગા હૈ તો ઇન હસીન આંખોમેં તેરે લીયે સિવા નફરત ઔર કુછ નહીં રહેગા. બસ ફિર કયા થા... મૈ ઝૂઠ પર ઝૂઠ ઝૂઠ પર ઝૂઠ બોલતા જા રહા થા ઔર દિલ દુઆયે માંગતા થા કી હૈ ઉપરવાલે એએએએ... ઇસ હુસ્ન કી પરી કે દિલ મેં ઇસ ગરીબ કે લીયે ભી થોડી સી જગહ રખના...

આવતા રવિવારે ‘ગાઇડ’ની વાત કરવી છે. પણ ગઇ કાલે મારી પત્ની ‘દિલવાલે દુલ્હનિયા લે જાયેંગે’ જોતી’તી એટલે મારે ય જોવી પડી. તમે કોઇએ આ વાત નોંધી જ નહી? કે switzerland ના આખા portion દરમ્યાન શાહરુખ ખાન એક જ actor ને imitate કરે છે-દેવ આનંદને.

*બનાવટ રૂપની પણ રૂપનો આધાર માંગે છે
સુઘડ ને સ્વચ્છ કાગળ જોઇએ નકલી ગુલાબોને*

આજે આટલું જ

‘મરીઝ’

■

લોકસાહિત્યના ક્ષેત્રે ગૌરીશંકર જયશંકર વોરા, કરમી અલી, રહીમ નાનજીઆણી તથા દુલેરાય કારાણીનાં નામ સુખ્યાત છે. અત્રે કચ્છી લોકસાહિત્યના વૈજ્ઞાનિક અધ્યયનના ક્ષેત્રે શાંતિભાઈ આચાર્યનું પ્રદાન પણ ઉલ્લેખ્ય છે. કચ્છની પોતાની લોક-નાટ્ય અને મનોરંજનની આગવી ઓળખ છે. રબારીઓના ધોર, મેઘવાળોનાં ભજન, ચારણી-કીર્તિન, આહીરોનાં ગીતો, જતોના અલગોજા, કણબીઓની ધૂન, સંધારોના ગરબા, કોળીઓના રાસ, નવરાત્રીની ગરબી લંધાઓનું વાદ્ય-કંઠય સંગીત અને મધ્ય યુગીન યોદ્ધાઓને જોમ આપતો સિન્ધુરાગ! આમ કંઠય, વાદ્ય-સંગીત, ભવાઈ, ગદકા અને રામરાંધ વિવિધ પ્રકારે અહીં દષ્ટિગોચર થાય છે. ચિત્રકળાના ક્ષેત્રે કચ્છની પોતાની ‘કામાંગરી’ આગવું સ્થાન ધરાવે છે. આમ આપણે જોયું કે આ બીજા પાર્શ્વમાં સરસ્વતીનું સર્વથા ભિન્ન, મનોહર રૂપ પ્રગટે છે.

ત્રીજા પાર્શ્વથી પ્રતિબિંબિત થતું દૃશ્ય પણ સુખદ છે. ચિંતન અને જ્ઞાન-વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં પણ કચ્છ અગ્રેસર રહ્યું છે. પરંપરાગત શાસ્ત્રોની ઉલ્લેખનીય રચનાઓમાં શુકન શાસ્ત્ર (દયાળજી-રત્નસિંહ), જ્યોતિષ જડાવ (હમીરજી), સામુદ્રિક શાસ્ત્ર (કવિ વિસાજી), જ્યોતિષ રત્નમાળા (કુંભર્ષિ મુનિ) ઉલ્લેખનીય રચનાઓ છે. ઋતુ વિજ્ઞાનમાં ઉન્નડજી રચિત ‘મેઘામ્બર’ એક બાજુ ભાડલી-વાકચની પરંપરા સાથે તો બીજી બાજુ જ્યોતિષની સાથે જોડાયેલ છે. વનસ્પતિ-શાસ્ત્ર વિષયક જયકૃષ્ણ ઈન્દ્રજી અને ગોગુઠાડાસ ભાંભાઈની કૃતિઓની પ્રતિષ્ઠા છે. ચિંતનાના ક્ષેત્રે અનેક સંતોની વાણી અને વિદ્વાનોનાં ચિંતનાત્મક સંભાષણોનું વિશિષ્ટ સ્થાન છે.

આ રીતે વિવિધ ક્ષેત્રોમાં કચ્છી પ્રતિભા ઝળહળતી રહી છે. જાણે મા સરસ્વતીએ કચ્છ પર કૃપા બંને હાથે વરસાવી હોય! ■

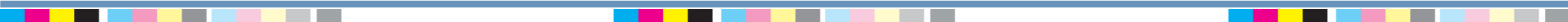

બાગ્ગેને થયું કે સોલંકી શાણો તો છે જ. પહેલાં ઘરની ઘંટડી વગાડી, પછી ખતરાની ઘંટડી વગાડી. આ અલગ ટાઇપનો બ્લેકમેઇલિંગ છે. દુનિયાની સામે પોતાની ઇમાનદારીનો ઝંડો લહેરાતો રાખવા માગે છે પણ, મોં બંધ રાખવાની સામે અસલી ઇન્જેક્શનો આપવાનો સોદો ખોટો નથી. એ રિલેક્સ થયો. ઊભો થઇને કબાટમાંથી મોટું બોક્સ કાઢીને સોલંકીને આપતાં બોલ્યો: ‘અસલીવાલે હૈ.’ થોડી ક્ષણો ચૂપ રહ્યો. ‘સોલંકી, યે ગંગા ઉપર સે બધ રહી હૈ.’

‘સા’બ, ગંગા કિધર સે ભી બહેને દો....હમ અપના હાથ દો લે તે હેના...’

‘ઓર હાં, રસિકભાઈ સે હાથ બોલના...યે પહેલા એસા ગુજરાતી હોગા જો એસી મહામારી મેં પૈસા બનાતા હો. બાકી હમ ગુજરાતી લોગ મુતે યે માતમ મનાતે હૈ...પૈસે નહીં બનાતે.’ સોલંકીના ફિલ્મી સ્ટાઇલના ડાયલોગથી બાગ્ગેની રહીસહી ઊંંચ ઊડી ગઇ.

સોલંકી હોસ્પિટલે જતી વખતે કૌભાંડની ઉપરથી વહેતી મેલી ગંગા વિશે વિચારતો હતો. એને ગળા સુધીની ખાતરી હતી કે રસિકભાઇ જ આ કૌભાંડ પાછળનું મુખ્ય ભેજું છે. એ દવાબજારનો ફિંગ છે. સરકારનાં બધાં ટેન્ડરો એના ગજવે ભરાય છે... રાજ્યનું આરોગ્ય ખાતું.... બીએમસીનું આખેઆખું હેલ્થ ડિપાર્ટમેન્ટ એના ઉપલા ખિસ્સામાં છે. એણે પોતાની સાત પ્લેઝીની આર્થિક તંદુરસ્તી અંકે કરી લીધી છે. બાગ્ગે કાર્ટેલ શબ્દ બોલેલો. આ કાર્ટેલમાં બાગ્ગે અને રસિકભાઈ ઉપરાંત બીજા કોણ હશે?. રાજ્યના હેલ્થ મિનિસ્ટરની રહેમ નજર વિના આ હદનું કૌભાંડ અશક્ય છે. કૌભાંડના સીમાડા નથી હોતા... કોરોનાની જેમ અન્ય રાજ્યોમાં પણ વિસ્તર્યું હશે....એમાં મોટા માપમાં સંડોવાયેલા હશે. આ ઇન્જેક્શનો જી. જી. ભોય હોસ્પિટલમાં થોડા લોકોના જીવ બચાવી શકશે, પણ શહેરની અન્ય હોસ્પિટલો-નર્સિંગહોમના દરદીઓનું શું... લાશોના ખડકલાં કરીને રૂપિયાના ઢગલા પર બેસવા માગતા કૌભાંડીઓને જડમૂળથી ઊખેડી નાખવા પડે. નકલી ઇન્જેક્શનનું કૌભાંડ કોરોના કરતા ઓછું જીવલેણ નથી...આ એક એવો વિચિત્ર રોગ છે જેનો હાલમાં એકમાત્ર ઉપાય ઓપરેશન તોસિલિયુમેબ છે. સોલંકીની કાર હોસ્પિટલને દરવાજે પહોંચી કે તરત જ વોયમેન મિશ્રાએ ગેટ ખોલી નાખ્યો. સોલંકી દોડતો અંદર ગયો....વિક્ટરીના રાહ જોયા વિના ત્રીજા માળે આઇસીયુમાં પહોંચ્યો. વોર્ડમાં દાખલ થતાં જ જોયું તો આખાય વોર્ડમાં ઓક્સિજન મશીનોનો એકસામટો તીણો ખોફનાક અવાજ અંધારી ગુફામાં ઉડાઉડ કરતા ચામાચીડિયાઓની ભયાનક ચિયિયારીની જેમ ઘૂમી રહ્યો હતો. એકી સાથે આઠ ઓક્સિજન મશીનોની ભયંકર ચિયિયારી એક ખૂણેથી બીજે ખૂણે અફળાતી હતી. એવું નહોતું કે એણે ઇમર્જન્સી વોર્ડ માં અગાઉ સ્મશાનિયતભર્યાં....ગમગીની ઉપજાવતો....થરથરાવતો અવાજ સંભળ્યો નહતો, પણ આજનો કાળજીૂં ટૂંઘાવતો શોર કંઇક જુદો હતો. આંદેય બેડ પર એને લાગો નજર આવવા લાગી.....એણે ઝડપથી બોક્સ ખોલીને એક ઇન્જેક્શન ડો. સાળુંબેને આપ્યું. ડો. સાળુંબેએ સચ્ચાઇ પારખવા એની પરનું લાખાણ વાંચ્યું. જયમાલાએ નિર્મલનો હાથ પકડ્યો. ડો.

મોર્નિંગ

રાજ ગોસ્વામી

મ્યૂસિંગ

feedback@bombaysamachar.com

અભિનેત્રી કાજોલે તાજેતરમાં ‘લગ્નમાં રીન્યુઅલનો વિકલ્પ અને એક્સપાયરી ડેટ હોવી જોઈએ’ એવું કહીને સોશ્વલ મીડિયા અને પોપ-કલ્ચરમાં એક એવી ચર્ચાને જન્મ આપ્યો છે, જે ભારતનો સમાજ લાંબા સમયથી અનુભવી રહ્યો હતો, પણ બોલતાં અચકાતો હતો. ‘લગ્નની એક્સપાયરી ડેટ હોવી જોઈએ’ તેવું વિધાન જેટલું ઉશ્કેરણીજનક લાગે છે એટલું જ તે આપણા બદલાતા સંબંધો, બદલાતાં મૂલ્યો અને લગ્ન-સંસ્થાની બદલાતી વ્યાખ્યાને પણ સામે લાવે છે.

અહીં દિલચસ્પ બાબત એ છે કે કાજોલ લગભગ ત્રણ દાયકાથી એક સ્થિર અને સફળ લગ્નમાં છે એટલે તેનું આ નિવેદન કોઈ અંગત અસંતોષનો સંકેત નથી, પરંતુ આજના યુગમાં સંબંધોની મનોવૈજ્ઞાનિક સચ્ચાઈ પર આધારિત એક ટિપ્પણી છે. મુદ્દો એ નથી કે તેની વાત ‘સાચી’ છે કે ‘ખોટી,’ પ્રશ્ન એ છે કે શું સમાજનાં એ થર- જે સદીઓથી લગ્નને સ્થાયિત્વ અને પવિત્રતાના પ્રતીક તરીકે જુવે છે- તે હવે એ પરિવર્તનોને સ્વીકરવા સક્ષમ છે જેમાંથી નવી પેઢી પસાર થઇ રહી છે?

લગ્નની મૂળ કલ્પના સ્થાયિત્વ પર આધારિત હતી- એક એવું બંધન જે આજીવન નિભાવનું હોય, પછી ભલે પરિસ્થિતિ ગમે તેવી હોય. આવાં લગ્નોનો આ વિચાર તે સમયનો હતો જ્યારે પરિવાર આર્થિક વ્યવસ્થાનો હતો, જ્યારે સ્ત્રી-પુરુષ બંનેની ભૂમિકા નક્કી હતી અને જ્યારે સામાજિક સ્વીકૃતિ વ્યક્તિના અસ્તિત્વનો મુખ્ય આધાર હતી, પરંતુ આધુનિક સમયમાં માત્ર સામાજિક માળખાં જ બદલાયા નથી, વ્યક્તિની આશાઓ, સ્વતંત્રતા, ભાવનાત્મક જરૂરિયાતો અને સંબંધોની વ્યાખ્યા પણ બદલાઈ છે. તેવા સમયે આ પ્રશ્ન ઊઠવો સ્વાભાવિક છે કે જીવનભરની ગેરંટી આપતું આ મોડેલ હવે એટલું અસરકારક છે જેટલું અગાઉ હતું?

જયેશ ચિતલિયા

feedback@bombaysamachar.com

શેરબજાર પર રોકાણકાર ખરીદી કે વેચાણનો સોદ્દો કરે તેની માહિતી એસએમએસ મારફત તેને (રોકાણકારને) આપવાની ભૂમિકા સ્ટોક એક્સચેંજ ભજવે છે, જેથી કોઈ શેરદલાલ કે મધ્યસ્થી રોકાણકારના શેર્સ સાથે કોઈપણ પ્રકારના ચેડાં કરી શકે નહીં, અમુક વરસ પૂર્વે ચોક્કસ ગરબડના કિસ્સાઓ બાદ ‘સેબી’ (સિક્યોરિટીઝ એન્ડ એક્સચેંજ બોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયા) એ આ આદેશ આપીને સમગ્ર મૂૂૂૂૂૂલીબજારને એક સંદેશ આપી દીધો હતો કે ટેકનોલોજીના માધ્યમથી રોકાણકારોને માહિતગાર તો બનાવી શકાય જ છે, પરંતુ સાથે સાથે પોતાના હિતોના રક્ષણકાર પણ બનાવી શકાય છે.

ફાઈનાન્શિયલ (નાણાકીય)વ્યવહારોમાં ટેકનોલોજી ટકોરાબંધ કામ કરવા લાગી છે. રોકાણકાર વર્ગને સતત માહિતગાર રાખવા ઉપરાંત ટેકનોલોજી તેમના રોકાણની કાળજી કઈ રીતે લેવી તેની સલાહ

લગ્ન પર એક્સપાયરી ડેટ: ખતરનાક વિચાર કે ઈમાનદાર સત્ય?

આ સંદર્ભમાં કાજોલનું નિવેદન એક પ્રતીક તરીકે ઊભરે છે- એવું કહેવા માટે કે આજના સમયમાં સંબંધો આદતથી નહીં, ઈન્છાથી ચાલે છે; બાંધછોડથી નહીં, પરસ્પર સન્માન અને ભાવનાત્મક સહયોગથી ચાલે છે; સમાજના હિત માટે નહીં, પ્રેમ માટે ચાલે છે.

એક્સપાયરી ડેટનો વિચાર પહેલી નજરમાં કદાચ લગ્નની અસ્થિરતા વધારતો લાગે, પરંતુ તેની પાછળનો વિચાર એ છે કે સંબંધોને ઓટોમેટિક અજરામર માનવામાં ન આવવા જોઈએ. સંબંધ ત્યારે જ ટકી રહે છે જ્યારે બંને વ્યક્તિ તેને રોજેરોજ, ઈમાનદારી અને બરાબરીથી નિભાવે. જો સંબંધમાં સંવાદ, સંગતિ અને સન્માન ખતમ થઈ જાય તો માત્ર સમાજની શરમે અથવા દબાણથી તેને વેંઢારી રાખવો તે વ્યક્તિ અને પરિવાર માટે હાનિકારક બની શકે છે.

અનેક દેશમાં ‘રીન્યુએબલ મેરેજ કોન્ટ્રાક્ટ’ની ચર્ચા સમય-સમય પર થતી રહી છે. તેમાં નિશ્ચિત વર્ષો બાદ બંને સાથીદાર એ નક્કી કરી શકે કે એ બન્ને

આગળ સાથે રહેવા માગે છે કે નહીં. આ વિચાર એટલા માટે પણ લોકપ્રિય થઈ રહ્યો છે, કારણ કે તે લોકોને સંબંધમાં રહેવા માટે નબળા બનાવતો નથી પરંતુ તેમને એ વિકલ્પ આપે છે કે એ પોતાની ખુશી અને માનસિક શાંતિ પ્રમાણે નિર્ણય કરી શકે.

એ વાત પણ મહત્વપૂર્ણ છે કે આજે છૂટાછેડા લેવા તે એટલું મોટું કલંક નથી જેટલું અગાઉ હતું. આજે લોકો બહેતર જીવન અને બહેતર માનસિક સ્વાસ્થ્ય માટે સંબંધોમાં પરિવર્તનોને સ્વીકારતા થઈ રહ્યાં છે. તેમ છતાં, સામાજિક

શરમ કે દબાવના કારણે ઘણા લોકો એવા સંબંધોમાં પણ બંધાયેલા રહે છે, જ્યાં ન પ્રેમ છે, ન માન કે ન મનમેળ. તેવા સમયે ‘એક્સપાયરી’ અથવા ‘રીન્યૂઅલ’નો વિચાર તેમને માનસિક સ્વાતંત્ર્ય આપે છે- એવા ભાવ સાથે કે સંબંધનો અંત થવો કોઈની નિષ્ફળતા નથી, પણ બે વ્યક્તિઓના વિકાસની અલગ-અલગ મંજિલોનું પરિણામ છે.

ટેકનોલોજીની ક્ષમતા બની શકે છે ઇન્વેસ્ટરોની શક્તિ

ટેકનોલોજીને આધારે રોકાણકારો સતત માહિતગાર રહેવા ઉપરાંત પોતાના રક્ષણકાર પણ બની શકે

એકાઉન્ટ માટે પોતાના શેરદલાલને પાવર ઓફ એટર્ની પણ આપી હોય છે, જે હાલનાં સમયમાં જરૂરી પણ છે, પરંતુ દલાલ કે તેનો સ્ટાફ એ તમારા એકાઉન્ટનો પોતાના કામ માટે ઉપયોગ તો નથી કરી રહ્યો એની ખાતરી કઈ રીતે મળે? ધારો કે તમે લાંબા ગાળાના રોકાણકાર છો, તમારા એકાઉન્ટમાં ઘણાં શેરો પડ્યા છે, જેને તમે ઓછામાં ઓછાં ત્રણ- ચાર વરસ વેચવા માગતા નથી, તેથી તમે એને રહેવા દીધા છે, પણ જો દલાલ કે તેનો સ્ટાફ તમારું ધ્યાન નથી એમ માની એ શેરોનો પોતાના લાભમાં ઉપયોગ કરી લે તો? અથવા તેમાં પોતે જ લે-વેચ કરતો રહે તો તમને શું ખબર પડે? એ તમારા શેરો પડાવી જવાનો ઈરાદો ધરાવતો ન હોય એવું બની શકે, કિંતુ ક્યારેક તે પોતે જ ફસાઇ ગયો તો તમારા એકાઉન્ટનો દુરુપયોગ કરી શકે. જેમાં આખરે નુકસાન તો તમને જ થશે! યાદ રહે, તમારું ડિમેટ એકાઉન્ટ એ તમારી રોકડ છે, જેના પર તમારું ધ્યાન હોવું જ જોઈએ. ડિપોઝિટરી તમને તમારા ડિમેટ એકાઉન્ટ પર સતત નિરીક્ષણ રાખવામાં ટેકનોલોજીકલ સહાય કરે છે. તમે તમારું ડિમેટ એકાઉન્ટ તમારા યુઝર આઈડી અને પાસવર્ડ મારફત ચાહો ત્યારે જોઈ શકો છો. જેથી તેમાં કોઈપણ ફેરફાર દેખાય તો તમે તુરંત એકશન લઈ શકો છો. એટલું જ નહીં, તમે તેમાં પોતાની મેળે પણ શેરના વ્યવહાર કરી શકો છો.

સોદાનું વેરિફિકેશન પણ સંભવ

આ ઉપરાંત શેરદલાલ કે ડિપી (ડિપોઝિટરી પાર્ટિસિપન્ટ) તમને એસએમએસ મારફત પણ તમારા એકાઉન્ટમાં શેરની થતી ડેબિટ કે ક્રેડિટની માહિતી આપતા રહે છે. વાત અહીં પણ પૂરી થઈ જતી નથી, ટેકનોલોજીની કમાલ એ પણ છે કે રોકાણકાર સોદો કર્યા બાદ દિવસને અંતે એ સોદો શેરબજાર પર થયો છે કે નહીં તેની ખાતરી મેળવવા શેરબજારની વેબસાઈટની મુલાકાત લઈ ટ્રેડ વેરિફિકેશન વિભાગમાં પોતાના સોદાની વિગત ભરીને એ સોદાના અમલની ખાતરી પણ મેળવી શકે. અગાઉ અમુક લેભાગુ શેરદલાલએ રોકાણકારોના સોદાના ઓર્ડર લીધા હતા, પણ સોદા કર્યા નહોતા, આમ સોદા વિના જ તેની છેતરપિંડી કરી હોવાના કિસ્સા બન્યા હતા. એ પછી સેબીએ એક્સચેંજને આવી સુવિધા ઊભી કરવાની ફરજ પાડી હતી. નાણાકીય વ્યવહારોમાં હવે રોકાણકારો પોતે જ સીધા સોદા કરી લે એવી સુવિધા પણ કોમન થઈ ગઈ છે, જેમાં તે અગાઉ મધ્યસ્થી-બ્રોકર પર નિર્ભર રહેતા હતા. દાખલા તરીકે રોકાણકાર હવે ઈન્ટરનેટ મારફત શેરબજાર પર સીધા સોદા પણ કરી શકે છે, હવે તો મોબાઈલ મારફત પણ શેર સોદા થઈ શકે છે, જે કામકાજના કલાકો દરમિયાન ગમે ત્યારે થઈ શકે છે.

હાં, સયમુચ યહાં મરના મના હૈ!

નિયમનું પાયાનું મૂળ છે. આથી જો કોઈ વ્યક્તિ ઉમરને લીધે કે ગંભીર બીમારીથી આખરી શ્વાસ લેવાનું શરૂ કરે એ સાથે તેને તરત નોર્વેના મુખ્ય ભૂભાગ પર મોકલી દેવામાં આવે છે. આ રીતે એ ત્યાં મરણ પામે અને દફન થઈ શકે.

મોટેભાગે માણસોને અંતિમ શ્વાસ કુટુંબીજનો સમક્ષ અને પોતીકી ધરતી પર લેવાનું ગમે. તો લોન્ગઈયરબ્યેન શહેરમાં કેમ મરવાની છૂટ નથી. અત્યંત ઠંડા હવામાનને લીધે અહીં પર્માફ્રોસ્ટની સમસ્યા છે.

આ વિસ્તાર પર્માફ્રોસ્ટ ક્ષેત્રમાં આવે છે. આ પર્માફ્રોસ્ટ વળી કઈ બલા છે? પર્માફ્રોસ્ટ એટલે એવી કોઈપણ માટી અથવા ખડક જે સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન સ્થિર (ડર F થી નીચે) રહે છે. માટીને પરમાફ્રોસ્ટ ગણવામાં આવે તે માટે, તેને ઓછામાં ઓછા સતત બે વર્ષ કે તેથી વધુ સમય માટે સ્થિર કરવું આવશ્યક છે. પર્માફ્રોસ્ટ ઠંડા વાતાવરણમાં જોવા મળે છે જ્યાં

સરેરાશ વાર્ષિક તાપમાન પાણીના ઠંડાં બિંદુ કરતાં ઓછું હોય છે. પર્માફ્રોસ્ટ એટલે એવી જમીન, જે આખું વર્ષ જામેલી રહે છે અને ક્યારેય પીગળતી નથી.

આવા સંજોગોમાં ભારે ઠંડીના કારણે જમીનમાં દફનાયેલા મૃતદેહો સડતા નથી કારણકે તાપમાન એટલું ઓછું રહે છે કે બેક્ટેરિયા અને અન્ય સૂક્ષ્મજીવો સક્રિય થઈ શકતા નથી. વૈજ્ઞાનિક રીતે સાબિત થયેલું છે કે જો મૃતદેહો સડતા ન હોય, તો તેમાં દાયકાઓ કે સદીઓ જૂના વાઈરસ અને બેક્ટેરિયા સુરક્ષિત રહી શકે છે. ભવિષ્યમાં આ જમીન પીગળે, તો આ પ્રાચીન રોગણું(પેથોજેન્સ- Pathogens) બહાર આવીને વર્તમાન વસતીને સંક્રમિત કરી શકે છે. આના પ્રતાપે રોગચાળા જેવાં આરોગ્ય સંકટ ઊભું થઈ શકે.

અહીંના કબ્રસ્તાન બંધ કરવાનો ઐતિહાસિક નિર્ણય ૧૯૫૦માં લેવાયો હતો.

સાથે એ પણ એટલું જ સાચું છે કે લગ્ન માત્ર બે લોકોનો ખાનગી કરાર નથી હોતા; તેમાં પરિવાર, સામાજિક જવાબદારીઓ, આર્થિક વ્યવસ્થાઓ અને બાળકોનું ભવિષ્ય પણ સામેલ હોય છે. એક્સપાયરીના મોડેલને મૂળમાં લાગુ કરવું ભારતીય સામાજિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં હજી મુશ્કેલ છે કારણ કે અહીં સંબંધો માત્ર બે વ્યક્તિની ભાવનાઓ આધારિત નથી હોતા- તે સામાજિક મૂલ્યો પર પણ ટકેલાં હોય છે.

આ ચર્ચામાં એક બીજું પાસું પણ છે; પ્રતિબદ્ધતાનું મહત્વ. લાંબી આવરદાવાળા સંબંધો સરળતાથી નથી બનતા. તે ઉતારચઢાવ, જતું કરવાની ભાવના અને જાતને સુધારવાની તકીમાંથી પસાર થાય છે. આવા સંબંધો ઊંડા એટલા માટે થાય છે, કારણ કે લોકો મુશ્કેલીઓથી ભાગતા નથી, પરંતુ સહકાર સાધીને તેનો સામનો કરે છે. એક્સપાયરી ડેટનો વિચાર ક્યારેક આ ઊંડાણને પણ તકલાદી બનાવી શકે છે, કારણ કે તે એક મનોવૈજ્ઞાનિક છીંડું બને છે- એક એવું છીંડું જેના કારણે વ્યક્તિ દરેક સમસ્યા પર એવું વિચારવા લાગે છે કે ‘જો ન ચાલ્યું તો છૂટા થઇ જઈશું.’ સંબંધો સરળતાથી સમાપ્ત થઈ શકે તો લોકો તેની પાછળ એટલી મહેનત ન કરે તેવું પણ બને. આ એક વાસ્તવિક ચિંતાનો મુદ્દો છે અને તેને અવગણી ન શકાય.

જોકે તેનાથી ઊલટું પાસું પણ એટલું જ સાચું છે. ઘણા સંબંધો તો એટલા માટે જ તૂટી જાય છે, કારણ કે લોકો શરૂઆતથી જ એવું મન બનાવી લે છે કે લગ્ન થઇ ગયાં છે એટલે હવે ગંગા નાહ્યા- હવે તો

આ કાયમ ચાલશે. એવી માનસિકતાના કારણે તેઓ લગ્નને સ્વસ્થ રાખવા માટે મહેનત નથી કરતા, સંવાદ અને સહકાર ઘટી જાય છે અને સંબંધ ફક્ત ઔપચારિક બનીને રહી જાય છે.

એટલે કાજોલના બયાનને એક ચેતવણીની જેમ પણ જોઈ શકાય છે કે કોઈપણ સંબંધ સ્વયં ટકાઉ નથી હોતો. તેને જીવંત રાખવો તે એક સતત ચાલતી પ્રક્રિયા છે- આ એક એવો નિર્ણય છે જે ફેરા ફરવાની તારીખ પૂરતો મર્યાદિત નથી હોતો,પણ રોજ સવારે ઊઠતી વખતે અને રોજ રાતે સૂતી વખતે રીન્યૂ કરવો પડતો હોય છે.

લગ્નો સખતપદીનાં વચનોની નીપજ નથી, તે દૈનિક ક્રિયા છે.

એક્સપાયરી ડેટનો વિચાર સમાજનાં કઠોર બંધનોના વિરોધમાં નથી, પરંતુ સંબંધોની ગુણવત્તાના સમર્થનમાં છે. તે કહે છે કે વિવાહને પવિત્ર અથવા સ્થાયી માનવો ખોટો નથી, તેને અનિવાર્ય માનવો ખોટું છે. સંબંધો સફળ ત્યારે થાય છે જ્યારે તેમાં સ્વતંત્રતા, સન્માન અને વાસ્તવિક ભાવનાઓ હોય. અને જો આ ચીજો ખતમ થઇ જાય, તો સમાજે એવી વ્યવસ્થા કરવી જોઈએ જ્યાં લોકો અપરાધબોધ વગર પોતાના જીવન વિશે વિચાર અને નિર્ણય કરી શકે.

લગ્ન પર એક્સપાયરી ડેટનું સ્ટીકર એક પ્રતીક છે- તે આપણને યાદ અપાવે છે કે સંબંધોને નિભાવવાનો નિર્ણય કોઈ ફરજનું પરિણામ ન હોવું જોઈએ પરંતુ તે એક એવો સ્વૈચ્છિક વિકલ્પ હોવો જોઈએ જેને બે લોકો દરરોજ ફરી ફરી પસંદ કરવા ઇચ્છે.

આમ એક્સપાયરી ડેટને સનસાટી તરીકે ન જોવું જોઈએ. આ વિચાર આપણી માનસિકતાને પડકારે છે અને એ સવાલ કરવા માટે મજબૂર કરે છે કે શું આપણે લગ્નને એક સંસ્થા તરીકે આધુનિક વાસ્તવિકતાઓ સાથે સુસંગત બનાવી શક્યા છીએ? તે આપણને એ વિચારવા માટે વિવશ કરે છે કે સંબંધોની સફળતાનો માપદંડ સમય નથી, પરંતુ ગુણવત્તા હોવી જોઈએ. અને આ જ વાત તે વિચારને પ્રાસંગિક બનાવે છે. એક્સપાયરી ડેટનો વિચાર સાચો કે ખોટો તે નક્કી કરવાનું તો બહુ આસાન છે, પણ તેની પાછળ જે મુદ્દાઓ છુપાયેલા છે તે નિશ્ચિતપણે આજના સમાજ માટે બહુ જરૂરી છે. ■

હેં...

ખરેખર?!

પ્રકુલ શાહ

feedback@bombaysamachar.com

જન્મ અને મરણ કુદરતનું ચક્ર છે. મોત નિશ્ચિત છે. એની સામે કોઈનું રતિભર ઊપજતું નથી. મોટાભાગના ઉંમર વધવાની પ્રક્રિયામાં મરણને શરણ થાય તો અમુક ગંભીર મોંદગી કે અકસ્માતના શિકાર થઈ જાય. એટલે ક્યાંય મરવાની મનાહ હોય એવું સાચું લાગે? ના.

સોરી, તમે ખોટા છો કારણકે અજાણ છો. માત્ર એક જ નહિ, કેટલાંક સ્થળે મરવાની મનાહ છે! આ તે વળી કેવો પ્રતિબંધ ને શા માટે આવો વિચિત્ર કાયદો? ભલે માનવામાં ન આવે પણ નોર્વેના સ્પિટ્સબર્ગને દ્વીપસમૂહ સ્થિત શહેર લોન્ગઈયરબ્યેન (Longyearbyen)માં આવો નિયમ લાંબા સયયથી અમલમાં છે. આની પાછળ કોઈ ભૂત-કથા કે અંધશ્રદ્ધા જવાબદાર નથી. તો કેવાં છે કારણ? સંપૂર્ણપણે વૈજ્ઞાનિક અને પર્યાવરણીય કારણો છે. લગભગ ૭૦ વર્ષથી આ નિયમ અસ્તિત્વમાં છે. એટલું જ નહિ, અને તેનું ચુસ્તપણે પાલન થાય છે. આ કાયદાએ નાનકડા શહેરને દુનિયાભરમાં કૌતુકનું કેન્દ્ર બનાવ્યું છે.

સ્વાભાવિક છે કે અહીં મરવા પર પ્રતિબંધ છે પણ કોઈ અમરપટ્ટો લખાવીને તો આવતા નથી. આ શહેરમાં માનવીના મરવા પર પ્રતિબંધ હોવાથી મરણોન્મુખ ગંભીર દર્દીઓને શહેર બહાર મોકલવામાં આવે છે. આટલું જ નહિ પાળેલા જાનવરને પણ મરવાની મંજૂરી નથી.

લોન્ગઈયરબ્યેન શહેરની વસતી માંડ ૨,૪૦૦ જેટલી છે. પરંતુ આ સૌ માટે આબોહવા- પરિસ્થિતિ ભારે પડકારૂપ છે. આ શહેર ઉત્તર ધ્રુવથી એકદમ પાસે હોવાથી આખું વર્ષભર આકરી-અસહ ઠંડી રહે છે. ક્યારેક તો તાપમાન -૨૦ ડિગ્રી સેલ્સિયસથી નીચે પહોંચ્યું હોય. આ ઠંડી જ અહિંના વિચિત્ર

નોર્વેના લોન્ગઈયરબ્યેન ઉપરાંત અમુક શહેરોમાં પણ મૃતકોને દફનાવવા પર પ્રતિબંધ છે. અહીં કારણ હવામાન નથી. જાપાનના ઇન્સુકુશિમા અને ઇટાલીના વલ્સેસિયા, ફાલ્સિયાનો ડેલ માસિકો જેવાં કેટલાંક શહેરોમાં કબ્રસ્તાન ભરાઈ જવાથી અથવા પવિત્રતાના કારણોસર આવા અસ્થાથી પ્રતિબંધો મૂકવામાં આવ્યા હતા.

જાપાનમાં ઇન્સુકુશિમા એક પવિત્ર દ્વીપ છે, જ્યાં ૧૮૯૬ સુધી જન્મ અને મૃત્યુ બંને પર પ્રતિબંધ હતો. આજેય અહીં કોઈ હોસ્પિટલ કે કબ્રસ્તાન નથી, જેથી આ સ્થળ ‘અશુદ્ધ’ ન થાય. ઇટાલીનાં કેટલાંક શહેરોમાં કબ્રસ્તાન ભરાઈ જવાથી મેયરોએ નવા કબ્રસ્તાન બન્યા ત્યાં સુધી અસ્થાથી રીતે મૃત્યુ પર પ્રતિબંધ જાહેર કર્યો હતો.

આવો જ કઠીક સીનારિયો ફ્રાન્સના કૂશૂ (Cougnoux) અને લે લાવાન્ડૂ (Le Lavandou)માં છે. અહીં કબ્રસ્તાનની અછતને કારણે આવા પ્રતિબંધો લાગુ કરવામાં આવ્યા હતા.

આમ તો કલ્પના ન કરી શકાય કે દુનિયામાં ક્યાંય મરવાની મનાઈ હોય? પણ એ હકીકત હોવાનું આપણે જાણ્યું. ■

સર્જકના રમેશ પુરોહિત સથવારે

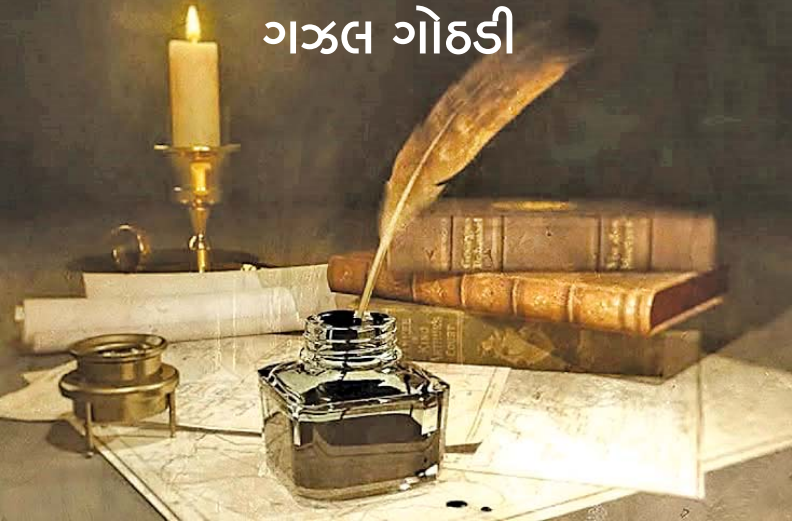
feedback@bombaysamachar.com

આપણે ગઝલકાર કવિઓના જીવન કવનની વિગતે ગોઠડી માંડીએ છીએ. ગઝલના અવતરણથી શરૂ થયેલી પરંપરાગત ગઝલોના સર્જકોની વાત લગભગ પૂરી થઇ રહી છે. હવે આધુનિક ગઝલકારો અને તેના નિતનવીન સર્જનોની વાત શરૂ થશે. ઉર્દૂમાં ગઝલ છેલ્લાં નવસો વર્ષથી લખાય છે. હિન્દીમાં ગઝલ પ્રકાર ઘણા વખતથી ખેડાય છે જેને દુષ્યન્તકુમારે નવી ઓળખ આપી. ગુજરાતી ગઝલ લગભગ ૧૫૦ વર્ષથી ગાયા સ્વરૂપમાં લખાઇ રહી છે, ત્યારે બીજા ગઝલ સર્જકોની વાત કરતાં પહેલા કાવ્ય પ્રકાર તરીકે ગઝલના મૂળ અને કુળની વાત કરીએ કરીને આ પ્રકારની સાથે ઓળખાણ કરીએ.

આપણે ગઝલનો ઇતિહાસ સમજવો છે, પણ તારીખોના ભાગ વગરનો કે કોઇ નિશ્ચિતક્રમ વિનાનો. જે રીતે સ્મૃતિમાંથી આકારાય છે એ જ રીતે ફક્ત ગુજરાતી સાહિત્યની અને ગઝલ સાહિત્યની વાત કરીએ. ગુજરાતી કવિતા સાહિત્યમાં કેટલાંક નવાં નવાં કાવ્ય સ્વરૂપો આવ્યાં, તેમાંથી કેટલાંક સ્થિર થયાં, કેટલાંક પૂરતા પ્રમાણમાં સ્થિર ન થઇ શક્યાં તો કેટલાંક સમયના પ્રવાહમાં વહી ગયાં.

ગુજરાતીમાં અન્ય ભારતીય ભાષાઓના કાવ્ય પ્રકારો તો આવ્યા પણ અન્ય દેશોના કાવ્ય પ્રકારોનો ઉદભવ થયો. જેમ કે સોનેટ, હાઇકુ, સરરિયલ, ત્રિક, તાન્કા અને ટ્રાયો જેવા કાવ્ય પ્રકારોને આપણે અપનાવ્યા. અરબી-ફારસી કાવ્ય પ્રકાર ઉર્દૂ મારફતે ગુજરાતીમાં ગઝલસ્વરૂપે આવ્યો. અને એવી માવજત મળી કે ગઝલ ગુજરાતણ બની ગઇ. ઉર્દૂ ગઝલ કરતાં પણ ઝડપથી વિકસેલી ગુજરાતી ગઝલે

હૃદયમાં એવી રમે છે આશા, ફરીથી એવી બહાર આવે તમારી આંખે શરાબ છલકે, અમારી આંખે ખુમાર આવે

પોતાનું સ્થાન નિશ્ચિત કરી લીધું છે. આવી જ રીતે સોનેટ અને હાઇકુ પણ વિકાસ પામ્યા છે. સોનેટ મૂળ તો ઇટલીનું કાવ્યસ્વરૂપ. એ અંગ્રેજી મારફત આપણે ત્યાં સર્વિશેષ પ્રચલિત થયું. સોનેટને આપણે ત્યાં લાવવાનો યશ બળવંતરાય ઠાકોરને જાય છે. એ જ સમયગાળામાં મરાઠીમાં કેશવ સુત અને બંગાળીમાં માહકલ મધુસુદન દત્ત સોનેટ લઇ આવ્યા. હાઇકુ જપાનીઝ કાવ્યપ્રકાર છે. જેને કવિ સ્નેહરશ્મિએ પ્રચલિત કર્યો.

ગઝલ આપણે ત્યાં આવી. આજે પણ ગઝલનું બાહ્ય માળખું અને છંદ ફારસી-અરબીમાંથી આવેલા છે તે જ છે. શરૂઆતની ગઝલની વાત કરીએ. બહુ ઓછાને ખબર હશે કે રસિક ગરબીઓના ગાયક દયારામે રેખતા-

ગઝલો આપી છે. દયારામ વ્રજભાષાના અભ્યાસી હતા. એમણે આ ભાષામાં ઉત્તમ સર્જનો આપ્યાં છે. એટલે રેખતા- ગઝલની અસર એમની કવિતા ઉપર થાય તેમાં કશું અજુગતું નથી. દા.ત.

લગી હય યાદ પ્રીતમ કી તલફ કે જીયા જાએગા મુજ હી સે કહો સેયાં મોરી મેરા જાની કબ આએગા ?

કવિશ્રી દયારામે પ્રાસની સભાનતા સાથે રેખતા આ રીતે આપ્યા છે.

એક ખૂબસૂરત, ગમ્બુ, ગુલઝાર સાંવલા તખરીફ ક્યા કરું? હય સબ બસ્તમે ભલા ગઝલનો જન્મ કસીદામાંથી થયો. કસીદા એટલે પ્રશસ્તિ કાવ્ય. રાજા-મહારાજાના યુગમાં

આ કાવ્ય-પ્રકારનો વિશેષ પ્રમાણમાં ઉપયોગ થતો હતો.

કસીદાની રચના ત્રણ ભાગે થાય છે. પ્રથમ ભાગને તજ્બીબ કહેવામાં આવે છે. બીજા ભાગમાં પ્રશંસા (મદહ) અને છેલ્લે ‘દુઆ’ આવે છે. ઇશિક્યા કસીદામાં પ્રેમ, વિરહ, મિલન વગેરેનું વર્ણન હોય છે. આ પ્રકારના કસીદામાંથી ગઝલ જન્મી. ધીમે-ધીમે કસીદા-ગોઠ ઓછી થતી ગઇ. એટલે કવિએએ માત્ર તજ્બીબ લખીને સંતોષ લેવાનું શરૂ કર્યું. આ તજ્બીબ એ ગઝલનું મૂળ સ્વરૂપ.

આમ કસીદામાંથી જન્મેલી ગઝલે જે બાહ્ય સ્વરૂપ અપનાવ્યું તે પણ કસીદાનું જ છે. સૌ પ્રથમ ‘મત્લા’ આવે. મત્લામાં અને બંને પંક્તિઓમાં કાફિયા-રદીફ આવે. પછી શે’રો આવે એમાં પ્રથમ પંક્તિ ખાલી અને પંક્તિમાં મત્લા જેવા જ કાફિયા-રદીફ હોય છે. છેલ્લે મક્તા જેમાં શાયરનું ઉપનામ કે નામ આવવાથી વાંચનાર કે શ્રોતાને ખ્યાલ આવે કે હવે કૃતિ પૂરી થાય છે. આમ મત્લાથી મક્તા સુધી કાફિયા-રદીફના બંધનવાળું આ સ્વરૂપ ગઝલે અપનાવ્યું અને એટલું બધું ફાવી ગયું કે ૮૦૦ વરસથી કોઇ પણ જાતના ફેરફાર વિના આજ પણ ગઝલ એ સ્વરૂપને વળગી રહી છે.

દયારામ વ્રજભાષામાં ગઝલ જેવું કંઇક લખતા હતા. ત્યારબાદ ફારસી, ગુજરાતી અને સંસ્કૃત શબ્દોનો વિનિયોગ કરતી કવિ છોટમની નઝમનમુખા ગઝલ રચના મળે છે:

ગઝલ એક સૂનલો મેરી કુશલતા અપાર સર્જન કેરી કારીગર કૌન હય એસા

સહિત જીવ કિયા કેસા.

આમ રેખતાથી બીજ વવાયું અને પછી કૂંપળો ફટી ત્યારે આપણને મળે છે. બાલાશંકર કંથારિયા, ઠક્કર નારાયણ વિસનજી, અમૃત કેશવ નાયક, જગન્નાથ દામોદર ત્રિપાઠી ‘સાગર’, કવિ કલાપી, મણિલાલ દિવેદી કાન્ત, ‘મસ્તાન’, ‘દિવાના’ નઝીર ભાતરી, પત્તલ સાબિર વટવા, નસીમ, શાહખાઝ. બાલાશંકર અને ઠક્કર નારાયણ વિસનજીને ફારસીનો સારો અભ્યાસ હતો.અમૃત નાયકને ઉર્દૂનું જ્ઞાન હતું. મુસ્લિમ શાયરોને સહજપણે ઉર્દૂની સમજ હતી. થોડીક ખામી-યુક્ત, થોડીક આંતરતત્ત્વની સુઝવાથી ગઝલ યાત્રા આગળ વધી અથવા કહો કે કાફલો મંઝિલ ભણી લઇ જવામાં તેઓનો ફાળો બહુ જ મોટો છે. કલાપી, કાન્ત, સાગરની શરૂઆત સારી હતી એટલે પાઘો મજબૂત બનાવવામાં બહુ મુશ્કેલી નહીં નહીં. યાલો એ વખતની ગઝલયાત્રાની ઝાંખી કરીએ :

મિઝાએ છક્કા રસ્તા બઝ બારીક છે અહીંયાં કઠરદાની ચઢી તે પર કદાપિ જોઇ છે અહીંયાં.

- મણિલાલ દિવેદી તમારા રાજ્યદારોના ખૂની ભપકા નથી ગમતા

મતલબની મુરવ્વત ત્યાં, ખુશામદના ખઝાના જયાં

- કલાપી

તને હું જોઉં છું ચન્દા! કહે ! તે એ જુએ છે કે ? અને આ આંખની માફક-કહે તેની રુએ છે કે ?

- કાન્ત

ન કર અમૃત ! શિકાયત કે, એ ખુત છે પથ્થરો છે બસ

હૃદય તુજ મીણનું રાખ્યાથી તારો હાલ અખતર છે.

- અમૃત નાયક

ગઝલની ટેવી ઓ દિલજાન તને સર્વસ્વ આપણે છે બધી દુનિયાનું ગઝલિસ્તાન અનાદિથી

સુખનો આશુ પટેલ પાસવર્ડ

feedback@bombaysamachar.com

થોડા સમય અગાઉ એક કેબમાં પ્રવાસ કરવાનું બન્યું હતું. હું કેબમાં બેઠો એ સાથે યુવાન કેબયાલકે ‘ગુડ આફ્ટરનૂન’ કહ્યું. તે હસમુખા સ્વભાવનો હતો. તે એફએમ પર ગીતો સંભળી રહ્યો હતો. મેં તેને એ.સી. વધારવા કહ્યું તો તેણે તરત જ વધારી દીધું. મેં કોઈને કોલ લગાવ્યો એ સાથે તેણે વાળી રહેલા સોંગનું વોલ્યુમ નહિવત કરી નાખ્યું જેથી મને ફોન પર વાત કરવામાં ખલેલ ન પહોંચે. મેં નોંધ્યું કે તેની કારમાં પાછળના દરવાજામાં મિનરલ વોટરની નાનીનાની બોટલ્સ ભરી રાખી હતી.

કોલ પત્યો એટલે મેં તેને ‘થેન્ક યુ’ કહ્યું. તેણે હસતાંહસતાં કહ્યું, ‘અરે સાહેબ, ‘થેન્ક યુ’ શા માટે કહો છો. આ તો મારી ડ્યુટી છે. તમે મારી કેબ બુક કરી તો મારે તમને સંતોષજનક સર્વિસ આપવી જોઈએ.’ મેં તેને પૂછ્યું : ‘આ પાણીની બોટલ્સ...’

‘હું એક સાથે પાણીની નાનીનાની બોટલ્સનું આખું બોક્સ ખરીદી લઉં છું’ અને કારમાં ઉતારુઓ માટે રાખી મૂકું છું. કોઈને પણ પીવું હોય તો એ આ પાણી પી શકે છે.’ એણે કહ્યું

મને સુખદ આંચકો લાગ્યો. આવો અનુભવ બહુ ઓછી વાર થતો હોય છે. મેં તે કેબ ડ્રાઈવર સાથે વાત શરૂ કરી. તેને આર્થિક સ્થિતિને કારણે ભણવાની બહુ તક મળી નહોતી. તે માત્ર એસ.એસ.સી. સુધી જ ભણી શક્યો હતો. એ પછી તેણે કેબ ડ્રાઈવર તરીકે કામ સ્વીકારી લીધું હતું. તે કાંદિવલીથી જુહુ સુધી હસતા ચહેરે વાતો કરતો રહ્યો.

જુહુ ઊતર્યો ત્યારે મેં તેને વજારાના પચાસ રૂપિયા આપ્યા. તેણે આનંદાકાની પછી એ પૈસા લીધા. તેણે કહ્યું, ‘આજે મને બીજા એક ઊતારુએ પણ સો રૂપિયા વધારે આપ્યા.’

તે કેબ ડ્રાઈવરના જીવનમાં પણ ઘણી તકલીફ હતી, પણ તેનો ચહેરો હસતો હતો અને તેની નાનીનાની વાતોને લીધે તે મને યાદ રહી ગયો.

તે ડ્રાઈવરને મળીને મને પ્રખ્યાત લેખક શિવ ખેરાના જીવનનો એક કિસ્સો યાદ આવી ગયો. ખેરા એક વાર સિંગાપોર ગયા હતા. તેમણે એરપોર્ટ બહાર નીકળીને એક ટેક્સી પકડીને ટેક્સી ડ્રાઈવરને ઓફેસ આપતા કહ્યું કે ‘મારે આ જગ્યાએ જવું છે.’

ટેક્સી ડ્રાઈવરે તેમને એ જગ્યાએ પહોંચાડી દીધા, પણ એ અગાઉ તેણે એક વિશાળ ઈમારતને ચકરાવો માર્યો અને તેમને જ્યાં જવું હતું ત્યાં ટેક્સી ઊભી કરી દીધી. તેની ટેક્સીનું મીટર અગિયાર ડૉલર ભાડું દર્શાવતું હતું એટલે ખેરાએ તેને અગિયાર ડૉલર

આપ્યા, પરંતુ એ ટેક્સી ડ્રાઈવરે તેમની પાસેથી ફક્ત દસ જ ડૉલર લીધા!

શિવ ખેરાએ તેને પૂછ્યું કે ‘મીટર અગિયાર ડૉલર બતાવે છે, તો પછી તમે મારી પાસેથી માત્ર દસ ડ ડૉલર જ કેમ લઈ રહ્યા છો?’

ટેક્સી ડ્રાઇવરે જવાબ મળ્યો: ‘સર, હું ટેક્સી ડ્રાઇવર છું. તમે જે સ્થળનું ઓફેસ આપો ત્યાં મારે તમને સીધા જ પહોંચાડવા જોઈએ, પરંતુ તમે આપેલા ઓફેસ વિશે મને ચોક્કસ ખબર નહોતી એટલે મારે ટેક્સીને પેલી મોટી ઈમારત ફરતે ફેરવીને તમારું ઓફેસ શોધવું પડ્યું. જો હું સીધો તમને અહીં પહોંચાડત તો ભાડું ફક્ત દસ ડૉલર જ થયું હોત. મીટર પ્રમાણે હું તમારી પાસેથી અગિયાર ડૉલર લઈ શકું, પણ એવું કરવું એ અનૈતિક ગણાય. તમને ખબર નથી કે મારા કારણે એક ડૉલર ભાડું વધી ગયું છે, પણ મને ખબર છે કે મારા કારણે એક ડૉલર જેટલું ભાડું વધી ગયું છે એટલે હું દસ ડૉલર

.....

મિજાજ મસ્તી સંજય છેલ

feedback@bombaysamachar.com

.....

ટાઇટલ્સ:
સમયસર રિક્શા નથી મળતી તો ભગવાન ક્યાંથી મળે? (છેલવાણી)
નવું વરસ આવ્યું તો પછી રાખેતા મુજબ હવે નવા વરસનાં નવા સંકલ્પો પણ લેવા જ પડશે? છૂટકો છે? વળી રાખેતા મુજબ, અમારાં નવા વરસનાં અળવીતરાં સંકલ્પો, જે આ વરસે તો શું આ જન્મે કે આવતા જન્મે પણ ક્યારેય પૂરા થવાના જ નથી!

એમાં ખોટું શું છે? છેલ્લેકશન પહેલાં બધી પાર્ટીઓ વાયદાઓ કરે જ છેને પણ એને પૂરા ક્યાં કરે છે? નહીં ને? તો નેતાઓ જ એકલા એકલા જૂઠાણાં બોલવાની મજા શું કામ માણે? આપણે પણ કેમ નહીં? તો ચલો, લઇએ નવા નોનસેંસ સંકલ્પ:

૧.) આ વરસે બરફીને યામાં બોળીને નહીં જ ખાઉં. ઉર્ફી જાવેદ કે ડોનલ્ડ ટ્રંપ સાથે વૈરાગ્ય બ્રહ્મચર્યની કે દાઉદ સાથે અહિંસાની ચર્ચા નહીં કરું. વળી સરકારી ભક્તો સાથે પણ કોઇ કરતાં મગજમારીમાં નહિં ઉતરું. આ બે કામમાંથી પહેલું કામ તો ચોક્કસ કરી જ શકાય એમ છે!

૨.) આ વરસે પથારીમાં સૂતા સૂતા, ફોન પર ડાયેલિંગ વિશેની રીલ્સ જોતાં જોતાં, વજન ઉતારવાનો પ્રયત્ન નહીં કરું. એને બદલે પથારીમાં બેસીને એ રીલ્સ જોઇશ, બસ?

૩.) આ વરસે હું ગમે તેટલું મન થાય પણ એક સ્વમાની પુરુષ તરીકે સાડી પહેરીને મેરેથોન રેસમાં નહીં જ દોડું, કારણકે એના માટે મારે સાડી ખરીદવી પડશે. અહીં રૂમાલ ખરીદવાનાં વાંધા છે.

૪.) આ વરસે વોટ્સએપ, ફેસબૂક કે ટ્વિટર (X) જેવા સોશ્વલ મીડિયામાં કોઇ રાજકીય, સામાજીક વિવાદો કે ચર્ચાઓમાં નહીં પડું. આ સંકલ્પ કમસેકમ ૧ દિવસ તો પાળીશ જ!

૫.) આ વરસે કોઇ સાથે ઝગડા નહીં કરું. સૌ સાથે સારી રીતે હળીમળીને રહીશ. સૌનું ભલું કરીશ ને આવું બધું જૂઠું પણ નહીં બોલું!

૬.) આ વરસે ચીઝ-બટર-આઇસક્રીમ-બર્ગર વગેરે આછટમો ખાઇને તબિયત નહીં બગાડું. કમસેકમ આવું રોજ એક વાર વિચારીશ તો ખરા જ અને પછી જ એ બધું ખાઇશ. પ્રોમિસ!

૭.) આ વરસે ન્યૂઝ ચેનલ પર આવતી રાજકીય ચર્ચાઓની બૂમાબૂમ સાંભળી સાંભળીને મારું બ્લડપ્રેશર નહીં વધારું. તો એના કરતાં, સાવધાની ખાતર બી.પી.ની દવાનો ડબલ ડોઝ લઇને ન્યૂઝડીબેટ સાંભળીશ!

વેલકમ ‘ન્યુ યર’.....

આ વરસે તો પાક્કું જ!

૮.) આ વરસે કોઇપણ સરકાર પાસે કોઇપણ સારા કામની અપેક્ષા નહીં રાખું. મેં કોને વોટ આપ્યો છે એ ભૂલી જવાનો પ્રયત્ન કરીશ અને સરકાર પર ગુસ્સો આવશે તો અરીસામાં ખુદને જોઇને ગાળો દઇશ કે તમાચા મારીશ.

૯.) આ વરસે કાંદા, ટામેટાનાં ભાવ વધશે તો ચિંતા કે ફરિયાદ નહીં કરું. એની પાછળ આપણી સરકારનો વાંક જરા થે નથી જ નથી પણ પાકિસ્તાન ને ચીનની સરકારનો જ વાંક છે એમ કહીને સાચા દિલથી ખુશ થવાનો પ્રયત્ન કરીશ.

૧૦.) આ વરસે રસ્તા પર પડેલી કોઇ અવાવરુ બેગ કે પર્સને હાથ નહીં લગાડું, કદાચ એમાં બોંબ પણ હોઇ શકે તો? અને એવી જ રીતે કોઇ કવિને સામે ચાલીને બોલાવીશ નહીં, એ તરત જ કદાચ કવિતા સંભળાવવા લાગે તો? જોકે અહીં પહેલી શક્યતામાં જાન બચવાના ચાન્સ વધારે છે.

સમર્પણ છે.

- સાગર
જમાવું છું હવે હું સૂર-દિલના તાર તોડીને કલેજું હાથમાં છે, આજ સાંભળનાર જુદો છે -ફકીર

તને નિહાળી ગઝલના સ્વરૂપમાં ‘ફકીર’ જાન મારી ફિદા થઇ ગઇ છે

- ફકીર

ઊભી આયના પાસ દિલબર મહારી તને જોઉં કે છબી જોઉં તારી?

ન ચહેરો જરા ચહેરાથી જુદો છે ખુદાનો ન બંદો ખુદાથી જુદો છે

- પત્નીલ

હરદમ ગુલાબો છાબભરી વહેંચતો રહ્યો માળીથી તારાં પુષ્પોનું અતર ન થઇ શક્યું

- સાગર

જ્યાં જ્યાં નજર મારી કરે, યાદી ભરી છે

આપની

આંસુ મહીં એ આંખથી યાદી ઝરે છે આપની - કલાપી

ઠેસ પહોંચાડવી છે હૈયાને ? કોઇ તારું ગુલાબ લઇ આવો

‘કાબિલ’ ેડાણવી.

હૃદયમાં કોની એ ઝંખના છે, નયન પ્રતીક્ષા કરે છે કોની ?

ઊભો છે શયદા ઉંભરમાં આવી, ન જાય ઘરમાં, ન બહાર આવે

જનારી રાત્રી જતાં કહેજે : સલૂણી એવી

સવાર આવે

કળી કળીમાં સુવાસ મહેકે, ફૂલો ફૂલોમાં

બહાર આવે

હૃદયમાં એવી રમે છે આશા, ફરીથી એવી

બહાર આવે

તમારી આંખે શરાબ છલકે, અમારી આંખે

ખુમાર આવે

-શયદા ■

કોઈ પણ કામ પ્રામાણિકતા સાથે ઉષ્માભેર થવું જોઈએ

જ લઈ રહ્યો છું. હું પ્રામાણિકતા અને નૈતિકતા ન ચૂકી શકું.’

શિવ ખેરાએ તેની પ્રામાણિકતા અને નૈતિકતાની પ્રશંસા કરી એટલે તે ટેક્સી ડ્રાઈવરે નમ્ર સ્વરે કહ્યું, ‘સર, મેં એવું કોઈ મોટું કામ નથી કર્યું! સિંગાપોર ટૂરિસ્ટ સ્પોટ છે અને દર વર્ષે ઘણા બધા લોકો અહીં ફરવા આવે છે. ઈમિગ્રેશન અને કસ્ટમ્સની વિધિ પતાવીને બહાર આવે ત્યારે સૌ પ્રથમ એ ટેક્સી ડ્રાઈવરના સંપર્કમાં આવે છે. અને જો ટૂરિસ્ટ્સનો ટેક્સી ડ્રાઈવરની સાથેનો અનુભવ સારો સાબિત ન થાય તો તેમના મનમાં કડવાશની લાગણી જન્મે અને તેઓ તેમનો પ્રવાસ માણતી વખતે સતત એવું જ વિચારે કે આ સ્થળના લોકોમાં પ્રામાણિકતા નથી, એટલે હું માત્ર ટેક્સી ડ્રાઈવર નથી, પરંતુ હું ડિપ્લોમેટિક પાસપોર્ટ વગરનો સિંગાપોરનો એમ્બેસેડર છું!’

શિવ ખેરાએ આ કિસ્સો ટાંક્યા પછી લખ્યું હતું કે ‘એ ટેક્સી ડ્રાઇવર આઠ ઘોરણ સુધી જ ભણ્યો હતો,પણ તેની સમજણમાં ગૌરવશાળી કાર્યકુશળતા અને ઉમદા વ્યક્તિત્વની ઝાંખી થતી હતી. તે દિવસે હું તેની પાસેથી શીખ્યો કે સારા વ્યવસાયી બનવા માટે નિયમો પ્રમાણેની વ્યવસાયિક-ક્ષમતા ઉપરાંત ઘણું બધું જીવનમાં વણી લેવું પડે છે. સફળ વ્યવસાયિક બનવા માટે માણસના વ્યવહારમાં માનવતા અને ઉચ્ચ જીવનમૂલ્યો હોય એ ખૂબ જ જરૂરી છે. કોઈ પણ કામમાં આવડત અને કૌશલ્યની સાથે વિશ્વસનીયતા પણ જરૂરી છે. આપણું પ્રોફેશનલિઝમ આપણે જે કામ કરીએ છીએ એના પર નહીં, પરંતુ જે-તે કામ કેવી રીતે કરીએ છીએ એના પર - આપણી કાર્યપદ્ધતિ પર નિર્ભર કરે છે.’

શિવ ખેરાના જીવનનો આ કિસ્સો એટલા માટે વધુ સ્પર્શી ગયો કે આપણે ત્યાં ઘણા ટેક્સી ડ્રાઈવર્સ અને રિક્ષા ડ્રાઈવર્સ એવી રીતે વર્તતા હોય છે કે જાણે ઉતારુઓ તેમના ગયા ભવના વેરી હોય! એટલે આવા ટેક્સી ડ્રાઈવર કે રિક્ષા ડ્રાઈવર સાથે મુલાકાત થાય ત્યારે આનંદ થાય છે. આવા ટેક્સીયાલકો કે રિક્ષાચાલકો લોકો માટે સુખના પાસવર્ડ સમા સાબિત થતા હોય છે.

આપણા દેશમાં માત્ર ટેક્સી ડ્રાઈવર્સ કે રિક્ષા ડ્રાઈવર્સ જ નહીં, મોટા ભાગના ક્ષેત્રોના મોટા ભાગના લોકો માત્ર કરવા ખાતર,પૈસા કમાવાના જ આશય સાથે અથવા તો ઘર ચલાવવા માટે યંત્રવત કામ કરતા હોય છે. કોઈ પણ કામ માત્ર પૈસા ખાતર ન કરવું જોઈએ. જે કામ કરીએ એ પ્રામાણિકતા સાથે કરવું જોઈએ. દિલ દઈને કરવું જોઈએ. ■

ઠંટરવલ:

એક રીતુ આયે, એક રીતુ જાયે,

મૌસમ બદલે ના, બદલે નસીબ (આનંદ બક્શી)

૧૧.) આ વરસે સરકાર ગમે તેટલા ગામ-શહેર કે રાસ્તાઓના નામ બદલી નાખે, હું કોઇ રીએક્શન નહીં આપું. ઊલટાનું રોજ સવારે ઉઠીને મારા ઘરની બહાર દરવાજા પર નેમપ્લેટને ચેક કરી લઇશ કે મારું નામ બદલાયું છે કે નહીં અને જો બદલાયું પણ હશે તો એનો ય વિરોધ નહીં કરું.

૧૨.) આ વરસે ગયા વરસના અધૂરા સંકલ્પો વિશે ચિંતા નહીં કરું અને ઉઘોગપતિઓની અબજોની સરકારી બેંક લોનની જેમ એને ઓટોમેટિકલી માફ કરી દઇશ.

૧૩.) આ વરસે કોઇ ભૂરી આદ

જૂની રંગભૂમિ સાથે અને એમાંય ખાસ કરીને ખાડાની કંપની સાથે મારા અનેક સંસ્મરણો જોડાયેલા છે. ખાડાની કંપની પછી મેં નાટક કંપનીઓમાં કામ કર્યું અને વિવિધ નાટકોમાં જુદી જુદી ભૂમિકાઓ ભજવી હતી. જોકે, અમુક વાર એવુંય બનતું હતું કે ખાડાની કંપનીમાં ભજવી ગઈ હોઉં એમાંનાં કેટલાંક નાટકો થોડાઘણા ફેરફાર સાથે નાટક કંપની વતી ભજવવાના પ્રસંગ આવતા હતા. જોકે, મને એક લાભ એ થતો હતો કે પાત્રના સંવાદ ખબર હોવાથી તૈયારી કરવામાં મને મુશ્કેલી નહોતી પડતી, બદ્દે આસાની રહેતી હતી. ખાડાનાં નાટકોમાં સેટ ઉભારણી પણ ઊંચી ગુણવત્તાવાળી રહેતી, દેશી નાટક કંપની જેવી જ. ચીમન પેઈન્ટર જેવા કસબીઓને એ આભારી હતું.

નાટકો દરમિયાન રમૂજ પ્રસંગો પણ બનતા હતા. એક વાત મને અત્યારે યાદ આવે છે ને હું હસવું નથી રોકી શકતી. વાંચ્યા પછી તમે પણ ખડખાટ હસી પડશો એવું હું દાવા સાથે કહી શકું એમ છું. વાત એમ હતી કે કોઈ નાટકમાં બંદૂકની ગોળી મારી ખલનાયકને – વિલનને ઠાર કરવાનો સીન હોય. એ સમયે ટેકનોલોજી બહુ વિકસી નહોતી અને જે પણ આધુનિક સરંજામ ઉપલબ્ધ હતો એ નાટક કંપનીને પરવડે એવો નહોતો. એટલે બેકસ્ટેજમાં કામ કરતી કોઈ વ્યક્તિ ઘડાકો કરવાનું સાધન લઈને ઊભો હોય. ગોળી મારનાર કલાકાર બંદૂકની ટ્રીગર દબાવે ત્યારે પેલા બેકસ્ટેજના કલાકારે ઘડાકો કરવાનો હોય.

અભિનેતા વિલન સામે પિસ્તોલ તાકીને બોલે કે ‘હવે હું તને ખતમ કરી દઈશ’ અને એ સાથે ટ્રીગર દબાવે અને એ જ વખતે બેકસ્ટેજમાં ઘડાકો કરવાનો હોય અને વિલન ઢળી પડે. જોકે, કેટલીક વાર એવું બન્યું છે કે એક્ટરે બંદૂક ચલાવી હોય, પણ કોઈ ખામી કે સમસ્યાને કારણે ઘડાકો જ ન થાય, અને ઘડાકો થાય નહીં ત્યાં સુધી ખલનાયક ઢળી પડી ‘મૃત્યુ’ ન પામી શકે. આવે સમયે અભિનેતાની સૂઝબૂઝ કામ કરી જાય. લોયો થઈ ગયો છે એની જાણ થતા પરિસ્થિતિ સંભાળી નાટક આગળ વધારવાની જવાબદારી કલાકારની હોય છે. અભિનેતા બે – ચાર વાર ટ્રીગર દબાવે પણ પેલો ઘડાકો ન થાય એટલે મૂંઝાયા વિના ‘કેવો જમાનો આવ્યો છે!’ અનાજમાં તો ભેળસેળ થાય છે પણ હવે તો પિસ્તોલમાં પણ બનાવટ થવા લાગી છે’ એ પ્રકારનો કોઈ સંવાદ બોલી નાટકમાં વિશ્લેષ ન પડવા દે. અગાઉથી ગોકવણ થઈ હોય એ અનુસાર ટ્રેસમાં સંતોડેલું ખંજર કાઢે અને ‘તાત્રં મોત તને બોલાવે છે’ એવો ડાયલોગ બોલી વિલનનો ખાત્મો બોલાવી દે. ખલનાયકને ઠાર કરનારા અભિનેતાએ (મોટેભાગે એ નાયક એટલે કે હીરો જ હોય) પિસ્તોલ અને ખંજર બંને રાખવા પડતા. બંદૂકનો ભડાકો ન થાય ત્યારે ખંજર મદદમાં આવીને ઊભું રહે. એ સમયે સ્ટેજ પર લોહી વહે એવી કોઈ વ્યવસ્થા નહોતી. એટલે ખંજર વાગતા વિલન કોઈ યુક્તિ – પ્રયુક્તિથી બેકસ્ટેજનાં હિસ્સામાં પહોંચી જાય. ત્યાં એક વ્યક્તિ ઊભી હોય જે એના કપડાં પર લોહીના રંગ તેવો લાલ રંગ લગાડી દે અને વિલન ફરી સ્ટેજ પર આવી ગડથોલિયું ખાઈને પડી જાય અને સીન પૂરો થાય.

ખાડાની કંપનીમાંથી હું દેશી નાટક સમાજમાં જોડાઈ ત્યારે એક મહત્વનો ફેરફાર મેં

.....

દરેક રચનામાં થોડાંક પ્રશ્નો હોય અને થોડી સંભાવનાઓ હોય. કોઈપણ રચના સંપૂર્ણતાને પામી નથી શકતી. આ વાત સ્થાપત્યમાં સૌથી વધુ લાગુ પડે છે. સ્થાન માટેના લગાવને કારણે જે બહુમાળી ઇમારત બનાવાય છે તેનાથી અમુક પ્રકારની સિદ્ધિ અને ગૌરવની અનુભૂતિ તો થાય, પરંતુ સાથે સાથે લાંબા ગાળે તે ઈમારતનો ઉપયોગક્તાં માનવીની માનસિકતા પર નકારાત્મક અસર થતી હોય છે તેમ તબીબી વિજ્ઞાનમાં સ્થાપિત થઈ ચૂક્યું છે. છતાં પણ ચોક્કસ પ્રકારના પકારને ઝીલવાની મહેસ્સણે સ્થપતિ અને ેવલોપર બહુમાળી ઇમારત બનાવવા તત્પર રહે છે, અને ગ્રાહક વર્ગ પણ એક પ્રકારની ઇમેજ – છબી સ્થાપિત કરવાના શોખને કારણે આ પ્રકારના ઈમારતમાં રહેવા તત્પર થાય છે. આ બંને માટે ક્યાંક પોતાની સ્થિતિ અને ક્ષમતા સમાજ સમક્ષ મૂકવાની પણ વાત હોય છે. સમયોત્તરે જરૂરિયાત મુજબ આ ઈમારતમાં નાના-મોટા ફેરફારમાં કરાતા રહ્યા છે.

૪૨૫ મીટર જેટલી ઊંચી ૪૩૨ પાર્ક એવન્યુ બહુમાળી ઈમારત ન્યૂયોર્ક શહેરના સૌથી મહત્વના ગણાતા અને સૌથી ધનાઢ્ય વિસ્તારમાં બનાવાઈ છે. સ્થપતિ રાફેલ વિનોલી દ્વારા નિર્ધારિત આ ગગનચુંબી ઈમારત સન ૨૦૧૫માં તેની પૂર્ણતાના સમયે વિશ્વની સૌથી ઊંચી રહેણાંકીય ઈમારત હતી. રાત્રીની રોશનીમાં આ ઇમારત હારબંધ ઊભાં ગોઠવાયેલ પ્રકાશિત ચોરસના સમૂહ જેવી જણાય છે.

ઊભા લંબચોરસ લાંબા ચોસલા જેવો આકાર, તેમાં લગભગ દર ત્રણ મીટરના અંતરે આવતી ફેમની અંદર ગોઠવાયેલ આશરે નવ ચોરસ મીટર જેટલી ચોરસ બારી, ચારે દિશામાં ફરતી આ ફેમ તથા બારીની ગ્રીડ પ્રકારની ગોઠવણીને પરિણામે ટાવરની બહારની પોર્ટલેન્ડ સિમેન્ટમાંથી બનાવાયેલ સપાટી પર લાલ ક્રેંકીટની જાળીની ગોઠવણ, જેવી આ ઈમારતની બાબતો ચર્ચામાં રહી છે.

બહુમાળી મકાનમાં સંરચનાનીનું આયોજન જટિલ રહે છે. તેના નિર્માણ તથા વારતહેવારે જરૂરી રખરખાવ માટે જરૂરી યોત્તિક ઉપકરણોની અસરકારક ગોઠણ માટે ટાવરને ૧૨ માળની ઊંચાઈમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યો છે. બે માળના આ વિભાજનમાં લગભગ દરેક પ્રકારની સંરચનાકીય વ્યવસ્થાના રખરખાવની વ્યવસ્થા છે. બહુમાળી ઇમારતમાં આ પ્રકારની સગવડતા ખૂબ જરૂરી છે. આ બે માળના ખુલ્લાપણાથી હવાની અવરજવર શક્ય બને છે અને ટાવર ઉપર આવનારું સંભવિત હવાનું દબાણ ઓછું થાય છે. એ પણ સમજવું જરૂરી છે કે સ્થાપત્યમાં કોઈપણ રચનામાં સમય જતાં ફેરફારની જરૂરિયાત તો ઊભી થતી જ હોય છે. આ મકાનની અપવાદ નથી. ફેર

એટલો કે અહીંના ફેરફાર સ્થાપત્યની ભાષામાં નજીવા હોય.

મુખ્યત્વે આ રહેણાંક માટેની ઇમારત છે. અહીં ૧૪૦ કરતાં વધારે એપાર્ટમેન્ટ છે જેમાં નાનામાં નાનો આશરે ૩૨ ચોરસમીટર ક્ષેત્રફળનો જ્યારે મોટો આશરે ૭૬૦ ચોરસમીટર વિસ્તારનો બનાવાયો છે. તે ઉપરાંત અહીં સામાન્ય સવલત માટે રેસ્ટોરન્ટ, વર્ક કલ્ચરને પ્રમોટ કરતા સ્ટુડિયો છે તથા બોર્ડ રૂમ, ફિટનેસ ક્લબ, લાઇબ્રેરી, નાનું ઓડિટોરિયમ, સ્વિમિંગ પૂલ સાથેનુ ક્લબ હાઉસ જેવી વ્યવસ્થા પણ છે. સામાન્ય રીતે એમ જણાય છે કે બહુમાળી ઇમારતમાં દરેક માળની આંતરિક ઊંચાઈ ઓછી રાખવામાં આવે જેથી નિર્ધારિત ઊંચાઈની અંદર વધુ માળનો સમાવેશ થઈ શકે. તેનાથી વિપરીત અહીં લગભગ દરેક માળને ૪.૫૦ મીટર જેટલી આંતરિક ઊંચાઈ આપવામાં આવી છે. અહીં ઈમારતનું તળ-ક્ષેત્રફળ નાનું છે અને તેમાં હાર બંધ ચારે બાજુ ૬-૬ મોટી બારીઓ એકધારી

ફિજિટલ -આજના વેપારની આવશ્યકતા

જવાના તમારા માર્ગમાં તમે ડિજિટલ કિઓસ્ક જોશો અને તેના દ્વારા તમે તમારો ઓર્ડર આપશો. ગ્રાહક ભૌતિક સ્ટોરમાં છે અને ઓર્ડર ડિજિટલી આપે છે. બીજું એક ઉદાહરણ જે તમે જોયું હશે તે છે QR કોડનો ઉપયોગ. આ ફક્ત પૈસા ચૂકવવા માટે નથી પણ તમે રેસ્ટોરન્ટમાં મેનુ ચેક કરવા કે પછી કોઈ દુકાનોમાં વધુ માહિતી માટે ત્યાં લગાડેલા QR કોડને સ્કેન કરશો. બેંકોમાં જઈ તમે તમારી પાસબુક કિઓસ્કના સહારે અપડેટ કરો છો, પૈસા ATM માં ભરો પણ છો અને કાઢો પણ છો. આ છે ફિજિટલ અનુભવો.

આજ વાત ડિજિટલી કેવી રીતે થાય છે? અમુક દુકાનો પોતાના પ્રોડક્ટ લાઈવ સ્ટ્રીમ કરતા હોય છે. તમે તે બેર બેઠા જોવો છો જાણે સ્ટોરમાં બેઠા છો અને ખરીદી કરો છો.

આજે વાસ્તવિકતા તે છે કે ભારતીય ગ્રાહકો હવે ઓનલાઈન કે ઓફલાઈનની મૂંઝવણમાં રહેતા નથી. એ ઓનલાઈન ખરીદી કરે છે, સ્ટોરમાં ઉત્પાદનો તપાસે છે,

.....

.....

.....

.....

અનુભવ્યો. ખાડાની કંપનીનાં નાટકોમાં મેં કાયમ હીરોઈનના જ રોલ કર્યા હતા. દેશી નાટક સમાજની વાત જુદી હતી. એનું ફલક વિશાળ હતું અને મારા કરતાં વધુ અનુભવી અને સક્ષમ અભિનેત્રીઓ કેટલાક સમયથી કંપની માટે કામ કરતી હતી. એટલે મારા ફાળે વિવિધ પ્રકારની ભૂમિકાઓ આવતી હતી. મોટાભાગનાં નાટકો પારિવારિક કથાવસ્તુ ધરાવતા હતા અને આ પ્રકારનાં નાટકોમાં સાસુ હોય, વહુ હોય, કે નણદં અથવા ભોજાઈ હોય કે દેરાણી અથવા જેઠાણીનો રોલ પણ હોય. ક્યારેક રોલ નેગેટિવ પણ હોય. દરેક પ્રકારનું કામ કરવાની તૈયારી રાખવી પડતી હતી. એનો એક ફાયદો એ થયો કે અભિનેત્રી તરીકે મારું ઘડતર થયું અને એક સક્ષમ કલાકાર બની. એટલે જ પછી ક્રાંતિ મડિયા, શૈલેષ દવે જેવા દિગ્ગજો સાથે કામ કરવાનો મોકો મળ્યો અને એમાં હું સાંગોપાંગ પાર ઉતરી.

ઘણી વાર એવું પણ બન્યું છે કે નાટકમાં કોઈ રમૂજ ન હોય પણ અનાયાસે રમૂજ ઊભી થાય અને દર્શકો ખડખાટ હસી પડે. કર્ચની ધરતીની કથાની પાર્શ્વભૂમિ ધરાવતા ‘હોથલ પદમણી’ નાટકમાં પણ અણધાર્યો રમૂજ પ્રસંગ બન્યો હતો. નાટકના એક દ્રશ્યમાં ઝાડ પર મારેલું તીર ખેંચી લીધા પછી પદમણી મળશે એવું નાયકને કહેવામાં આવે છે. અત્યંત સંવેદનશીલ દ્રશ્ય હતું. હવે હું થશે એની ઉત્સુકતા પણ પ્રેક્ષકોમાં હતી. તીર તો ઝાડમાં ખૂંપી ગયું, પણ નાયકએ તીર ખેંચવાની કોશિશ કરી ત્યાં આખું ઝાડ જ સ્ટેજ પર પડી ગયું. ઓડનું ચોડ થઈ ગયું અને પ્રેક્ષકોમાં હાસ્યનું મોઝું રેલાઈ ગયું.

એક વખત તો હું જે નાટકમાં કામ કરતી હતી એમાં જ એક વિનોદી પ્રસંગ બની ગયો. નાટકના એક દ્રશ્યમાં હું અને રશ્મા દેસાઈ હતા. કોઈ કારણસર રશ્માના માથા પરથી વિગ સરીને નીચે પડી ગઈ. હવે હું જો ખસી જાઉં તો પ્રેક્ષકોને ખ્યાલ આવી જાય કે લોયો થયો છે. એટલે મેં રશ્માને ઈશારો કર્યો કે તારી વિગ પડી ગઈ છે એટલે તું જગ્યા પરથી હલતી નહીં. પછી મેં થોડું ઈમ્પ્રોવાઈઝ કરી એને ઢાંકીને ઊભી રહી નાટક ગતિમાં રાખ્યું. સદનસીબે તરત

રંગમંચ પર ગરબો મૂકી ગરબાના સ્વરૂપને ઘેરઘેર ગુંજતું કર્યું

ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીમાં જેમ એક સમયે કંપની (બોમ્બે ટોકીઝ, સાગર મુવિટોન, કોહિનૂર ફિલ્મ કંપની, ન્યુ થિયેટર્સ ઈત્યાદિ)નો દબબો અને મહત્વ હતા એ જ રીતે જૂની રંગભૂમિના સમયમાં પણ નાટક કંપનીઓનું ખાસ્સું ચલણ હતું. દરેક કંપનીની ખાસિયત રહેતી. ઓગણીસમી સદીના અંતિમ દાયકામાં અસ્તિત્વમાં આવેલી ‘શ્રી મુંબઈ ગુજરાતી નાટક મંડળી’ ખંભાતના છોટાલાલ મૂળચંદ પટેલ અને દયાશંકર વસનજી ગિરનારાનું સહિયારું સહસ હતું. નોંધવાની વાત એ છે કે નરાત્તમ મહેતાની ‘શ્રી ગુજરાતી સફળતામંડી’ ખસીકી લઈને તેની આગળ ‘મુંબઈ’ શબ્દ જોડીને નવા નામ સાથે ‘શ્રી મુંબઈ ગુજરાતી નાટક મંડળી’ શરૂ કરવામાં આવી હતી. નટનું મહત્વ વધારનારા પ્રારંભના કલાકાર પૈકી બાપુલાલ બી. નાયક આ કંપનીમાં જ હતા. ‘સોભાગ્ય સુંદરી’ નાટકના મુખ્ય પુરુષપાત્ર ‘સૌભાગ્ય સિંહ’નો તેમનો અભિનય દર્શકોએ વધાવી લીધો હતો. બાપુલાલ નાયક નિષ્ઠાવાન અભિનેતા અને ફિઝશંક તો ખરા જ, પણ સાથે સાથે કંપની સાથે લેણું હોય એમ આજીવન ‘શ્રી મુંબઈ ગુજરાતી નાટક મંડળી’ સાથે જ જોડાયેલા રહ્યા. અન્ય કંપનીઓ તરફથી આવેલી લોભામણી ઓફરો સામે તેમણે આંખ આડા કાન કર્યા. સમયે એવું પડ્યું બદલ્યું કે કેટલાય વખત પછી આ કંપનીના તેઓ માલિક પણ બન્યા હતા. રમણભાઈ નીલકંઠનું પ્રખ્યાત નાટક ‘રાઈ નો પર્વત’ તેમણે ભજવ્યું હતું. કંપનીના ‘માલવપતિ’, ‘વડીલોના વડે’, ‘સંપતિ માટે’, ‘ગાડાનો બેલ’, ‘સામે પાર’, વગેરે નાટકોને અસાધારણ લોકપ્રિયતા મળી હતી. નાટક લોકરુચિ કેળવવાનું માધ્યમ છે અને કુટુંબીજનો એકસાથે બેસીને જોઈ શકે એવાં સ્વચ્છ અને ધ્યેયલક્ષી નાટકો ભજવવાનો શિરસ્તો કંપનીએ જાળવ્યો. ‘અશ્રુમતી’, અને ‘વીણાવેલી’ નાટકોમાં રંગમંચ પર ગરબો મૂકી ગરબાના સ્વરૂપને ઘેરઘેર ગુંજતું કર્યું હતું. નવતર પ્રયોગનો શિરસ્તો જાળવી ‘ઉમા દેવડી’ નાટકમાં સાચા વરસાદનું દ્રશ્ય રજૂ કર્યું હતું. * (સંકલિત) *

બ્લેકઆઉટ આવ્યો અને રશ્માએ ફરી વિગ ધારણ કરી લીધી અને નાટક આગળ ચાલ્યું. આવી રમૂજ થતી હોય છે, પણ એમાં સમય સાચવી લેવાની કલાકારની આવડતની કસોટી પણ થતી હોય છે.

શ્રી દેશી નાટક સમાજના ‘સંપતિ માટે’ નાટક માટે પ્રભુલાલ દિવેદીએ લખેલા નાટકે અનેક દિવસો સુધી હાઉસફૂલ કરી એક ઇતિહાસ રચ્યો હતો નાટકની સફળતામાં ‘ધનવાન જીવન માણે છે’ ગીતનો મોટો ફાળો હતો. તમે પણ માણો જૂની રંગભૂમિનું એ યાદગાર ગીત. ધનવાન જીવન માણે છે નિર્ધન એ બોજો તાણે છે, કોઈ અનુભવીને પૂછી જો કે કોણ જીવી જાણે છે. બેહાલ ગરીબનાં બાલુડાં પૈસે પૈસે હોય ટળવળતા, ખાવાનું ત્યાં ખાનાર કેરી પોટ આંસુ સારે છે. નારી ગરીબ દળણાં દળતી ધનવાળી હીરે ઝળહળતી, હીરા-મોતીવાળી રોતી એનો કંથ વિલાસો માણે છે. ગુણ દોષ ભલે હો ધનમદમાં પણ નમતાં પદલાં સંપદના, સુખ સંપદના સુખના વલખાં જન સંતોષી સુખ માણે છે. ધનવાન જીવન માણે છે નિર્ધન એ બોજો તાણે છે, કોઈ અનુભવીને પૂછી જો કે કોણ જીવી જાણે છે. ■

ગોઠવાઈ છે જેને કારણે સર્જાતી દૃશ્ય-અનુભૂતિમાં એક પ્રકારની કંટાળાજનક સ્થિતિ ઉભી થાય છે.

આ ઈમારતનો ઊંચાઈથી પહોળાઈ ૧૫:૧ નો ગુણોત્તર વિશ્વમાં કદાચ સૌથી ઓછો અર્થાત પાતળો હોય તેમ લાગે છે. આ પ્રમાણમાપને કારણે આ ઈમારતની માળખાકીય રચનામાં ચોક્કસ પ્રકારની નિપુણતા જરૂરી હતી. માળખાકીય રચનામાં અહીં ઇમારતની વચ્ચેના એક કોંક્રીટના કોર સાથે, કેટલા સ્તંભ તથા બહારની આશરે ૭૫૦ મિલીમીટર જાડાઈની દીવાલો પ્રયોજાઇ છે. આ માળખાકીય રચનાને ઈમારતમાં આવેલ એલિવેટર અર્થાત લિફ્ટ અને નિસરણી સાથે વ્યવસ્થિત રીતે સાંકળી લેવામાં આવ્યાં છે. એ તો સ્વાભાવિક વાત છે કે આ પ્રકારના બહુમાળી ઈમારતમાં ધરતીકંપ સામે ઈમારતને રક્ષણ મળી શકે તે માટે સુનિયોજિત ફૂલપ્રુફ વ્યવસ્થા હોવી જોઈએ. સાથે સાથે આગ જેવી ઘટના વખતે તમામ વ્યક્તિઓને ઈમારતની બહાર નીકાળવા માટે અલાયદી વ્યવસ્થા જરૂરી ગણાય.બહુમાળી ઈમારતમાં હવાનો માર પણ વધુ રહે, માળખાકીય ગણતરીમાં તેનો સમાવેશ પણ થતો હોય. એમ કહેવાય છે કે પ્રતિ કલાકના ૫૦ માઈલની ઝડપવાળો પવન આ ઈમારતને ૧૫૦ મિલીમીટર જેટલો હલાવી શકે છે.

ટાવરના કોર અને બાહ્ય ભાગ વચ્ચેનું અંતર દરેક દિશામાં ૮.૦૦ મીટર જેટલું સમાન છે, જે ઈમારતની અનુભૂતિને મોનોટોનસ બનાવે છે. બહુમાળી ઈમારતમાં માળખાકીય સુગમતાના કારણે મોનોટોનસ પ્રકારનું માળખું જરૂરી છે, પણ સાથે સાથે આ શહેરની વચ્ચે એક વિશાળ ઊભી સપાટીની ગોઠવણ સમાજ હોવાથી તેના ફસાડની રચનામાં કોઈ પ્રકારની સંવેદનશીલ સર્જનાત્મકતા તો દેખાવી જોઈએ, જેનો અહીં અભાવ છે.

આમ પણ આ ઈમારતના બાહ્ય દેખાવ માટે લોકોએ ઘણાં પ્રશ્નો ઉઠાવ્યા છે. એક દ્રષ્ટિકોણથી તો આ ઈમારત એવી છે કે જેના તરફ બીજી વાર નજર નાખવાની ઈચ્છા પણ ન થાય. ૮૨ માળની કહેવાથી આ ઈમારત સમાજમાં આ અતિ શ્રીમંત લોકોના સ્ટેટસનું પ્રતીક ગણાય છે. સંપતિના દેખાડા માટે તે એક પ્રતિનિધિ ગણાય છે. પરંતુ અહીં ી જે એકલતા અને અલગતાનો અનુભવ થાય તે ચોક્કસપણે નકારાત્મક પરિણામ છોડે. એક અભિપ્રાય પ્રમાણે આ એક અબજોપતિ માટેની જાતે સ્વીકારેલી ફેન્સી જેલ છે. એક અભિપ્રાય પ્રમાણે સમાજમાં વધતી જતી આર્થિક અસમાનતાનું પણ એ પ્રતીક છે.

સમાજે અને સ્થાપત્યએ હવે એ સમજવું પડે કે ક્યાં અટકવું છે. શું કાલે ઊંડીને ટેકનોલોજીના વિકાસથી ૧૦૦૦ માળની ઇમારતનું બાંધકામ અશક્ય બને તો શું તે બનાવવી જોઈએ. માનવીનો જમીન સાથેનો સંબંધ બદ અગત્યનો છે. જમીન દ્વારા તેની બધી જ જરૂરિયાતો પૂરી થાય છે. જમીન સાથેનો સંપર્ક તૂટી જવાથી માનવી કેટલીક સંવેદનાત્મક બાબતોથી વિમુખ થતો જશે. ક્યાં અટકવું તે સમજવું જરૂરી છે. ■

‘ક્વિક કોમર્સ’...

આ શબ્દ આજે આપણા માટે નવો નથી. ડિજિટલ અથવા ઓનલાઇન ખરીદીનો આ નવો તખકો છે. જો શબ્દ ન ખબર હોય તો ઇન્સ્ટામાર્ટ, એપેટો, બ્લિન્કીટ વગેરે બ્રાન્ડ ક્વિક કોમર્સની બ્રાન્ડ છે, જે બધા અમુક મિનિટોમાં તમારા ઘરે જોઈતો સામાન પહોંચાડે છે. આપણને સમજાયું કે આ પ્લેટફોર્મ પરથી માલ ઓર્ડર થાય છે. મજાની વાત તે છે કે હમણાં થોડા દિવસો પહેલા સ્વિગીની ક્વિક કોમર્સ બ્રાન્ડ ઇન્સ્ટમાર્ટ જે છે તેણે દિલ્હીમાં એક ફિઝિકલ રિટેલ સ્ટોર ખોલ્યો. આ સાંભળી આપણને નવાઈ લાગશે કે દુનિયા ઓનલાઇન તરફ જઈ રહી છે અને આ બ્રાન્ડ તો મૂળે ઓનલાઇન છે તો ફિઝિકલ સ્ટોર કેમ?

આ એક એક્સપેરિમેન્ટ છે જેના દ્વારા ગ્રાહકોને ઓનલાઇન, ઓફલાઈન અને ક્વિક કોમર્સનો ફિજિટલ અનુભવ આપવા માગે છે. એમની પાસે ઘણા પ્રોડક્ટ અને બ્રાન્ડ્સ છે પણ તેમાંથી એણે અંદાજે ૨૦૦૦ પ્રોડક્ટ પસંદ કરી છે આ મોડેલ માટે. આનો અર્થ તે કે વ્યક્તિ સ્ટોરમાં જઈ પ્રોડક્ટ જોશે. ગમશે તો ત્યાંથી ઓનલાઇન ક્વિક કોમર્સ દ્વારા ઓર્ડર આપશે અને ગણતરીની મિનિટોમાં તે માલ તેમના ઘરે પહોંચી જશે.

ફિજિટલ વ્યૂહરચનાનો હેતુ ભૌતિક અને ડિજિટલ બંનેનો શ્રેષ્ઠ ઉપયોગ કરવાનો છે. તે જરૂરી નથી કે તે સંપૂર્ણપણે ફિઝિકલ સ્ટોરનો હોય અથવા ફક્ત ડિજિટલ અનુભવ પસંદ કરવાનો હોય. ફિજિટલનો ઉદ્દેશ ગ્રાહકના ફિઝિકલ સ્ટોરના અનુભવના શ્રેષ્ઠ ભાગોને ડિજિટલ વાસ્તવિકતામાં લાવવાનો છે અને આજ વાત જ્યારે તેઓ ઓનલાઇન સ્ટોર પર હોય ત્યારે ફિઝિકલ સ્ટોરની વાસ્તવિકતા બતાવવી... આ વાંચ્યા પછી લાગશે કે ફિજીટલનો વિચાર ભવિષ્યવાદી છે અથવા ફક્ત તે લોકો માટે છે જેમની પાસે વિશિષ્ટ ટેકનોલોજી છે, પરંતુ એવું નથી. જો તમે આજે દુનિયાભરમાં નજર નાખો, તો તમને રોજિંદા જીવનમાં ફિજિટલ વ્યૂહરચના જોવા મળશે. આને ઉદાહરણો દ્વારા સમજવાની કોશિશ કરીયે, જેમકે...

મેકડોનાલ્ડ્સની કલ્પના કરો. તમે ત્યાં જાઓ છો, અને ચેકઆઉટ કાઉન્ટર તરફ

.....

.....

.....

.....

જૂઠ્ઠા પાર્થ **feedback@bombaysamachar.com**

એ રાતે નાતાલાની ઉજવણી પૂરી થઈ પછી વેદાંત પત્ની રાધી સાથે બેઠો હતો. બંને ખૂબ થાક્યા હતાં. જો કે કેટલાય દિવસોની તૈયારી પછી પાર્ટીમાં મિત્રોએ ભેગા થઈને જે રીતે મજા કરી અને નવું વર્ષ વધાવ્યું એની ખુશાલી સમાતી નહોતી. પાર્ટીની ચમકદમકમાં અચાનક જ લાઈટસ ગઈ હતી. મિત્રોનો મૂડ ખરાબ થઈ ગયો હતો. જોકે રાધીએ આત્મસૂઝથી ઘરમાં હતી એ બધી ટોચ લાઈટ અને મીણબત્તીઓ ચાલુ કરી દીધી અને ઘર ફરી પાછું ઝળહળી ઊઠ્યું. આ લાઈટોથી આખું ઘર એટલું સુંદર લાગતું હતું કે જાણે પહેલેથી આ રીતની ગોકલવણ જ કરી રાખી હોય. અધૂરામાં પૂરું, ફોન બ્લુટૂથ સાથે જોડી મનગમતાં ગીતો પણ વગાડ્યા અને ડાન્સ

ઊંડા અંધારેથી... પરમ તેજ સુધીનું તત્ત્વજ્ઞાન-અજ્ઞાન

પણ ક્યોં.

આમ આફતને અવસરમાં ફેરવી વેદાંત અને રાધીએ એક સફળ પાર્ટી કરી. બધા ગયા પછી બંને રાતની એ વાત વાગોળતા બેસી રહ્યાં. વેદાંતને નવાઈ લાગી કે રાધીને અંધારાથી ડર લાગતો હોવા છતાં એણે કેટલું સુંદર આયોજન કર્યું. ત્યારે રાધીએ કહ્યું કે ‘એક સેકન્ડ તો મને એટલો ડર લાગી ગયો કે ઘરમાં જેટલી હોય બધી ટોચ ઓન કરી અને મીણબત્તીઓ પણ પ્રગટાવી દીધી. પછી ખ્યાલ આવ્યો કે આવું કરવાથી તો ઘર વધારે સુંદર લાગે છે.’ રાધીનો જવાબ સાંભળી એ અને વેદાંત બંને હસી પડ્યાં. આમ તો અંધારાથી ગાંધીજીને પણ ડર લાગતો હતો અને આપણામાંથી પણ કેટલા બધાં ડરતાં હશે! અંધારામાં ડરવા જેવું એવું તો શું છે?

અંધાર, અંધકાર, કાળું, પ્રકાશ વિહીન અંધાર એટલે પ્રકાશની ગેરહાજરી. સૂર્યાસ્ત પછી અંધાર થાય એટલે દીવા બત્તી થાય. આ ઘરેડથી આપણે સૌ ટેવાઈ ગયા છીએ. એ વિચારવું પણ અશક્ય છે કે જો દીવા, લાઈટ, પ્રકાશની શોધ ના થઈ હોત તો આપણું જીવન કેવું હોત! પાંચ મિનિટ બંધ આંખે બેસીએ તો કદાચ એ અનુભવ લઈ શકાય.

અંધકાર થાય ત્યારે દીવા બત્તી કરવા એ એક પ્રાકૃતિક ઘટના સમાન લાગે. મનુષ્યનો સ્વભાવ છે અંધકારથી પ્રકાશ તરફ જવું. અંધાર એટલે ના ગમે તે, અંધાર એટલે ભય, અંધાર એટલે નકારાત્મકતા, અંધાર એટલે દિશાવિહીનતા, અંધાર એટલે અજ્ઞાન...

ભીજ તરફ, ભટકી ગયેલ રસ્તો પ્રકાશ પથરાવવાથી મળે છે. પ્રકાશનાં બળે જ સાચી દિશા જરૂે છે, અજ્ઞાનતા પણ જ્ઞાનના પ્રકાશ વડે દૂર થાય છે, સત્યની શોધ અસત્ય પર પ્રકાશ પાડવાથી થાય

ક્લોઝ-અપ

ભરત ઘેલાણી

feedback@bombaysamachar.com

નાના હતા ત્યારે આપણે બધા કાળા ડિબાંગ આકાશમાં જોજનો દૂર એવા ચમકતા ઝખકતા તારલાઓને વિસ્માયથી

બધા તાકી રહેતાં ત્યારે આપણી બા કે દાદામા અંતરિક્ષાના એ તારા-નક્ષત્રને આગંધી ચીંધીને એમની ઓળખ આપતાં : ‘આ છે ધ્રુવનો અચળ તારો ને ત્યાં છે રોહિણી નક્ષત્ર.’

સમય વીતતો ગયો અને એ બાળસહજ વિસ્મયમાં જ્ઞાન- વિજ્ઞાન ઉમેરાતું ગયું અને ઘરતી પરથી તારા-નક્ષત્રને સમીપથી જોવાં -ઓળખવા માટે દૂરબીન - ટેલિસ્કોપથી લઈને પ્લેનેટેરિયમ દ્વારા આકાશદર્શન ધીરે ધીરે સ્પષ્ટ થતું ગયું. એ પછી તો કરોડો માઈલ દૂરના તારાદર્શન માટે માનવીએ અંતરિક્ષમાં ગોઠવી દીધેલા જંગી ટેલિસ્કોપની અદ્ભુત કામગીરી પણ માનવમાત્રને દિન-પ્રતિદિન અવાક કરતી ગઈ.

આજથી ચાર વર્ષ પહેલાં અમેરિકાની અંતરિક્ષમાં શોધખોળ કરતી સંસ્થા ‘નાસા’ એ ૧૦ અબજ ડોલરના જંગી ખર્ચે તૈયાર થયેલું એક જંગી ‘જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ’ને વહેતું મૂક્યું હતું, જેણે કદપના પણ નહોતી એવાં અફાટ બ્રહ્માંડનાં અકળ એવાં અનેક રોચક રહસ્યો ઉકેલીને ખગોળવિજ્ઞાનીઓ સમક્ષ છતાં કર્યાં છે, જે માનવીના ભાવિ માટે ઉપકારક નીવડી રહ્યાં છે... આવા વિરાટ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ જેમ્સ વેબની એ અવકાશી સિદ્ધિઓ વિશે વાત કરીએ એ પહેલાં થોડા ફ્લેશ બેકમાં.....

‘જેમ્સ વેબ ટેલિસ્કોપ’ ચિત્રમાં પ્રવેશ્યું એ પહેલાં સતત ૩૧ વર્ષ સુધી ખગોળ જ્ઞાન - વિજ્ઞાન ક્ષેત્રે અંતરિક્ષમાં અદ્ભુત કામગીરી બજાવનાર ૧૨ હજાર કિલોગ્રામ વજન ધરાવતું હબલ ‘રિટાઇર’ થયું એની જગ્યા ૭ ટનના અતિ આધુનિક વિરાટ જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપે લીધી છે ત્યારે એના વિશે પણ જાણવાની જિજ્ઞાસા જાગે એ સહજ છે, પણ એ પહેલાં ‘હબલ’ અને ‘જેમ્સ વેબ’ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ બન્ને વચ્ચે શું સમાનતા છે અને નવું સ્પેસ ટેલિસ્કોપ અગાઉના કરતાંય કેટલું વધું આધુનિક અને કેવી કેવી વિશેષ કામગીરી બજાવી રહ્યું છે એ ઉપરાંત આ જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપના આકાશ-અંતરિક્ષમાં આગમનથી માનવીની ખગોળ શોધ- સંશોધનમાં એ કેટલું ફાયદાકારક નીવડશે,ઈત્યાદિ જેવી બધી જ જિજ્ઞાસાના જવાબ અહીં ખાસ પ્રશ્નોત્તરી રૂપે આપણને જાણવા મળશે ‘મુંબઈ નહેરુ પ્લેનેટેરિયમ’ના પૂર્વ વડા ડો. જે.જે.રાવલ પાસેથી. ખગોળશાસ્ત્રમાં અનન્ય પ્રદાન માટે માત્ર ભારત જ નહીં, વિશ્વભરમાં પંકાયેલા ૮૨ વર્ષી આ ખગોળવિજ્ઞાની રાવલસાહેબ અહીં ઉપગ્રહ -અવકાશયાન અને અંતરિક્ષમાં રહેલાં વેધશાળા જેવાં ‘હબલ’ તથા લેટેસ્ટ જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ વિશે સરળ સમજણ સાથે ઘણી રોચક માહિતી પણ આપે છે, જેમકે...

પ્રશ્ન : ખગોળવિજ્ઞાનમાં ઉપગ્રહ - અવકાશયાન અને આવાં અવકાશી ટેલિસ્કોપ કેટલી હદે ઉપયોગી નીવે?

ઉત્તર : ખગોળ કે કોઈ પણ વિજ્ઞાનમાં થિયરી ભવિષ્યનો માર્ગ દર્શાવે, પણ હકીકત તો નિરીક્ષણ થાય તો જ એ થિયરી ન રહેતાં ચોક્કસ સિદ્ધાંત બને. હવે વાત રહી ખગોળવિજ્ઞાનમાં ઉપગ્રહ- યાન અને ટેલિસ્કોપની. અંતરીક્ષના પદાર્થો આપણી ઘરતી-પૃથ્વીથી દાખો માઈલના અંતરે છે એટલે એનું ઘેરબેઠાં નજીક દર્શન -નિરીક્ષણ ટેલિસ્કોપ દ્વારા જ થઈ શકે. જો કે ચંદ્ર કે મંગળ કે બીજા ગ્રહોની આસપાસના ઉપગ્રહોને બહુ જ મર્યાદિત રીતે દૂરબીન દેખાડી શકે. એ બધાના નિરીક્ષણ માટે માનવીએ રોકેટ-યાન દ્વારા ઉપગ્રહો જ ત્યાં મોકલવા પડે.

પ્રશ્ન : ‘હબલ’ કેવું હતું અને એ પછી અંતરિક્ષના દ્રશ્યમાં પ્રવેશ્યું છે એ ‘જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ’ કેવું છે ?

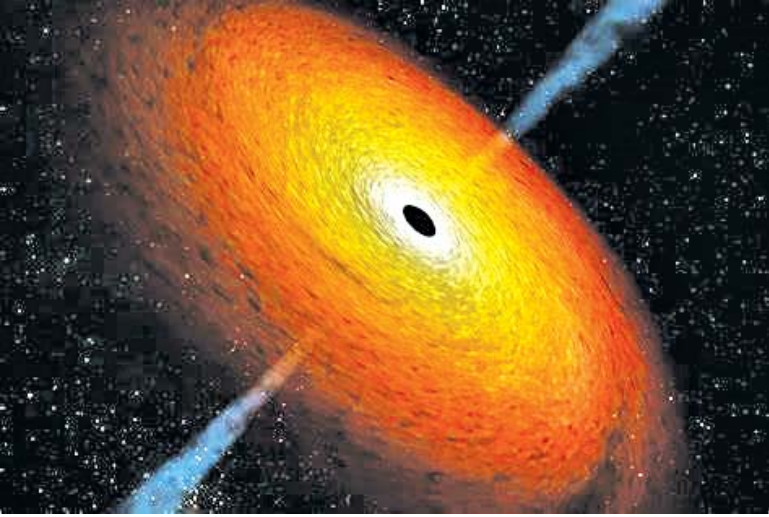
ઉત્તર : આજથી ૩૫ વર્ષ પહેલાં ૨ અબજ ડોલરના ખર્ચે તૈયાર થયેલું ‘હબલ’ આજે પણ એને સોંપેલી કામગીરી બજાવી રહ્યું છે, પરંતુ આટલાં વર્ષોમાં અંતરિક્ષ સંશોધનમાં લેટેસ્ટ ટેકનોલોજી આવી ગઈ છે. સમગ્ર બ્રહ્માંડનો સિનારિયો બદલાય રહ્યો છે એટલે ‘હબલ’ને ધીરે ધીરે નિવૃત્ત કરીને અતિ આધુનિક ‘જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ’ને અનેકવિધ કામગીરી

હમણાં ડિસેમ્બર મહિનામાં ‘જેમ્સ વેબ સ્પેસ ટેલિસ્કોપ’એ ચાર વર્ષ પૂર્ણ કર્યાં છે ત્યારે ૨૦૨૫માં અખિલ બ્રહ્માંડના એણે અનેક રોચક રહસ્યો ઉકેલીને અપૂર્વ સિદ્ધિઓ મેળવી છે. હવે આ વેબ ટેલિસ્કોપ નવા વર્ષમાં શું શું વિસ્મય સર્જે છે એની આતુરતાથી રાહ જોઈ રહ્યા છે જગતભરના ખગોળશાસ્ત્રીઓ...

માટે ચાર વર્ષ પહેલાં તરતું મૂકવામાં આવ્યું છે, જે

હજુ આગામી ૧૫ વર્ષ સુધી પૂર્ણ રીતે કાર્યરત રહેશે. હા, એ ખરું કે આપણા ૩૧ વર્ષ સુધી કામગીરી બજાવનાર ‘હબલ’ની કેટલીક મર્યાદા હોવા છતાં એણે ખગોળીય નિરીક્ષણોમાં ઈતિહાસ રચ્યો છે. અત્યાર સુધીમાં એણે અનેક

ગેલેક્સી (આકાશગંગા ઉર્દૂ મંદાકિની)- અનેક તારાના જન્મસ્થાન-નિહારિકા-તારાના વિસ્ફોટ-ગુસ્ત્રના ગ્રહ પર ધૂમકેતુનું ખાબકવું, વગેરે ઐતિહાસિક અવકાશી ઘટનાઓના દસ્તાવેજ પુરાવા સાથે

બે હજાર પ્રકાશ વર્ષ દૂર સૌથી મોટું બ્લેક હોલ

વિસ્ફોટ પછી અધિક ઝળહળતો તારો - ભાગેડુ સુપરમેસિવ બ્લેકહોલની તસવીરો

‘હબલ’ એનો સાક્ષી રહ્યો છે.

જોકે ભીજ તરફ, બ્રહ્માંડમાં નવું નવું શું ચાલી રહ્યું છે એને જબરી જિજ્ઞાસા સાથે કે કયા નવા ગ્રહોમાં માનવી જેવાં જીવ વસે છે- પૃથ્વી પછી બીજે કયાં વસી શકાય એવાં સંશોધન માટે ખગોળશાસ્ત્રી-વિજ્ઞાનીઓને ‘હબલ’ કરતાં પણ અતિ શક્તિશાળી ટેલિસ્કોપની જરૂર હતી અને આમ અંતરિક્ષના તાત્પ્તા પર કેનેડા તેમજ યુરોપની અન્ય સ્પેસ એજન્સીઓના સહિયારા પ્રયાસથી લોન્ચ થયેલું આજની તારીખે વિશ્વનું સૌથી પાવરફૂલ ‘જેમ્સ વેબ ટેલિસ્કોપ’ અમેરિકાની સ્પેસ સંસ્થા ‘નાસા’નું આ અતિ મહત્વાકાંક્ષી મિશન છે. અત્યારની ટીમમાં ‘નાસા’ના પ્રોગ્રામ સાયન્ટિસ્ટ રીકે મૂળ ભારતીય એવાં લખૈનાનાં હસીમા હસન તેમજ ડો. નીકુ મધુસુદન પણ છે!

ફોકસ

સમીર ચૌધરી

feedback@bombaysamachar.com

વર્ષ ૨૦૨૫એ વિદાય લઇ લીધી છે ત્યારે પ્રવાસન માટે ૨૦૨૬નું વર્ષ વ્યાપકપણે ટેકનોલોજી આધારિત બનવાનું એક પ્રબળ અનુમાન છે. મોટાભાગના પ્રવાસીઓ વ્યક્તિગત, સ્થિર અને વિશ્વસનીય અનુભવો, સુખાકારી યાત્રા અને પ્રવાહ કરતાં અલગ પ્રવાસન સ્થળોને પ્રાથમિકતા આપશે. જેમ કે ૨૦૨૬માં ઉત્તર અમેરિકા(અમેરિકા, મેક્સિકો અને કેનેડા)માં ફીક્ષ ફૂટબોલ વર્લ્ડ કપનું આયોજન કરવામાં આવશે, તેથી નોંધપાત્ર સંખ્યામાં રમતગમત પ્રેમીઓ પણ તે તરફ જ આકર્ષાશે. જ્યારે વૈશ્વિક પર્યટન સ્થળો(જેમ કે ભારત, સ્પેન, જર્મની વગેરે) પ્રવાસીઓને આકર્ષવા માટે સાંસ્કૃતિક ઊંડાણ, ઇકો-ટુરિઝમ અને નવી લક્ઝરી ઓફરો પર વધુ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરશે. આ બધું સ્માર્ટ ટેકનોલોજી અને

પ્રવાસીઓની સતત વધતી નવી માગણીઓને ધ્યાને લઇને કરવામાં આવશે.

ટેકનોલોજી પ્રવાસન પર નોંધપાત્ર અસર કરશે એમાં શંકાને કોઇ સ્થાન નથી. એઆઇ, વીઆર, આઇઓટી, વોઇસ સર્ચ અને ક્રોન્ટેક્ટલેસ પેમેન્ટ્સ યાત્રાઓને વ્યક્તિગત બનાવશે. તેમજ રોબોટિક હોટલ સ્ટાફથી લઇને અત્યાધુનિક સિસ્ટમ્સ સુધીના અનુભવોમાં વધારો કરશે. તેથી વિશ્વ પ્રવાસન દિવસ ૨૦૨૬ની થીમ ‘ડિજિટલ એજન્ડા એન્ડ આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ ટુ રિ-ડિઝાઇન ટુરિઝમ’હોવી કોઇ આશ્ચર્યની વાત નથી. ઇકોફ્રેન્ડલી મુસાફરી અને સ્વદેશી પર્યટનની માંગ સતત વધી રહી છે. જેને ધ્યાનમાં રાખીને લગભગ તમામ મુખ્ય પર્યટન સ્થળો ટકાઉપણું અને જવાબદારી પર ભાર મૂકી રહ્યા છે. જો કે એક અંદાજ એવો

પણ છે કે પ્રવાસીઓ પ્રવાહથી હટકર એ જગ્યાઓની મુલાકાત લેવાને પ્રાથમિકતા આપશે, જ્યાં લોકોની અવરજવર ઓછી હોય એટલે કે ભીડ ઓછી હોય. તેથી ભીડની સમસ્યાને ઉકેલવા માટે પણ પ્રયાસો કરવામાં આવશે. જેની શરૂઆત નોર્વેએ નવો કર લાદીને કરી દીધી છે.

અને કાજોલે ડીડીએલજે માટે આ ગીત...ગાયું હતું’ જેવા કેશન સાથે ફોટા શેર કરતા જોવા મળશે.

નોંધનીય છે કે આંતરરાષ્ટ્રીય મેળો એફઆઇટીયુઆર ૨૦૨૬ યુરોપિયન પર્યટન માટે ભારતની ક્ષમતા પર ભાર મૂકશે અને આધ્યાત્મિક, સુખાકારી અને સાંસ્કૃતિક યાત્રા

છે. આમ આપણાં જીવનમાં અજવાળાનું મહત્ત્વ નકારી ન જ શકાય.

દીવો એક માધ્યમ છે જેના થકી અંધારાથી મુક્તિ મળે છે. આમ જોઈએ તો ભારતીય સંસ્કૃતિનાં મૂળમાં દીપ પ્રાગટ્યનું ખૂબ મહત્ત્વ છે. કોઈ પણ પૂજાપાઠ કે શુભકાર્યની શરૂઆત દીપ પ્રગટાવીને કરવામાં આવે છે કારણકે દીવો પ્રગટાવવાને શુભ માનવામાં આવે છે.

દીવો પ્રકાશ પાથરવાનું કામ કરે છે. જીવનનાં અંધકારમય પથ પર દીવો દિશા સૂચનનું કામ કરે છે. દીવાનાં માધ્યમથી આસપાસ બધું જેવું છે તેવું, ભ્રમણા વગરનું, ચોખ્ખું દેખાય છે. દીવાને મોટેભાગે પ્રતીકાત્મક રીતે જોવામાં આવે છે.

જોકે બાહ્ય પ્રકાશની સાથે જ્યાં સુધી મનમાં દીવો નહીં પ્રગટે ત્યાં સુધી મનનો અંધકાર દૂર નહીં થાય. જીવનમાં સુખ સમૃદ્ધિ સામર્થ્ય પામવા માટે જ્ઞાનરૂપી દીવો પ્રગટાવો જ રહ્યો. બરકત વિરાણી ‘બેફામ’ની પંક્તિઓ યાદ આવે છે :

કદાચ એ રીતે મંજિલ મળે પ્રયાસ વિના.

બધા જ રસ્તે રખડીએ અને પ્રવાસ વિના.

રહી ગયો છું હું અંધકારમાં ફક્ત એથી,

કે મારે જીવવું હતું પારકા ઉજાસ વિના...

આમ અંધકાર અને અજવાળાને વિવિધ સંદર્ભમાં જોઈ શકાય. તમે પણ આખું ક્યારેક તો વિચાર્યું હશે ને?

બોલો, તમે શું કહો છે?

૨૦૨૫...જેમ્સ વેબસ્પેસ ટેલિસ્કોપની કેટલીક શોધ - સિદ્ધિ

* તાજેતરમાં જ ‘લીંબુ’ આકારના એક ગ્રહની શોધ ‘જેમ્સ ટેલિસ્કોપે કરી છે, જે આપણા પૃથ્વી, ગ્રહથી ૧૦ લાખ માઈલના અંતરે છે...

* આજ રીતે ‘જેમ્સ’ ટેલિસ્કોપે ૧૨૪ પ્રકાશ વર્ષ દૂરના બ્રહ્માંડના K-૨ -૧૮B’ નામના એક બાહ્યવકાશી ગ્રહ પર સજીવ સૃષ્ટિ હોવાના સંકેત પણ ઝિલ્યાં છે!

* અથડામણ કરતાં તારા વિશ્વવની અદ્ભુત તસવીરો ઝડપી છે...

* વિસ્ફોટ પછી અધિક ઝળહળતો તારો - ભાગેડુ સુપરમેસિવ બ્લેકહોલનીતસવીરો...

આ બ્લેક હોલ આપણી પૃથ્વીથી બે હજાર પ્રકાશ વર્ષના અંતરે છે અને એ આપણા સૂર્યથી ૩૩ ગણું વધારે કદ ધરાવે છે!

જ્યારે કોઈ સ્ટાર-તારાની આવરદા પૂરી થાય છે ત્યારે એ ઘડાકા સાથે તૂટી પડે છે અને ‘બ્લેક હોલ’ સર્જાય છે ત્યારે એનું ગુસ્ત્રાકર્ષણ એવું શક્તિશાળી બની જાય છે કે એ વિસ્તારની આસપાસના નાના ગ્રહ-તારાઓને પોતાની તસવીરો ઝડપી છે... પ્રકાશ પણ એની અસરમાંથી છટકી નથી શકતો, પરિણામે એ વિસ્તાર કાળો ડિબાંગ દેખાય છે અને એટલે જ એ ‘બ્લેક હોલ’ તરીકે ઓળખાય છે.

આજે બ્રહ્માંડમાં આવા તો અસંખ્ય બ્લેક હોલ છે, જેને શોધવા કે ગણવા એકદમ અશક્ય જ છે. આમ છતાં અનેકવિધ સંશોધનો પછી ખગોળશાસ્ત્રીઓના અંદાજ મુજબ આજે ૪૦ અબજ આવા બ્લેક હોલ છે, જે લગભગ ૮૦ અબજ પ્રકાશ -વર્ષના વ્યાસમાં છે!

આમ અખિલ બ્રહ્માંડમાં અવિરત રહસ્યો સર્જાતાં જ રહે છે. અતિ આધુનિક ઉપગ્રહ - અવકાશયાન અને અવકાશી ટેલિસ્કોપની મદદથી એને કાળાં માથાનો માનવી સતત ઉકેલવા મથતો જ રહે છે. પરિણામે આજે અનેક રોચક રહસ્ય છતાં થઈ રહ્યાં છે.

મુંબઈ ‘નહેરુ પ્લેનેટેરિયમ’ના પૂર્વ વડા અને વિશ્વવિખ્યાત એવા ખગોળવિજ્ઞાની ડો. જે.જે.રાવલ બ્રહ્માંડ વિશે વિસ્મય પમાડે એવી એક વધુ રોચક માહિતી આપતા કહે છે :

‘આપણે બ્રહ્માંડનો તો એક અંશ માત્ર ઓળખીએ છીએ એ બ્રહ્માંડમાં ૧૦૦ અબજ ગેલેક્સી છે-૫૦૦ અબજથી વધુ તારા છે. આ બ્રહ્માંડમાં તો ૫૦૦ અબજ સૂર્ય છે અને ચોંકી ન જતા, બે તારા વચ્ચે ૪૫ અબજ (જી હા, ૪૫ અબજ!) કિલોમીટર જેટલું તો અંતર છે..!’

આમ જેમ અંતરિક્ષ કે બ્રહ્માંડનો કોઈ અંત નથી એમ નવું નવું જાણવાની માનવીની ઉત્કંઠા- જિજ્ઞાસાનો પણ કોઈ અંત નથી માટે બ્રહ્માંડમાં આવી અજાણી આકાશગંગાઓ તારા- ગ્રહો સુપરનોવા અને આવાં ભેદી બ્લેક હોલની શોધ અવિરત ચાલાતી જ રહેશે અને માનવી બ્રહ્માંડનાં અકબંધ ભેદ-ભરમ ઉકેલતો જ રહેશે!

હાસ્ય વિનોદ

વાસ્તુશાસ્ત્રનો બેઝ પાથો વિવિધ દિશા છે, એ પણ શક્ય છે કે આ શાસ્ત્રના આધારે જ દિશાઓ રચાઈ હશે. એ જે હોય તે, પણ જે માણસ દિશાશૂન્ય બની જાય છે તે વાસ્તુશાસ્ત્રી (તેમજ જ્યોતિષી) પાસે પહેલો દોડી જાય છે.

આ દિશાનાં પ્રભુત્વની વાતો કરીએ તો કોર્ટમાં આરોપીનું પાંજરું અગ્નિમૂણા તરફ ગોઠવવામાં આવે તો આરોપી ફટાફટ સાચું બોલવા માંડે છે ને તેને વકીલ પણ સત્ય બોલતો અટકાવી શકતો નથી... જે દીકરી હુંશિયારી મારતી હોય, સારાં સારાં માગ્યાં આવતાં હોવા છતાં આ હકીલી સુપુત્રી નમો જ ભણ્યા કરતી હોય તો તેને ઉત્તર-પશ્ચિમ દિશાઓની વચ્ચે હોય એવા બેડરૂમમાં, પશ્ચિમ દિશા બાજુ માથું રહે એ રીતે સુવડાવવી, તેનો પલંગ ખૂણામાં, બારી પાસે ન રાખવો (જેથી એ બારીમાંથી બહાર કૂદી પડવાની પ્રેરણા તેને ન મળે.) એ રૂમમાં ત્રિકોણ આકારનું ફર્નિચર રાખવું નહીં. ના, કોર્નરટિપાઈ પણ નહીં. આટલુંં ધ્યાન રાખશો તો વહાલાના દરિયા જેવી દીકરીનું મન બદલાશે, તેને સદ્બુદ્ધિ આવશે, એટલે તે લગ્ન કરવા તૈયાર થઈ જશે, અથવા તો મનગમતા એકાદ ધનિક બોયફ્રેન્ડ સાથે લગ્ન કરવા નાસી જશે. ટૂંકમાં તમારી એક મોટી જવાબદારી પૂરી થશે.

જો પૂર્વ-ઉત્તર કે ઈશાન દિશા તરફ નીચાણ હોય અને ઘરમાં પૂરતી મોકળાશ હોય તો એ ઘરમાં રહેનાર પુરુષવર્ગનાં માનપાન ઘરમાં પણ વધે છે. ઓફિસનો સ્ટાફ ‘સાહેબ’ કહીને બોલાવે છે એ રીતે ઘરમાં બધાં, પત્ની સહિત બધાં જ ‘સાહેબ’ના સંબોધનથી બોલાવે છે. જેમ કે ભડસાહેબ, જરા બજારમાં જઈને અઢીસો ગ્રામ ભીંડા લઈ આવશો? કે પછી સાહેબ, સ્ટોરરૂમમાંથી થોડો કચરો વાળી નાખશો? પુરુષવર્ગનું આયુષ્ય વધે છે. અસ્થમા, આશ્મટીસ, એસિડીટી, કાર્ડિયાક પ્રોબ્લેમ વ. જેવી તકલીફો તીવ્ર માત્રામાં રહેવા છતાં માણસ, આ મકાનના પ્રતાપે દીર્ઘ આયુષ્ય ભોગવે છે, તે એટલે સુધી કે કોઈક વાર કંટાળીને આત્મહત્યાનો પ્રયાસ કરવા જાય તો તેમાં તે સફળ થતો નથી, પરંતુ જો મકાનનો ઢાળ નૈઋત્ય દિશા તરફનો હોય તો ધનનો નાશ થાય છે. અલબત્ત, નાશ થવા માટે પણ ઘરમાં ધનનું હોવું જરૂરી છે.! મકાનની સીડી કેવી બનાવવી એ અંગે પણ વાસ્તુશાસ્ત્રીઓ હજારો વર્ષ પૂર્વે કહી ગયા છે. મકાન બે માળનું હોય એવા કિસ્સામાં જ સીડી યા નિસરણીનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે, પણ એ વાત નોંધી લેવી કે જો સીડી બનાવવાની થાય તો એ માટે દક્ષિણ-પૂર્વનો ખૂણો પસંદ કરવો ને સીડીનાં પગથિયાં ઢાળવાળાં ક્યારેય બનાવવાં નહીં, કેમ કે પછી પડી જવાથી કંઈ પણ થઈ શકે છે.

વાસ્તુશાસ્ત્ર જણાવે છે કે મકાનના મુખ્ય દરવાજા સામે કૂવો ન હોવો જોઈએ, પરંતુ જો ઘરની સ્ત્રી કંકાસણી હોય તો દરવાજાની સામે કૂવો રાખવામાં બાધ નથી - એ કૂવો જેટલો વધારે ઊંડો, એટલું વધુ સુખ... ઘર પાસે કેળનું વૃક્ષ ઉગાડવું નહીં, નહીં તો પછી કેળના પાનમાં ખાવાના દિવસો આવે... કોઈપણ મકાનમાં ભોંયરં રાખવું આમ તો અશુભ છે, પરંતુ એ મકાનનો માલિક જો રહસ્યકથાઓનો લેખક (અહીં લેખકનો અર્થ અનુવાદક સમજવો) હોય તો એવા કિસ્સામાં ભોંયરં કરવાની વાસ્તુશાસ્ત્ર છૂટ આપે છે.

.....

જાન્યુઆરી મહિનો વર્ષનો પ્રથમ મહિનો છે. પ્રથમ, પહેલો, એક કોઈ પણ હરોળના નેતૃત્વને પ્રતિબિંબિત કરે છે. કોઈ પણ શરૂઆત પહેલી કહેવાય છે. નીલ આર્મસ્ટ્રોંગ હંમેશાં ચંદ્ર ઉપર પગ મૂકનારા પહેલા માનવી તરીકે ઈતિહાસમાં અંકિત રહેશે. અવકાશમાં જ નારો પહેલો અવકાશવીર કાયમ યુરી ગાગારિન જ કહેવાશે. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર નોબેલ પ્રાઈઝ મેળવનારા પહેલા - પ્રથમ ભારતીય તરીકે જ કાયમ ઓળખાશે. ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદને બધા ભારતના પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ તરીકે ઓળખે છે. એક નંબરનો મહિમા અનંત છે. પહેલું એટલે પ્રથમનું, શરૂઆતનું કે આરંભનું.

એક અસ્થે મૂંડવું કહેવત એક લાકડીએ હાંકવું તરીકે પણ જાણીતી છે. સારું - નરસું, યોગ્ય - અયોગ્ય માટે એક જ રસમ અપનાવવામાં આવે ત્યારે આ કહેવત વાપરવામાં આવે છે. એને કારણે હોશિયાર માણસને અન્યાય પણ થાય છે. આ કહેવતની વ્યુત્પત્તિ એવી છે કે માણસને અને પાડાને મૂંડવાને એક જ અસ્થો નાઈ રાખતો હતો એના પરથી આ પ્રયોગ અસ્તિત્વમાં આવ્યો છે. ટૂંકમાં નાઈએ પાડાને અને મનુષ્યને સરખા ગણ્યા. એક અંગારો સો મણ જાર બાળે કહેવત અને કરંડિયામાં રહેલી એક સરેલી કેરી બાકી બધી કેરીને બગાડે કહેવત જેવો જ ભાવાર્થ ધરાવે છે. કોઠારમાં પડેલી સો મણ જાસનો નાશ કરવા એક અંગારો પૂરતો હોય છે. એક હુંછી ઘોરો આખી પાચગાને નડે કહેવતમાં હુંછી એટલે તોફાની અને પાચગા

છે. પહેલા નંબરનું એટલે શ્રેષ્ઠ પંક્તિનું, સૌથી સારું, સૌથી આગળ પડતું. એક નંબરનું કે ટોપ કલાસ પણ કહેવામાં આવે છે. પહેલાને પાણી, છલ્લાને કાઢવ, વહેલો તે પહેલો પરિસ્થિતિ માટે વિશિષ્ટ પ્રયોગ. અલબત્ત અહીં કાઢવને શબ્દાર્થે સ્વરૂપમાં નહીં સમજવાનો. અહીં એ વાત પર ભાર મુકવામાં આવ્યો છે કે જલ્દી આવે એને લાભ મળે અને મોડો પડે એને નિરાશ થવાનો વારો આવે. સ્વાસ્થ્ય સંદર્ભમાં પહેલું સુખ તે જાતે નર્ચા કહેવત બહુ જાણીતી છે. તંદુરસ્તી એ જ શ્રેષ્ઠ સુખ છે એના પર જોર દેવામાં આવ્યું છે. પહેલે કોળિયે જ મશ્કિા અથવા પ્રથમ ગ્રાસે મશ્કિકા કહેવતમાં કામના પ્રારંભમાં જ વિઘ્ન આવે એની વાત કરવામાં આવી છે. મશ્કિકા એટલે માખી અને ગ્રાસે એટલે કોળિયો. પ્રાતઃ કોળિયો ખાવા જતી વખતે એમાં માખી પડે તો એ કોળિયો ફેંકી જ દેવો પડે ને. પરિસ્થિતિજન્ય કહેવત છે.

એટલે ઘોડાનો સમૂહ. એક તોફાની ઘોડો સમગ્ર ટોળાને ઉછેરી એમને પણ તોફાની બનાવી શકે છે. ટૂંકમાં એકના સામર્થ્યની વાત છે. એક આંખમાં હસાવવાં અને એક આંખમાં રડાવવાં કહેવતમાં વડીલની કે માતા-પિતાની કુનેહ વ્યક્ત થાય છે. બાળકને કોઈએક વખતે જરૂરને પ્રસંગે રડાવવાં પણ ખરાં અને કેટલીક વખત હસાવવાં પણ ખરાં એવું સ્થાપિત કરી બાળક પ્રત્યે ભય અને પ્રીતિ બન્ને રાખવાં એમ કહેવામાં આવ્યું છે.

પહેલા ખોળાનું એટલે ખૂબ જ અથવા વધુ પડતા લાડ લડાવવામાં આવ્યા હોય એ બાળક માટે વપરાય

एकच्या म्हणी

એકના સામર્થ્યનો મહિમા અનેરો છે. કાગળ પર લખેલી એક લાઈન એક હજાર મૌખિક શબ્દો કરતા વધુ વજન ધરાવે એવું બની શકે. એકની કેટલીક મરાકી કહેવતો જાણીએ. એક ઘાવ દોન તુકઢે. તમને તરત ગુજરાતી કહેવત એક ઘા ને બે કટકાનું સ્મરણ થયું હશે. ભાષા અલગ હોવા છતાં કેવું ગજબનું સામ્ય છે. દુશ્મંતા ગોષ્ઠીવર કિંવા પ્રશ્નાવર તિથત્યાતિથે ત્વરિત નિર્ણય દેળે વ ષાંગલ-વાઈંટ એ અસેલે તે સમોત્તરસમોત્ર ન લપવાત માંડળી કરળે. કોઈ મુદ્દા કે સમસ્યા વિશે તાબડતોબ નિર્ણય લેવો કે આપવો અને હકીકત છુપાવવાને બદલે સત્ય રજૂ કરવું એ આ કહેવતનો ભાવાર્થ છે. બીજી

કહેવત છે એક ના ઘઢ ભારાખર ચિંધ્યા ધડ એટલે આમેખાખું કે સંપૂર્ણ અને ચિંધ્યા એટલે ટુકડા, છૂટુંછવાયું. દુકા વેલી અનેક કામ અંગાવર ઘેતલી તર કોળતત્તચ કામ જીટ હોત નાહી આળિ કોળત્યાહી કામામધ્યે ઉત્કૃષ્ટતા ગાવતા યેત નાહી ત્યામુલે કોળતત્તચ કામ સર્વોત્કૃષ્ટ હોત નાહી, સર્વ કામે અર્થવટ હોતાત. એક જ સમયે અનેક જવાબદારી કે કામ હાથમાં લીધા હોય તો એકપણ કામ વ્યવસ્થિત રીતે પાર પડે નહીં અને પૂરા થયેલા એકેય કામમાં ભલીવાર ન હોય. બધા જ કામ અધૂરા રહી જાય. દુકા મ્યાનાત દોન તલવારી રાહત નાહીત, તમારં અનુમાન સાવ સાચું છે કે

ગુજરાતીમાં આ કહેવત એક મ્યાનમાં બે તલવાર ન રહી શકે એ સ્વરૂપમાં હાજર છે. દોન તલફદાર પ્રખાવી વ્યક્તિત્તવ દુકાવ ટિકાળી કામ કરળં થોડા અવઘડ અસતં કારણ મત્તભેદ અસતીલ તર તે તીવ્રપળે માંડળ્યાહી સવય અસતે થોડક્યાત દોન માળસં દુકમેકાંના છેદ્ દેડ શક્તાત દુક્ષ્ શક્તાત. સામર્થ્ય ધરાવતી કે પ્રભાવશાળી હોય એવી બે વ્યક્તિ એક જ સ્થળ પર સાથે કામ કરતા હોય ત્યારે એમની વચ્ચે તીવ્ર મતભેદ થાય. આવી પરિસ્થિતિમાં બંને જણ એકબીજા પર પ્રભુત્વ મેળવી પોતે વધુ કાબેલ છે એ સિદ્ધ કરવાની કોશિશ કરતા હોય છે. એ સંદર્ભની આ કહેવત છે.

.....

‘રમીલા વવ, આંચ આવો.’ બજરની ડબ્બીમાંથી ડાબા હાથની બે આંગળીથી ચપટી બજર લઇ કુંકુમાએ બજરને દાંતે ઘસી. પછી બજર અને થૂંકવાળા હાથ સાડલાના છોડે લૂંછી નાંખ્યા. ‘બોલો બા, શું કામ છે? માથું દુખે છે? ચા પીવી છે? વાળમાં તેલ નાંખવું છે?’ પ્રેમાળ સ્વરે રમીલાએ તેની સાસુને પૂછ્યું. ‘તમે લોકો મારું લગીરે ધ્યાન રાખતા નથી.’ કુંકુમાએ ફરિયાદ કરી. ‘બા, અમારી કંઠ ભૂલ થઇ ગઇ.’ રમીલા આકુળવ્યાકુળ થઇ ગઇ. ‘તમે આમ તો ખાટલેથી ખાટલે અને ખાટલેથી ખાટલે કરો છો. પાણી માંયું છું તો દૂધ હાજર કરો છો પણ! આમ કહી કુંકુમાએ વાક્ય અધૂરું છોડ્યું. ‘પણ ...યું ?’

‘રમીલા વવ, હું ઓમકારસ્વર મંદિરે સાંજે ભજનકીર્તન કરવા જઉં છું. ત્યાં મારી ઉંમરની ડોસીઓ ભજન પૂરા થયા પછી દવા ખાવાની વાત કરતી હતી. કોઇક પગના દુખાવાની, કોઇક બીપીની, કોઇ ડયાબીટીસની... ત્યાં બધી ડોસીઓ મને પૂછ છે કે માડી, તમે કંઈ દવા લો છો? હું તો બધા આગળ ભોંકી પડી. મારે કહેવું પડ્યું કે મારો છોકરો મારી દવા કરાવતો નથી.’ કુંકુમાએ જૂતું કયાં ડંખતુ હતું તેનો ફોડ પાડ્યો.

‘પણ, બા તમને એવું લાગે છે અમને તમારી દવાના ફિદ્યા ભારે પડે છે એટલે અમે તમારી દવા કરાવતા નથી?’

‘પણ તમે લોકો મારી દવા તો કરાવતા નથી જ ને? તમને મારી દવા કરાવતા જોર આવે છે. મારી દવા હાલું રૂપિયા છૂટતા નથી.’ કુંકુમાએ રાવ કરી.

એ ફરિયાદનો કેવી રીતે થયો ઉપચાર?

એ રાતે ...

‘તમે બા સાથે પેટછૂટી વાત કરી લો. બા બહુ સોસવાય છે.’ રમીલાએ તેના પતિ ધીરુના કાન પર વાત નોંખી.

‘રમી, બાપુજી દેવલોક સિધાવ્યા ને ત્રણ દસકા પૂરા થયા. હું માના

ચરણોમાં જન્મત છે એ કથનનું ચુસ્તપણે પાલન કરું છું. માને કોઇ વાતે લગીરે ઓછું ન આવે તેમ તો આપણે રાખીએ છીએ.’ ધીરુએ ગળગળા થઇને કહ્યું.

‘બા, તબિયત કેવી છે?’ ધીરુએ કુંકુમા પાસે જઇને બેસીને પૂછ્યું.

‘ધીરુડા, તું મને નાનકાના ધીરે મુકી જા.’ નાનકો એટલે ધીરુનો નાનોભાઇ નિતીન. એ પાલિતાણા રહેતો હતો.

‘બા ,નાનકાને ધીરે આંટો મારવા જવું છે?’ ધીરુએ પૂછ્યું.

‘ના ધીરુડા, હવે ન્યાંગણે જ રેવું સે.’ કુંકુમાએ સોઇ ઝાટકીને તેનો નિર્ણય સંભળાવ્યો.

‘બા, તને આંચ શું તકલીફ છે? છોકરાએ વાચડાઇ કરી? રમીલાએ કાંઇ કીધું?’

‘તમે લોકો મારી દવા કરાવતા નથી. તારા બાપા જીવતા હતા ત્યારે તમે લોકો તેની હોશિયોરો દવા કરાવતા હતા. કુંકુમા ઉઠાચ. ધીરુ કુંકુ ડોશીને નિતીન પાસે લઇ ગયો. એ તેનો નાનો ભાઇ ન હતો. પરંતુ, શહેરના નામાંકિત ક્લિનિક્ષન ડૉ. નીતિન રાણે હતા.

‘ડોક્ટર સાહેબ, બાને ચેક કરો.’

‘બા, તમારું નામ શું?’ ડોક્ટરે સામાન્ય પ્રશ્ન પૂછ્યો.

‘કુંકુમા.’ કુંકુમાએ જવાબ આપ્યો

‘બા, જીભ બહાર કાઢો.’ ડોક્ટરે સૂચના આપી. ડોક્ટરે જીભ જોઇ.

આંખ તપાસી. કુંકુમાનું બ્લડ પ્રેશર માપ્યું. કુંકુમાનું હસીજી ઈત્યાદિ વગેરે તમામ રિપોર્ટ નોર્મલ હતા. કુંકુમાને નખમાંયે રોગ હતો નહીં. તો પછી

આ લેખ વાસ્તુશાસ્ત્રીને પૂછ્યા પછી જ વાંચવો...

ઘરમાં હોકાયંત્ર વસાવવું, પણ તે જે દિશાઓ બતાવશે તે સાચી જ હશે કે કેમ એ માટે, તે ખરીદતાં પહેલા વાયુશાસ્ત્રીની સલાહ અવશ્ય લેવી. પૂજામાં ગણપતિની ત્રણ ત્રણ મૂર્તિઓ રાખવી નહીં, એમ કરવાથી દેવદોષ લાગે છે. અર્થાત દેવને તો કંઈ જ થતું નથી, જે કંઈ થાય એ બધું આપણને થાય છે. આ મૂર્તિઓ આપણે આપણા કલ્યાણપ્રાર્થે રાખીએ છીએ, દેવોના નહીં. ગણપતિની વધુમાં વધુ બે જ મૂર્તિ પૂજામાં રાખી શકાય. એમાં પણ જો એક ગણપતિ જમણી તરફની સુંદવાળા હોય તો બીજા ડાબી બાજુની સુંદવાળા રાખવા. આ ઉપરાંત પૂજાની ઓરડીમાં ભગવાનની મૂર્તિ સાથે દાદા કે દાદીની બેસણા માટે ખાસ તૈયાર કરાવેલ લેમિનેશનવાળી છબી રાખવી નહિ - પછી ભલે એ દાદા-દાદીએ તેમની તમામ સ્થાવર-જંગમ મિલકત, પૂજાની આ ઓરડી સાથે વારસામાં આપી દીધી હોય.

વાસ્તુશાસ્ત્રે એ વાતનો વારંવાર ઉલ્લેખ કર્યો છે કે જૂની સ્મશાનભૂમિ યા કબ્રસ્તાનની સામે કે પાછળ મકાન પસંદ કરવું નહીં. ભૂત-પલીત આપણાથી ન બીએ એનોય ખ્યાલ રાખવો. કોઈપણ મકાનમાં સીધો પ્રવેશ સજ્જનો માટે શુભ છે. મકાનના પાછળના દરવાજેથી થતાં પ્રવેશનો વાસ્તુશાસ્ત્રમાં ચોખ્ખો નિષેધ છે. પાછલા બારણાનો પ્રવેશ - બેક ડોર એન્ટ્રી પોલિટિશિયનો માટે કદાચ શુભ લેખાતી હશે, પણ સારા માણસો માટે તે વર્જ્ય છે અને બારી-બારણાં બેકી સંખ્યામાં હોવા જોઈએ ને પ્રવેશ-દ્વારને પણ બે પડખાં હોવા જોઈએ. આ બારણાં અંદરની તરફ ખૂલવાં જોઈએ. બારણાંની બહાર જે કોલબેલ હોય તે જમણી બાજુએ જ રાખવો. અલબત્ત, ચોર-ડાકુઓને આવા કોલબેલ વગાડવાની વાસ્તુશાસ્ત્ર ના પાડે છે. કારણ કે એમના માટે તે અશુભ છે અને બારણા કરતાં બારીઓ ક્યારેય મોટી ન રાખવી.

અને જે લોકો આસ્તિક છે, શ્રદ્ધાળુ છે ને જેમના ઘેર પૂજા હોય તેમણે પૂજાનું સ્થાન ઈશાન ખૂણા તરફ રાખવું. પણ પૂજા કરતી વખતે ઉત્તર કે પૂર્વ દિશા ભણી મોં રાખવું. માથું કોઈ પણ દિશામાં રાખવા સામે વાસ્તુશાસ્ત્રને વાંધો નથી. દિશાઓ અંગે ખાસ સમજણ ન પડતી હોય, મોટા ભાગનાઓને (ઈન્કલ્યુડિંગ વિનોદ ભટ્ટ) સમજ નથી જ પડતી, તો એવા કિસ્સામાં

ઘરમાં કીચન કહેતાં રસોડું અગ્નિખૂણામાં રાખવું કેમ કે આગ સાથે રસોડાને તેમ જ સ્ત્રીને અતિ નિકટનો તેમ જ અતૂટ સંબંધ છે. ફીજને ઈશાન ખૂણે મૂકી શકાય, પણ સ્ટેબિલાઈઝર તો ફીજની ઉપર જ મૂકવું. ફીજની અંદર ક્યારેય ન મૂકવું. વાસ્તુશાસ્ત્રનો આ સ્પષ્ટ આદેશ છે. વાસ્તુશાસ્ત્ર જણાવે છે કે ઘરમાં રસોડાની જેટલી જરૂર છે એટલી જ જરૂર ટોઈલેટની પણ હોય છે. બન્ને વચ્ચે કાર્ય-કારણનો સંબંધ છે એ ભૂલવા જેવું નથી. આ ટોઈલેટ કહેતાં શોયાલય ઈશાન ખૂણામાં રાખવું દોષકારક છે, પરંતુ મકાન માલિક પોતે જો સંગ્રહણીનો દરદી હોય તો તે ટોઈલેટ રાખે તો તે પોતાના બેડરૂમના કાંવે તે ખૂણામાં ટોઈલેટ રાખે તો તેને વાસ્તુશાસ્ત્ર દોષમુક્ત જાહેર કરે છે. બાકી વાસ્તુશાસ્ત્રે નોંધ્યું છે કે અમુક દિશા તરફ ટોઈલેટ કરવાથી (અર્થાત્ બનાવવાથી) ભાગીદારો વચ્ચે ઝઘડા થાય છે. આ કારણે ભાગીદારને પહેલેથી કહી દેવું કે તારે જે દિશામાં જવું હોય ત્યાં જવાની તને છૂટ છે. બાય ધ વે, ટોઇલેટ જવા માટે ગામડામાં તો આજે ય ‘દિશાએ જવું’ એવો રૂઢિપ્રયોગ કરવામાં આવે છે. આમ કરવાથી ભાગીદારોની લથુ-ગુસ્થાકાઓનું સમાધાન થાય છે.

તિજોરી કબાટ ખરેખર તો ચોર, ડાકુ, યા ઘરઘાટીની નજરે ઝટ ન ચડે એ દિશામાં રાખવું, પણ તેનો પાછળનો ભાગ પશ્ચિમ તરફની દીવાલને અડાડીને રાખવો, તેમ જ આ તિજોરી-કબાટમાં બહુ પૈસા તેમ જ સાચા હીરા, મોતી કે સોનાના દાગીના રાખવા નહીં. એવી કીમતી વસ્તુઓ નજીકની બેંકનાં લોકરમાં મૂકવી અને એ બેંકનું લોકર પણ દક્ષિણ તરફની દીવાલને પ્રેશાનું હોય એ જોવું.

સારો ડ્રોઈંગરૂમ મોટા ભાગે બીજાઓને બતાવવા અને બાળવા માટે જ બનાવવામાં આવતો હોય છે. વાસ્તુશાસ્ત્ર જણાવે છે કે ડ્રોઇંગરૂમની પૂર્વ તેમ જ ઉત્તર દિશા તરફની દીવાલો પર ગીધ, કાગડો, ધૂવડ, શિયાળ તેમ જ મિનિસ્ટરનાં ચિત્રો કે સ્ટેચ્યૂ દિંગાડાં શુભ નથી. યુદ્ધનાં દશ્યો પણ ડ્રોઇંગરૂમમાં રાખવા નહીં. ક્યારેક તે વાસ્તવિક બની જાય છે.

બેડરૂમ પશ્ચિમ તથા દક્ષિણ દિશા તરફ હોવો જોઈએ. અને પલંગ ઢળતો રાખવો નહીં. પલંગમાં સૂતી વેળાએ જીવતા માણસે માથું ઉત્તર દિશામાં રાખવું નહીં. અને ઘરમાં ચોકીદાર માટે અલગ રૂમ બનાવવાની હોય તો તેની ઓરડી પૂર્વાભિમુખ રાખવી, જેથી ચોકીદાર સૂર્યનું પહેલું તેના મોં પર પડવાની સાથે જ જાગી શકે. તેને જપાડવાનો શ્રમ પરિવારના કોઈ સભ્યે કરવાનો રહે નહીં.

આ લેખ લખતાં પહેલાં અમે અમારા એક વાસ્તુશાસ્ત્રી મિત્રને પૂછ્યું કે મારે વાસ્તુશાસ્ત્ર પર લેખ લખવો છે, લખું ને? એ મિત્રે જણાવ્યું કે સારું થયું કે તમે મને પૂછ્યું. હવે તમે નિરાંત લાખો, તમને કંઈ પણ થાય તો હું બેઠો છું. એટલે આ લેખ અમે લખી બેઠા... તેમ પણ આ લેખ વાસ્તુશાસ્ત્રની સલાહ લીધા પછી જ વાંચજો. અસ્તુ....

हिंमलिश	एक की अनेक कहावतें
VINGLISH	
કહેવતો હાજર છે. ફિરાક ગોસ્વપુરી સાહબ કા एक शेर है की कोई समजे तो एक बात कहूँ, ईशक तौफीक है गुनाह नहीं.गोरामपुરી साહેबनું કહેવું છે કે કોઇને સમજાય તો એક વાત મારે કહેવી છે કે પ્રેમ એ દિવ્ય અનુભવ છે, કોઈ ગુનો નહીં. એક વાત સમજાઈ જવાથી દ્રષ્ટિકોણ બદલાઈ જાય એની વાત છે. આ વાત કહેવતના માધ્યમથી જાણવા - સમજવાની કોશિશ કરીએ. અંધા લકડી एक बार खोता है. नेत्रहीन व्यक्ति यादवामां મદદરૂપ થતી લાકડી એક જ વાર ગુમાવે એ એનો શબ્દાર્થ છે. અલબત્ત એનો ભાવાર્થ અલગ છે. एक ही बार विश्वास किया जाता है, अगर कोई धोखा दे तो दूसरी बार विश्वास नहीं किया जाता. કોઈનો પણ વિશ્વાસ એક જ વાર કરાય, જો વિશ્વાસઘાત થાય તો બીજી વાર વિશ્વાસ ન મૂકી શકાય એવી સમજણ કહેવત આપે છે. अभी एक बूट की दो दाल नहीं हुए हैं કહેવત સમજવા જેવી છે. બૂટ એટલે લીલા ચણા. આ દિવળ વનસ્પતિ છે અને	લીલા ચણાના બે દળ તૈયાર થયા પછી એ ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે. અમી एक बूट की दो दाल नहीं हुए हैं मतलब अभी काम का आरंभ है, अभी थोडा काम हुआ है. કોઈ કામની હજી શરૂઆત જ થઈ છે, દિલ્હી હજી દૂર છે એ એનો ભાવાર્થ છે. अकेला हैंसता भला न रोता. માણસ એકલો હસતો સારો લાગે, રડતો નહીં. अकेले कोई काम करना अच्छा नहीं: એકલપડે કોઈ કામ કરવામાં સાર નથી. સાથે મળીને કરવાનો આગ્રહ રાખવામાં આવ્યો છે. अक्ल-मंद को एक इशारा ही काफी होता है. बुद्धिमान संकेत से समझ लेता है, समझदार इशारे में बात समझ लेता है उसे बहुत समझाना नहीं पडता. મૂર્ખ વ્યક્તિ અને સમજદાર વ્યક્તિ વચ્ચેનો ભેદ અહીં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યો છે. अणुसमिष्ट के अकुलना ओद्यमीरने कोष्टि पणु जवाबदारी के काम सोयूं होय तो ओने वारंवार क्रोड पाडी समझवतूं पडे के भाई आम नहीं ने आम करेज. बुद्धिमान व्यक्ति होय तो ऐक ईशारो समझ जाय, ओने विगतवार समझवतूं न पडे.

First among equals

જાન્યુઆરી ગ્રેગોરિયન કેલેન્ડરનો પ્રથમ મહિનો છે. દરેક પ્રકારની શરૂઆતના રોમન દેવ જેનસ પરથી જાન્યુઆરી નામ પાડવામાં આવ્યું છે. અગાઉ માર્ચ મહિનો વર્ષનો પ્રથમ મહિનો ગણાતો હતો. ઈ. સ. પૂર્વે ૧૫૩માં જાન્યુઆરીને આ સન્માન પ્રાપ્ત થયું હતું. **First among equals: the sentiment that a leader is merely the premier person among his or her colleagues.** સમૂહ ભાવના વ્યક્ત કરતી આ કહેવત છે. સંઘભાવનાથી થતા કોઈ પણ કામમાં એક વ્યક્તિનો હોદ્દો નેતૃત્વને કારણે ઊંચો હોય છે. જોકે, આ કહેવત એમ સમજાવે છે કે વ્યવસ્થા માટે એક વ્યક્તિને નેતૃત્વ સોંપવામાં આવ્યું છે. હકીકતમાં તો એ વ્યક્તિ બધાની સાથે રહીને જ કામ કરવાને પ્રાધાન્ય આપશે. **First come, first served.** ગુજરાતીની પહેલો તે વહેલો કહેવત તમે જાણતા હશો.

The principle that the customer who arrives first is given priority. જે ગ્રાહક વહેલો આવશે એને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે એ એનો ભાવાર્થ છે. ટૂંકમાં વૈકુંઠ નાનું અને ભક્તો ઝાઝા જેવો ઘાટ થાય એની વાત છે. **Ladies first** રૂઢિ પ્રયોગમાં નારીને અગ્રતા આપવાની વાતની સાથે નારી સન્માનનો મુદ્દો પણ જોડાયેલો છે. **A sentiment that, according to proper etiquette, females should have priority in passing through a doorway or into another area.** આ પ્રયોગની શરૂઆત દરવાજામાં પ્રવેશ લેતી વખતે કે આગળ

કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને નિકલમાં સ્ટોકિસ્ટોની આગળ ધપતી તેજ

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: સ્થાનિક જથ્થાબંધ ધાતુ બજારમાં આજે સપ્તાહના અંતે વૈશ્વિક અહેવાલોની ગેરહાજરી વચ્ચે ખાસ કરીને કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપમાં સતત બીજા સત્રમાં અને નિકલમાં સતત ત્રીજા સત્રમાં સ્ટોકિસ્ટોની આક્રમક લેવાલી જળવાઈ રહેતાં ભાવમાં અનુક્રમે કિલોટોન ૩. ૭૦ની અને રૂ. ૧૭ની તેજ આગળ ધપી હતી. આ સિવાય અન્ય ધાતુઓમાં ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની માગ અનુસાર મિશ્ર વલણ જોવા મળ્યું હતું, જેમાં બ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને એલ્યુમિનિયમ ઈન્ગોટ્સમાં અનુક્રમે કિલોટોન ૩. બે અને રૂ. એકનો સુધારો આવ્યો હતો, જ્યારે કોપર વાયરબાર, ટીન, બ્રાસ શીટ કટિંગ્સ અને કોપર આર્મિચરમાં કિલોટોન રૂ. એકથી સાતનો ઘટાડો આવ્યો હતો અને અન્ય ધાતુઓમાં ટેકેલું વલણ રહ્યું હતું.

બજાર વર્તુળોના જણાવ્યાનુસાર આજે મુખ્યત્વે કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ તથા નિકલમાં સ્ટોકિસ્ટોની આક્રમક લેવાલી ઉપરાંત સાર્વત્રિક સ્તરેથી માગને ટેકે ભાવ અનુક્રમે કિલોટોન રૂ. ૭૦ વધીને રૂ. ૧૦૫૩ અને રૂ. ૧૭ વધીને રૂ. ૧૫૪૫ના મથાળે રહ્યા હતા. આ સિવાય વપરાશકાર ઉધોગ તથા સ્થાનિક ડીલરોની છૂટીછવાઈ માગને ટેકે બ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને એલ્યુમિનિયમ ઈન્ગોટ્સના ભાવ અનુક્રમે કિલોટોન રૂ. બે વધીને રૂ. ૬૭૪ અને રૂ. એક વધીને રૂ. ૩૦૮ના મથાળે રહ્યા હતા.

જોકે, આજે કોપર વાયરબાર અને ટીનમાં સ્ટોકિસ્ટોની વેચવાલીનું ધમાણું રહેતાં ભાવ અનુક્રમે કિલોટોન રૂ. સાત ઘટીને રૂ. ૧૨૦૭ અને રૂ. ત્રણ ઘટીને રૂ. ૩૮૩૦ના મથાળે રહ્યા હતા. આ સિવાય નિરસ માગે બ્રાસ શીટ કટિંગ્સ અને કોપર આર્મિચરના ભાવ અનુક્રમે કિલોટોન રૂ. બે ઘટીને રૂ. ૮૦૩ અને રૂ. એક ઘટીને રૂ. ૧૧૩૩ના મથાળે રહ્યા હતા. આ સિવાય કોપરની અન્ય વેરાઈટીઓ, એલ્યુમિનિયમ, ઝિન્ક સ્લેબ તથા લીડ ઈન્ગોટ્સમાં છૂટીછવાઈ માગને ટેકે ભાવમાં ટેકેલું વલણ રહ્યું હોવાનું સૂત્રોએ ઉમેર્યું હતું.

વિદેશી હૂંકિયામણની અનામતમાં ૩.૨૯૩ અબજ ડોલરનો વધારો

મુંબઈ: ગત ૨૬મી ડિસેમ્બરના રોજ પૂરા થયેલા સપ્તાહે દેશની કુલ વિદેશી હૂંંકિયામણની અનામત ૩.૨૯૩ અબજ ડોલર વધીને ૬૯૯.૬૧ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્ક ઑફ ઈન્ડિયાએ સાપ્તાહિક ઑંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું છે. નોંધનીય બાબત એ છે એ આ પૂર્વના સપ્તાહે અનામત ૪.૩૬૮ અબજ ડોલર વધીને ૬૯૩.૩૧૮ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી.

જિંદગીનો એક ભાગ બનેલો નિર્દય ભ્રષ્ટાચાર

જગત આખામાં ભ્રષ્ટાચાર એટલી હદે ફેલાઈ ચૂક્યો છે કે તે જાણે હવે જિંદગીનો એક ભાગ થઈ ગયો છે. સામાન્ય રીતે ભ્રષ્ટાચાર નાણાકીય ફાયદાઓ લેવા માટે સામાજિક વ્યવહારોમાં કે પછી ધંધામાં, વ્યવસાયમાં કે ક્યારેક સ્પોર્ટ્સ કે એન્ટરટેઈનમેન્ટના ફીલ્ડમાં જોવા મળે છે પણ યુકેનમાં કહાની કંઈક અલગ જ છે.

છેલ્લાં ચાર વર્ષથી ચાલી રહેલા રશિયા અને યુકેન વચ્ચેના યુદ્ધમાં જ્યારે આપણે ટીવી ઉપર યુકેનના નાગરિકોની તૂટલા ફૂટેલા ઈલેક્ટ્રિસિટી વગરના અંધારાવાળાં ઘરોમાં ભૂખ્યા તરસ્યા જોઈએ છીએ ત્યારે દિલ અને આંખો ભરાઈ આવે છે અને તેથી જ દુનિયાભરથી સહાયતાનું ઝરણું તેઓ માટે વહી રહ્યું છે. આવા સંજોગોમાં દેશનો દરેક નાગરિક તેનાથી બનતી તન, મન અને ધનથી સેવાઓ આપીને લોકોને મદદગાર થવાનું વિચારતા હોય છે ત્યારે યુકેનમાં આવા કપરા કાળમાં ભ્રષ્ટાચારે માઝા મૂકી છે તેથી આ એક સામાન્ય ભ્રષ્ટાચાર નથી પણ નિર્દય ભ્રષ્ટાચાર છે અને આ ભ્રષ્ટાચાર છે વીજળીનો! જ્યારે પુતિને યુકેનના પાવર પ્લાન્ટસમાં હુમલાઓ કરીને પાવર સપ્લાયને બહુ ખરાબ રીતે ખોરવી દીધેલી છે ત્યારે લોકોને પાવરની બહુ જ જરૂર છે ત્યારે આમાં જ મોટો ભ્રષ્ટાચાર થયેલો જોવા મળ્યો છે.

યુકેનમાં “નેશનલ એન્ટી કરપ્શન બ્યૂરો” છે જે તેના ટૂંકા નામ “નાબુ”થી ઓળખાય છે અને આપણે પણ આ આર્ટિકલમાં નેશનલ એન્ટી કરપ્શન બ્યૂરોને નાબુના નામથી જ ઉલ્લેખ કરીશું. એટલું સાદું છે કે નાબુ એ સ્વતંત્ર સંસ્થા છે જેના ઉપર ઝેલેન્સ્કી સરકારનો કંટ્રોલ નથી તેથી તે સ્વતંત્ર રીતે સરકારની પરવાનગી વગર કામ કરી શકે છે.

યુકેનમાં ન્યુકલીઅર એનર્જી બોડી છે જેનું નામ છે એનેંગોએટમ. આ બોડીનું કામ છે યુકેનમાં ઈલેક્ટ્રિસિટી સપ્લાય કરવાનું અને તેમાં તેના ત્રણ ન્યુકલીઅર પાવર પ્લાન્ટ છે જે યુકેનની કુલ ઈલેક્ટ્રિસિટી જરૂરિયાતની ૫૦ ટકા સપ્લાય પૂરી પાડે છે. નાબુ કહે છે કે તેના ૧૫ મહિનાના ઈન્વેસ્ટિગેશનમાં આ એનેંગોએટમમાં સરકાર સાથે સંકળાયેલા લોકોનું એક મોટું ભ્રષ્ટાચારનું સ્કેમ

બહાર આવ્યું છે.

એનેંગોએટમ સાથે વીજળી ઉત્પાદનમાં સંકળાયેલા વેન્ડર્સ અને સપ્લાયર્સ પાસેથી કોન્ટ્રેક્ટની રકમના ૧૫થી ૨૦ ટકા લાંચ પેટે લેવામાં આવે છે જેની કુલ રકમ એક અંદાજ પ્રમાણે ૧૦ કરોડ ડોલર મતલબ રૂપિયા ૯૦૦ કરોડનો ભ્રષ્ટાચાર થયેલો છે અને જો કોઈ સપ્લાયર ૧૦થી ૧૫ ટકા કીકબેક નહોતા આપતા તેના પેમેન્ટ અટકાવી દેવામાં આવતા હતા. જેને આ ભ્રષ્ટાચારની રકમ પહોંચાડવામાં આપવામાં આવતી

ઓ પિનિયન સી. એ. પ્રકાશ દેસાઈ

હતી તેઓ તેના ઓરિજિનલ નામ નહીં પણ ઓળખ છુપાવીને પ્રોફેસર, સુગરમેન કે કાલેસન જેવા હુલામણા નામથી ઓળખવામાં આવતા હતા અને ચલણી નોટોનાં બંડલો તેમને લાંચમાં પહોંચાડવામાં આવતાં હતાં, ક્યારેક વેપારીઓની પત્ની મારફત પણ આ રકમ પહોંચાડવામાં આવતી હતી કે જેથી શંકા ન જાય.

આ કરપ્શનમાં જે કીંગપીન છે તેનું નામ છે તીમુર મીન્ડીય જે એક સમયે યુકેનના પ્રમુખ ઝેલેન્સ્કીનો પાર્ટનર હતો કે જ્યારે ઝેલેન્સ્કી અને તીમુરે પાર્ટનરશિપમાં “ક્વોલેલ ૯૫” નામની એક મીડિયા કંપની ચાલુ કરેલી હતી. નાબુના ઈન્વેસ્ટિગેશનમાં જાણવા મળેલ છે કે ઝેલેન્સ્કીનો એક સમયનો પાર્ટનર તીમુર મીન્ડીય માત્ર એનર્જી નહીં પણ ડીફેન્સના મોટા સોદાઓ અને બેંકના વ્યવહારોમાં પણ સામેલ છે. જેવું આ સ્કેન્ડલ બહાર પડવાની ભડક મળી ગઈ કે તીમુર યુકેનથી ઈઝરાયલ ભાગી ગયો છે.

માત્ર તીમુર નહીં આ ભ્રષ્ટાચારમાં યુકેનના એક્સ ટેપ્યુટી પ્રાઈમ મિનિસ્ટર ઓલેક્સી ચેરનીશો જે એક અન્ય કેસમાં પણ શંકાના દાયરામાં છે! બીજા ભ્રષ્ટ નેતા છે જસ્ટિશ મિનિસ્ટર હમૅન હાલુસચેન્કો અને એનર્જી મિનિસ્ટર સ્વીટલાના હરીનયુક હવે તો આ બન્નેને પાણીયું આપવામાં

આવેલ છે પણ ઉમેજ તો ઓલરેડી થઈ ગયું છે. આના સિવાય ત્રણ ઉચ્ચ હોદ્દાઓ પણ સંડોવાયેલા છે.

પાવર સ્ટેશનો ઉપર ચાલી રહેલા સતત રશિયન ઍટેકમાં લોકોને સસ્તી અને સતત વીજળી આપવાની પ્રાયોરિટી હોય કે જ્યારે લોકો જનરેટરો ઉપર જિંદગી વિતાવતા હોય ત્યારે સરકારના સહયોગથી થતો ભ્રષ્ટાચારથી લોકો ત્રાહિમામ છે અને આ ભ્રષ્ટાચારની કમાણીમાંથી એક સમયના ઝેલેન્સ્કીના પાર્ટનર કે જે આ ભ્રષ્ટાચારના કીંગપીન છે તે તીમુરે કયીવ શહેરના નદીના કિનારે ભવ્ય મહેલ બનાવેલો છે. ભ્રષ્ટ નાગરિક મારો મિત્ર ના હોઈ શકે તેમ કહીને ઝેલેન્સ્કીએ તીમુરની યુકેનની નાગરિકતા રદ્દ કરેલી છે પણ તે કેવી રીતે દેશ છોડીને ભાગી ગયો તેનો કોઈ ઉત્તર તેની પાસે નથી!

એક તરફ ઝેલેન્સ્કી કહે છે કે ભ્રષ્ટાચારને સાંખી ના લેવાય અને બીજુ બાજુ તેણે જુલાઈ મહિનામાં એક ડીકી ઈસ્પુ કરીને નાબુ અને સ્પેશ્યલ પ્રોસિક્યુટરના પાવરની સ્વતંત્રતા છીનવી લીધેલી હતી જે થી તેની પરવાનગી વગર આખા ઈન્વેસ્ટિગેશનો નાબુ શરૂ ના કરી શકે પણ આની સામે લોકોનો આકાશ અને દેખાવો અને ઉગ્ર વિરોધ જોઈને ઝેલેન્સ્કીને થયું કે જો આ ડીકી વિથદ્રો નહીં કરવામાં આવે તો સત્તા પરથી ફેંકાઈ જશે એટલે ડીકી વિથદ્રો કરી લીધી.

ચાર વર્ષથી ચાલી રહેલા યુદ્ધના કારણે ઝેલેન્સ્કી અને તેના સાથીદારો અમધાદિત પાવર ધરાવે છે અને યુદ્ધના વાતાવરણમાં ઈલેકશન થવું શક્ય નથી તેનો પૂરો લાભ લઈ રહ્યા છે. નાબુ પાસે ૧૦૦૦ કલાકની ફોન ટેપની વાતો છે. જેમાં કરપ્શનનો પૂરો ઈતિહાસ છે અને તેમાં જાણવા મળે છે કે કેટલીક રકમો તો રશિયામાં પણ ચૂકવાયેલી છે. આનાથી પણ યુકેન સરકારના ભ્રષ્ટાચારની ઑંચકાજનક દાસ્તાં આવતા રવિવારે જાણીશું.

૨૦૨૫માં કેટલાક મહિનાઓ વ્યવસાયિક અને અંગત કારણોસર લેખો પ્રસ્તુત નહીં કરવા બદલ આપ સૌની માફી માગું છું, સાથ આપવા બદલ વાંચકો અને મુ.સ.ના મનેજમેન્ટનો ખૂબ ખૂબ આભાર.

ખાંડમાં વધુ ₹ બેથી ૧૨ની પીછેહઠ

નવી મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રની ખાંડ મિલો પર ગઈકાલે સ્થાનિક તેમ જ દેશવરોની માગને ટેકે સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડનાં ટેન્ડરોમાં વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૩૬૦૦થી ૩૬૩૦માં ટેકેલા ધોરણે થયાના અહેવાલ હતા. જોકે, આજે સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાંડ બજારમાં સ્ટોકિસ્ટોની નવી લેવાલીનો અભાવ અને અનુક્ર માલની ગુણવત્તા પણ નબળી આવી હોવાથી માગ તથા માલની ગુણવત્તાને ધ્યાનમાં લેતા ભાવમાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડમાં ક્લિન્ટલે રૂ. બેથી છની અને મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડમાં ઉપલા

આયાતી ચાનું ૧૦૦ ટકા ટેસ્ટિંગ થશે: ટી બોર્ડના ઉપાધ્યક્ષ

કોલકાતા: દેશમાં સસ્તી વેરાઈટીની ચાના આંતરપ્રવાહને અટકાવવા માટે આયાતી ચાની ગુણવત્તાનું ૧૦૦ ટકા ટેસ્ટિંગ થશે, એવી બાંયધરી આજે ટી બોર્ડના ઉપાધ્યક્ષ સી મુરુગને આપી હતી. નોંધનીય બાબત એ છે કે ઉધોગ દ્વારા ફરિયાદ થઈ રહી છે કે આયાતી ચાની ગુણવત્તા હલકી ક્ષણની હોય છે અને તેને કારણે ઉધોગનો માહોલ ખરડાઈ રહ્યો છે.

અને ટી એસોસિયેશન ઑફ ઈન્ડિયાની દિવાર્ષિક સામાન્ય સભાને સંબોધતા તેમણે જણાવ્યું હતું કે ટી બોર્ડ આયાતી પીણાની ગુણવત્તા અંગેના ૧૦૦ ટકા પરીક્ષણ અર્થાત ટેસ્ટિંગ માટેની પ્રક્રિયાને ઔપચારિક બનાવી રહ્યું છે. તે માટે અમે માળખાગત સુવિધા તૈયાર કરી રહ્યા છીએ. જોકે, તે તૈયાર થતાં ૧૫થી ૨૦ દિવસ લાગશે અને ત્યાર બાદ તેને માટે કાનૂની અભિપ્રાય મેળવ્યા બાદ વાણિજ્ય મંત્રાલયની મંજૂરી મળશે, એમ તેમણે જણાવ્યું હતું.

સસ્તી અને નબળી ગુણવત્તાની ચાની આયાત નેપાળ તથા વિયેટનામ જેવા દેશોથી થઈ રહી હોવાનું જણાવતા તેમણે ઉમેર્યું હતું કે ટી બોર્ડ સુવિધા આપનાર તરીકેની ભૂમિકા ભજવશે અને ઉધોગ પરનાં નિયંત્રણોનું ઉદારીકરણ પણ કરશે. ટી બોર્ડ ઑકશનની યંત્રણામાં સામેલ નહીં થાય, પરંતુ ઑકશનની પ્રક્રિયા સરળ બનાવશે. તેમ જ બોર્ડ અન્ય દેશોમાં ભારતીય ચાને પ્રોત્સાહન આપવાના પણ પ્રયાસો કરશે.

વધુમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે વર્ષ ૨૦૨૬માં ટી ડેવલોપમેન્ટ એન્ડ પ્રમોશન સ્કીમ હેઠળ આગામી પાંચ વર્ષ માટે રૂ. ૧૫૦૦ કરોડનો યોજનાકીય ખર્ચ ફાળવવામાં આવ્યો છે. જેના લાભ નાના ચા ઉત્પાદકો સુધી પણ વિસ્તારવામાં આવશે.

પશ્ચિમ બંગાળના શ્રમ સંલિપ અવિનન્દ્ર સિંહે જણાવ્યું હતું કે ભારતીય ચા ઉધોગ કપરા સમયગાળામાંથી પસાર થઈ રહ્યો છે. નેપાળથી આયાત થતી સસ્તી અને હલકી ગુણવત્તાવાળી ચાની દાર્જિલિંગ ચા ઉધોગ પર ભારે માઠી અસર પડી રહી છે. વધુમાં તેમણે કહ્યું હતું કે પશ્ચિમ બંગાળમાં ચા ઉધોગનો કોઈ અનુભવ ન ધરાવતા લોકો બીમાર અને બંધ પેડેલા ચાના બગીચાઓની જમીન ખૂબ સસ્તા ભાવથી હસ્તગત કરી રહ્યા છે. આથી હું ઉધોગને આગળ આવીને પશ્ચિમ બંગાળના બગીચાઓને હસ્તગત કરવા અનુરોધ કરું છું. ચા બગીચાઓના કામદારોને સમાનતા આપીને બગીચાઓ ચલાવવા ભાગીદારી કરવામાં આવે ઉધોગને ટકાવી રાખવાનો આ જ એક શ્રેષ્ઠ માર્ગ છે. આ પગલાથી કામદારોમાં પણ માલિકીની ભાવના ઉત્પન થશે, એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

હાર્દિકની સતત પાંચ સિક્સર પછી પણ બરોડા હાર્યું

રાજકોટ: હાર્દિક પંડ્યાએ અહીં શનિવારે વિદર્ભ સામેની વિજય હઝારે ટ્રોફીની મેયમાં એક ઓવરમાં સતત પાંચ સિક્સરની આતશબાજી સહિત કુલ ૧૩૩ રન કર્યા હતા એમ છતાં બરોડાની ટીમે વિદર્ભ સામે પરાજય જોવો પડ્યો હતો. વિદર્ભને ૨૯૪ રનનો પડકારરૂપ લક્ષ્યાંક મળ્યો હતો અને ત્રણ બેટ્સમેન અમન મોખાડે (૧૫૦ આણનમ, ૧૨૧ બોલ, ચાર સિક્સર, સત્તર ફોર), અર્ધવ ટેઇડ (૬૫ રન, ૫૩ બોલ, ચાર સિક્સર, સાત ફોર) અને ધ્રુવ શોરે (૬૫ આણનમ, ૭૬ બોલ, છ ફોર)એ મળીને વિદર્ભને ૫૦ બોલ તથા નવ વિકેટ બાકી રાખીને વિજય અપાવ્યો હતો.

એ પહેલાં, હાર્દિક આતશબાજીમાં એક ઓવરમાં પાંચ છગ્ગા ફટકાર્યા હતા અને તેણે ૯૨ બોલમાં કુલ ૧૧ સિક્સર તથા આઠ ફોર સાથે ૧૩૩ રનનો ખડકલો કરી દીધો હતો. હાર્દિકની આ આક્રમક સેન્યુરીની મદદથી બરોડાએ ૫૦ ઓવરમાં નવ વિકેટ ૨૯૩ રન બનાવ્યા હતા. બરોડાની ઈર્નિંગમાં ૩૯મી ઓવર વિદર્ભના સ્પિનર પાર્થ રેમાડેએ કરી હતી જેમાં હાર્દિકે પાંચ સિક્સર અને એક ફોર સહિત કુલ ૩૪ રન બનાવ્યા હતા. તેણે પાર્થના પહેલા પાંચેય બોલમાં છગ્ગા ફટકાર્યા હતા અને છેલ્લા બોલમાં યોગ્ગો માર્યો હતો. હાર્દિકની મોટા ભાગની સિક્સરમાં બોલ મિડવિકેટ તથા લોન્ગ-ઓન પરથી ગયા હતા. આખી

હાર્દિકની હિટિંગથી ગર્દફેડ
મુશ: હાર્દિકની પાંચમી સિક્સર વખતે સ્ટેન્ડમાં બેઠેલી ગર્દફેડ માહિડા શર્માએ ઊભા થઇને ફ્લાઇંગ કિસ આપી હતી.

ઈર્નિંગમાં હાર્દિકનું વર્સવ હતું, કારણકે ટીમમાં તેના પહોંલાં કુલ ૧૧ સિક્સર તથા આઠ ફોર સાથે ૧૩૩ રનનો ખડકલો કરી દીધો હતો.

વિદર્ભએ એક સમયે ૭૧ રનમાં બરોડાની પાંચ વિકેટ લઈને એને મુસીબતમાં મૂકી દીધું હતું, પરંતુ આ વન-ડે ટૂર્નામેન્ટમાં પહેલી વાર રમી રમીને સાતમા ક્રમે બેટિંગમાં મોકલવામાં આવેલા હાર્દિકે મોટા ભાઈ અને કેપ્ટન કૃણાલ પંડ્યાની વિકેટ બાદ બાજી સંભાળી લીધી હતી અને ટીમને સધ્ધર સ્થિતિમાં લાવી દીધી હતી. હાર્દિકની આ ૧૧૯મી લિસ્ટેડ એ મેચ હતી અને છેક હવે તે પહેલી વાર સરી (૧૩૩ રન) ફટકારવામાં સફળ થયો હતો.

ગજજરે સૌરાષ્ટ્રને અને અક્ષરે ગુજરાતને વિજય અપાવ્યો: મુંબઈ હાર્યું, પાટા શમીએ બેંગ્ગાલને જિતાડ્યું	
(૧) અલુરમાં લેફ્ટ-હૅન્ડ બેટ્સમેન સમર ગજજર (૧૪૭ રન, ૧૩૫ બોલ, ચાર સિક્સર, ૧૪ ફોર)ની સેન્યુરીની મદદથી સૌરાષ્ટ્રએ આઠ વિકેટ ૨૯૪ રન કર્યા બાદ રેલવેની ટીમ પ્રેરક મોકંડ તથા અંકુર પન્નારની ત્રણ-ત્રણ વિકેટ અને ચિરાગ જાનીની બે વિકેટને લીધે ઉપેન્દ્ર યાદવના ૮૬ રન અને આશુતોષ શર્માના ૬૫ રન છતાં ૨૬૩ રન કરી શકી હતી અને સૌરાષ્ટ્રનો અંતિમ ઓવરમાં ૩૧ રનથી વિજય થયો હતો.	
(૨) અલુરમાં ગુજરાતે અક્ષર પટેલ (૧૩૦ રન, ૧૧૧ બોલ, પાંચ સિક્સર, ૬૩ ફોર)ની સેન્યુરી અને વિશાલ જયસલ્કર (૭૭ રન, ૯૦ બોલ, પાંચ સિક્સર, ત્રણ ફોર)ની હાફ સેન્યુરીની મદદથી નવ વિકેટે ૩૧૮ રન કર્યા હતા. ઑધ્રની ટીમ ઓપનર ગણેશ્વરના ૧૦૨ રનની મદદથી સાત વિકેટે	

■

ટેસ્ટની ૦-૩ની હારનો બદલો વન-ડેમાં ૩-૦થી લેખે

૧૧મી જાન્યુઆરીએ વડોદરાની પ્રથમ મેચ સાથે શરૂ થનારી ત્રણ મેચની વન-ડે શ્રેણી માટેની ભારતીય ટીમના ખેલાડીઓ (સૌથી ઉપરની રો, ડાબેથી જમણે) કેપ્ટન શુભમન ગિલ, વાઈસ-કેપ્ટન શ્રેયસ ઐયર, રોહિત, વિરાટ, જાડેજા (વચરેની રો, ડાબેથી જમણે) નીતીશ રેડ્ડી, કેએલ રાહુલ, યશસ્વી, વોશિંગ્ટન સુંદર, હર્ષિત રાણા તેમ જ (નીચલી રો, ડાબેથી જમણે) સિરાજ, પ્રસિદ્ધ કિષ્ના, કુલદીપ, પંત અને અર્શદીપ. એક વર્ષ પહેલાં ભારતીયો ઘરઆંગેળે ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામેની ત્રણ ટેસ્ટની શ્રેણીમાં ૦-૩થી હારી ગયા હતા. આ વખતે પણ એવી નામોશીથી ભારતે ન્યૂ ઝીલેન્ડની માર્ફકલ બ્રેસવેલની ટીમ સામે બચવાનું છે. વિરાટ-રોહિતની દિગ્ગજ જોડી ભારતને ૩-૦થી વિજય અપાવશે એવી કરોડો ભારતીય ક્રિકેટપ્રેમીઓએ અપેક્ષા છે. (પીટીઆઈ)

ઘાટકોપર જોલી જિમખાનામાં રાજ્ય સ્તરિય કેરમ સ્પર્ધાનું આયોજન

મુંબઈ: ઘાટકોપર જોલી જિમખાનામાં ત્રીજી વખત રાજ્ય-સ્તરિય શ્રેણિક કેરમ સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. આ સ્પર્ધા આગામી ૧૦ થી ૧૨ જાન્યુઆરી દરમ્યાન જોલી જિમખાના (એરકન્ડિશન્ડ હોલ), ફાતિમા હાઇ સ્કૂલની સામે, વિદ્યાવિહાર (પશ્ચિમ), મુંબઈ-૪૦૦૦૮૬ ખાતે યોજવામાં આવી છે. ચેરમેન રજનીકાંત શાહ, મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી મનોજ અજમેરા અને સેક્રેટરી મુકેશ બદાણી દ્વારા મહારાષ્ટ્ર કેરમ અસોસિયેશન તથા મુંબઈ સર્બર્બન જિલ્લા કેરમ સંગઠન સાથેના સહયોગમાં આ કેરમ સ્પર્ધા આયોજિત કરવામાં આવી છે. આ સ્પર્ધા બે શ્રેણી (પુરુષ વ્યક્તિગત અને મહિલા વ્યક્તિગત)માં યોજાશે અને વિજેતાઓને ૧ લાખ ૧૦ હજાર રૂપિયાના રોકડ છનામ તથા ટ્રોફી (વિજય સિદ્ધ) આપવામાં આવશે. આ સ્પર્ધા કુલ ૨૪ સુરકો કેરમ બોર્ડ પર સવારે ૯ થી રાત્રે ૯ વાગ્યા સુધી યોજાશે. સ્પર્ધા માટે પ્રવેશ પત્ર મહારાષ્ટ્ર કેરમ સંગઠનની વેબસાઇટ www.maharashtracrattorassociation.com પર ઉપલબ્ધ છે અને ખેલાડીઓને સ્પર્ધા માટે તેમના નામ નોંધાવવા તેમના જિલ્લા સંગઠનનો સંપર્ક કરવા વિનંતી કરવામાં આવે છે. વધુ માહિતી માટે મોબાઇલ નંબર (૯૯૮૭૦૪૪૨૮) પર સંપર્ક કરવો. આ કેરમ સ્પર્ધાનું સંચાલન નીતિન ઠક્કર અને તેમની સહ-કમિટી કરશે.

ગિલને જયપુરમાં રાત્રે એવું તે શું થઈ ગયું કે સવારે રમ્યો જ નહીં?

જયપુર: ભારતની ટેસ્ટ અને વન-ડે ટીમનો કેપ્ટન શુભમન ગિલ હજી માંડ ગરદનની અને પગના અંગૂઠાની ઈજામાંથી મુક્ત થયો છે ત્યાં તેને એક નાની બીમારી નડી જેને લીધે તે શનિવારે સવારે વિજય હઝારે ટ્રોફી વન-ડે ટૂર્નામેન્ટની સિક્કિમ સામેની મેયમાં નહોતો રમી શક્યો. તે આ મેયમાં પંજાબ વતી રમવાનો હતો, પણ હવે તેની તબિયત સારી છે અને છઠ્ઠી જાન્યુઆરીએ ગોવા સામેની મેયમાં તે રમશે.

બન્નું એવું કે ગિલ શુક્રવારે બપોરે જયપુર આવી પહોંચ્યો હતો. તે શનિવારે સિક્કિમ સામેની મેયમાં રમવાનો જ હતો, પરંતુ ખોરાકી ડેરની અસરને કારણે તેની તબિયત બગાડી ગઈ હતી.

ડૉક્ટરે આરામ કરવાની સલાહ આપી

શુક્રવારે રાત્રે ખોરાકી ડેરની અસરને કારણે ગિલ બીમાર પડી ગયો હતો. ગિલને શનિવાર સવારની મેયમાં રમવું હતું, પણ ડૉક્ટરે તેમ જ પંજાબની ટીમના મેનેજમેન્ટ (કેપ્ટન પ્રભસિમરન સિંહ તથા

કોચ અને ટીમના અન્ય વરિષ્ઠ ખેલાડીઓ)એ ગિલને આરામ કરવાની સલાહ આપી હતી.

૧૧મી જાન્યુઆરીએ ઘરઆંગણે ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામે શરૂ થનારી વન-ડે સિરીઝ માટે શનિવારે જાહેર કરવામાં આવેલી ટીમનું સુકાન ગિલને સોંપાયું છે. સલાહ મળ્યા બાદ ખુદ ગિલે આ શ્રેણીને ધ્યાનમાં રાખીને જયપુરની મેયમાં ન રમવાનું નક્કી કર્યું હતું.

ગિલ વિના પણ પંજાબની જીત

જોકે ગિલની ગેરહાજરી પંજાબને નડી નહોતી, કારણકે પંજાબે સિક્કિમને ૨૬૨ બોલ બાકી રાખીને ૧૦ વિકેટે હરાવી દીધું હતું. ખાસ કરીને અર્શદીપ સિંહની પાંચ વિકેટને કારણે સિક્કિમની ટીમ ૭૫ રનમાં આઉટ થઈ હતી અને કેપ્ટન પ્રભસિમરન સિંહ (૫૩ આણનમ,

રાજ્યમાં ૬૭ નગરસેવકો બિનહરીફ ચૂંટાવાના મુદ્દે રાજકારણ તપ્ત્યું

મનસેની કોર્ટમાં જવાની ચીમકી તો ચૂંટણી પંચે તપાસનો આદેશ આપ્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: રાજ્યની ૨૯ મહાનગરપાલિકામાં ચૂંટણી યોજાય તે પહેલા જ જુદી જુદી મહાપાલિકામાં ૬૭ નગરસેવકો બિનહરીફ ચૂંટાઈ આવ્યા છે. આટલા નગરસેવક બિનહરીફ ચૂંટાઈ આવવા સામે હવે રાજકરણ તપ્ત્યું છે. ભારે હોબાળો થતા રાજ્યના ચૂંટણી પંચે આ પૂરા પ્રકરણની તપાસનો આદેશ આપ્યો છે અને સ્થાનિક અધિકારીઓ પાસેથી અહેવાલ માંગ્યો છે. આ મુદ્દે રાજ્યના વિરોધીપક્ષો દ્વારા ઉમેદવારોને ધમકાવવા, પૈસાની લાલચ આપવા જેવા આરોપ કરવામાં આવ્યા છે, તો બિનહરીફ ચૂંટાવાના વિરોધમાં મનસેએ કોર્ટમાં જવાની તૈયારી કરી હોઈ રાજ ઠાકરેએ તેમની પાસે પુરાવા હોવાનો દાવો કર્યો હતો.

શુક્રવારે અરજી પાછી ખેંચવાના છેલ્લા દિવસે ૬૭ નગરસેવકો બિનહરીફ ચૂંટાયા હોવાનું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું. જોકે તેની સામે હવે આરોપ-પ્રત્યારોપ શરૂ થઈ ગયા છે. આ પ્રકરણમાં ઉદ્ભવ ઠાકરેની શિવસેના પ્રવક્તા સંજય રાઉતે આરોપ કર્યા બાદ હવે રાજ ઠાકરેની મનસેએ પણ નારાજગી દર્શાવી છે અને મનસે દ્વારા તેમની પાસે પૂરતા પુરાવા હોઈ તેઓ કોર્ટમાં જશે એવો દાવો શનિવારે કર્યો હતો.

પાલિકાની ચૂંટણીમાં બિનહરીફ ચૂંટાવાની પેટર્ન જો સમયસર રોકી નહીં તો ભવિષ્યમાં ચૂંટણી થવાનું જ બંધ થઈ જશે એવો ડર પણ મનસેએ (જુઓ પાનું ૪) ►►

ધનવર્ષાથી ઉમેદવારોને પીછેહઠ કરવાની ફરજ પાડવામાં આવી: સંજય રાઉત

મુંબઈ: ૧૫ જાન્યુઆરીના મતદાન અને ૧૬ જાન્યુઆરીના રોજ મતગણતરી પહેલા જ ભાજપ-શિવસેનાના ૬૬ ઉમેદવારો નગરસેવક તરીકે ચૂંટાઈ આવ્યા હોવાનો દાવો કરવામાં આવી રહ્યો છે. જોકે આ દવાથી બળભળાટ મચી ગયો છે. શિવસેના ઠાકરે જૂથના સંસદ સભ્ય સંજય રાઉતે તેની કડક શબ્દોમાં ટીકા કરી છે. આને સફળતા મળી કઇ રીતે કહી શકાય? ૬૬ લોકો બિનહરીફ ચૂંટાયા એ ચૂંટણી કહેવાય? મતદારોએ શું કરવું? એવા સવાલો રાઉતે ઊભા કર્યા છે.

દેશના ઇતિહાસમાં જ નહીં, દુનિયાના ઇતિહાસમાં ક્યારેય આટલા બધા લોકો બિનહરીફ ચૂંટાઈ નથી આવ્યા. ૬૦-૬૫ લોકો બિનહરીફ કેવી રીતે ચૂંટાય છે, ક્યા આધારે ચૂંટાય છે? તેમની સિદ્ધિ શું છે કે જનતા તેમને બિનહરીફ ચૂંટે? રાઉતે આ સવાલ ઉઠાવ્યા છે. લોકોએ આ દેશના દિગ્ગજ નેતાઓને પણ બિનહરીફ ચૂંટ્યા નથી. અટલ બિહારી વાજપેયી, બેરિસ્ટર નાથ પર્લ ક્યારેય બિનહરીફ ચૂંટાયા નથી. વસંતદાદા પાટીલ, રામ મનોહર લોહિયા અને નરેન્દ્ર મોદી પણ ક્યારેય બિનહરીફ ચૂંટાયા નથી.

મહારાષ્ટ્રમાં બિનહરીફ ચૂંટાઈ આવવાનો એક નવો શિરસ્તો ચાલી રહ્યો છે. ઉમેદવારોને પીછેહઠ કરવાની ફરજ પાડવામાં આવી રહી છે. ઉમેદવારો પર પૈસાનો વરસાદ કરવામાં (જુઓ પાનું ૪) ►►

શિંદે શિવસેનામાં અસંતોષનો ઉકળતો ચરુ

પત્ની સહિત ઈચ્છુક ઉમેદવારની આત્મહત્યાની ધમકી

મુંબઈ: કેટલાક પક્ષના કાર્યકરો અને પદાધિકારીઓએ પાલિકા ચૂંટણીમાં ઉમેદવારી મેળવવા ભારે ધમપછાડ કર્યા હોવાનું અત્યાર સુધી જોવા મળ્યું છે. દીવી ફૂટેજમાં આ કાર્યકરો નેતાઓ પાસે ખુલાસો માગતા જોવા મળ્યા હતા. ખાસ કરીને છત્રપતિ સંભાળા નગર અને નાશિકમાં ભાજપની ઉમેદવારી મેળવવા માટે આપસમાં બાધા બાધી થતી જોવા મળી હતી. ઘણા લોકોએ તો આંસુ પણ વહાવ્યા. નાશિકમાં એકનાથ શિંદે શિવસેનામાં આંતરિક વિખવાદ ફાટી નીકળ્યો છે. નાશિકમાં ભાજપ-શિવસેના અલગ અલગ ચૂંટણી લડી રહ્યા છે. ગઠબંધન માટે પ્રયાસો નિષ્ફળ રહ્યા હતા. આશ્ચર્યની વાત એ છે કે નાશિકમાં એકનાથ શિંદેની શિવસેના અને અજિત પવારની રાષ્ટ્રવાદી કોંગ્રેસ વચ્ચે ગઠબંધન થયું છે. બંનેએ ભાજપને વેગળું રાખ્યું છે.

એકનાથ શિંદેની શિવસેનામાં આંતરિક વિખવાદ જોવા મળ્યો છે. વોર્ડ નંબર ૩૧ માં ઉમેદવારી મેળવવા ઉત્સુક શિવા તેલંગે સોશિયલ મીડિયા પર એક પત્ર પોસ્ટ કરીને પત્ની સાથે આત્મહત્યાની ચેતવણી આપી છે. પત્રમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે અજય બોરસ્તે, હેમંત ગોડસે, વિજય કરંજકર, સુદામ દેમસે તેમની આત્મહત્યા માટે જવાબદાર રહ્યાં છે. મહાનગર પ્રમુખ પ્રવીણ તિદમ પર પૈસાની આપ-લે કરીને ટિકિટ વહેંચવાનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે. ■

રાજ્યનાં પ્રથમ મહિલા ડીજીપી રશ્મી શુક્લા નિવૃત્ત:

૨૬/૧૧ના હીરો, આઈપીએસ ઓફિસર સદાનંદ દાતેએ અખત્યાર સંભાળ્યો

મુંબઈ: ઇન્ડિયન પોલીસ સર્વિસમાં ૩૭ વર્ષથી વધુ સમય સેવા આપનારા રાજ્યનાં પ્રથમ મહિલા ડિરેક્ટર જનરલ ઓફ પોલીસ (ડીજીપી) રશ્મી શુક્લા શનિવારે નિવૃત્ત થયાં હતાં અને સિનિયર આઈપીએસ ઓફિસર તથા ૨૬/૧૧ના આતંકવાદી હુમલાના હીરો સદાનંદ વસંત દાતેએ ડીજીપી તરીકેનો કાર્યભાર સંભાળ્યો હતો.

૧૯૮૦ બેચના ઓફિસર સદાનંદ દાતે હાલમાં નેશનલ ઇન્વેસ્ટિગેશન એજન્સી (એનઆઇએ)ના વડા હતા અને ૩૧ ડિસેમ્બરે તેમને ડીજીપી તરીકે નિયુક્ત કરાયા હતા. ૫૯ વર્ષના સદાનંદ (જુઓ પાનું ૪) ►►

(અમરજીવિ તરફથી)

કલ્યાણ-ડોંબિવલી પાલિકા ચૂંટણી કામ માટે ગેરહાજર ૨૭ કર્મચારી સામે ફોજદારી ગુનો દાખલ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: કલ્યાણ-ડોંબિવલી પાલિકા ચૂંટણી માટે કલ્યાણ, મુરબાડ શહેર પરિસરમાં વિવિધ સરકારી ઓફિસમાંથી કર્મચારી, અધિકારીઓને નીમવામાં આવ્યા છે, જેમાં પંચાયત સમિતિ, ગુરુસ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ (જીએસટી), એગ્રીકલ્ચર પ્રોડ્યુસ માર્કેટ કમિટી (એપીએમસી), પ્રદૂષણ કંટ્રોલ બોર્ડ, એમઆઈડીસી જેવા અનેક વિવિધ સરકારી ઓફિસમાંથી ૨૭ કર્મચારીઓ કામ માટે ગેરહાજર રહેતા પાલિકા પ્રશાસને તેમની વિરુદ્ધ બજારપેઠ પોલીસ સ્ટેશનમાં ફોજદારી ગુનો દાખલ કર્યો છે.

કલ્યાણ-ડોંબિવલી પાલિકાના આચારસંહિતા ટીમના આસિસ્ટન્ટ કમિશનર સંદીપ રોકડેની ફરિયાદ પરથી (જુઓ પાનું ૪) ►►

રખડતા શ્વાનની જવાબદારી અપાતા શિક્ષકોમાં તીવ્ર સંતાપ

મુંબઈ: શિક્ષણ ઉપરાંત અન્ય વિવિધ કાર્યોના બોજ હેઠળ દબાયેલા શિક્ષકો પર વધુ એક નવી જવાબદારી મૂકવામાં આવતા તેઓ તીવ્ર નારાજગી વ્યક્ત કરી રહ્યા છે. નવા આદેશ અનુસાર દરેક શાળામાં એક શિક્ષકને નોડલ અધિકારી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવશે. શાળા પરિસરને સ્વચ્છ રાખવા અને રખડતા શ્વાનોને રોકવાની જવાબદારી પણ એ શિક્ષકને સોંપવામાં આવશે. આ સંદર્ભે શિક્ષણ કમિશનર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા પરિપત્રનો રાજ્યના વિવિધ શિક્ષક સંગઠનોએ વિરોધ કર્યો છે.

દેશભરમાં રખડતા શ્વાનોની સંખ્યા વધી રહી છે અને તેમના ત્રાટકવાની સંખ્યામાં પણ નોંધપાત્ર વધારો થઈ રહ્યો છે. આ સંદર્ભમાં વિદ્યાર્થીઓની સલામતીને (જુઓ પાનું ૪) ►►

ચાર્ટર્ડ અકાઉન્ટન્ટ સાથે ૨૯ લાખની છેતરપિંડી: રિયલ એસ્ટેટ એજન્ટની ધરપકડ

મુંબઈ: ફ્લેટ વેચાણને નામે ચાર્ટર્ડ અકાઉન્ટન્ટ સાથે ૨૯ લાખ રૂપિયાની છેતરપિંડી આચરવાના આરોપસર દહિસર પોલીસે રિયલ એસ્ટેટ એજન્ટની ધરપકડ કરી હતી.

રિયલ એસ્ટેટ એજન્ટની ઓળખ દીપક કિરિટ શાહ તરીકે થઇ હોઇ સહ-આરોપી રાજેશ જૈન અને આદિત્યને પોલીસ શોધી રહી છે.

ફરિયાદી હિતેશ મનસુખભાઇ ગોંડવિલ્યા દહિસર વિસ્તારમાં રહે છે અને ચાર્ટર્ડ અકાઉન્ટન્ટ છે. હિતેશ ભાડાના ફ્લેટમાં રહેતો હતો અને તે નવો ફ્લેટ શોધી રહ્યો હતો. એવામાં હિતેશે ૧.૦૫ કરોડ રૂપિયાના ફ્લેટની ઓનલાઇન જાહેરાત જોઇ હતી.

જાહેરાતમાં આપેલા કોન્ટેક્ટ નંબર પર હિતેશે સંપર્ક સાધ્યો હતો. સામેની વ્યક્તિએ પોતાની ઓળખ આદિત્ય તરીકે આપી હતી અને હિતેશને રાવલપાડા વિસ્તારમાં ફ્લેટ જોવા માટે બોલાવ્યો હતો. હિતેશ અને તેના પિતા ફ્લેટ જોવા (જુઓ પાનું ૪) ►►

અંધેરીની હાઇરાઈઝ બિલ્ડિંગમાં આગ: ૨૭નો સુરક્ષિત બચાવ

ત્રણ ફાયરબ્રિગેડના જવાન સહિત મહિલા જખમી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: પશ્ચિમ ઉપનગરના અંધેરી (પશ્ચિમ) માં ગ્રાઉન્ડ પ્લસ ૧૮ માળની બહુમાળી ઈમારતના પહેલા માળે બપોરના આગ ફાટી નીકળી હતી, જેમાં બિલ્ડિંગના ઉપરના માળા પર ફસાયેલા ૨૭થી વધુ રહેવાસીઓને સુરક્ષિત રીતે બચાવી લેવામાં આવ્યા હતા. આગ બુઝાવવાની કામગીરી દરમિયાન ચાર જખમી થયા હતા, જેમાં એક મહિલા સહિત ત્રણ ફાયરબ્રિગેડના જવાનનો સમાવેશ થાય છે.

અંધેરી પશ્ચિમમાં એસ.વી. રોડ પર અંધેરી સબ-વેની સામે ગ્રાઉન્ડ પ્લસ ૧૮ માળની ચાંદીવાલા પર્લ ઈજન્સી આવેલી છે. શનિવારે બપોરના લગભગ બે વાગ્યાની આસપાસ બિલ્ડિંગના પહેલા માળ પર ઈલેક્ટ્રિક ડકટમાં અચાનક આગ ફાટી નીકળી હતી, જે ક્ષણભરમાં ઉપર ૧૦માળ સુધી પહોંચી ગઈ હતી, તેને કારણે બિલ્ડિંગના ઉપરના માળા પર મોટા પ્રમાણમાં ધુમાડો ફેલાઈ ગયો હતો.

દેવલાલી રેલવે સ્ટેશન પર લશ્કરી કર્મચારીઓની સુવિધા પ્રત્યે દુર્લક્ષ ટ્રેન પકડી નાશિક જવું પડે છે

નાશિક: નાશિક જિલ્લાનું દેવલાલી દેશની લશ્કરી સેનાનું મુખ્ય તાલીમ કેન્દ્ર હોવાથી દેવલાલી રેલવે સ્ટેશનનું મહત્વ ઘણું વધારે છે. દેશના ખૂણે ખૂણેથી સૈનિકો હોય છે. જોકે, ટ્રેઈનિંગ પતાવી વતન પાછા ફરવા આ સૈનિકોએ નાશિક રોડ રેલવે સ્ટેશન સુધી લાંબા થવું પડે છે, કારણ કે હાલમાં ઘણી ટ્રેન દેવલાલી રેલવે સ્ટેશન પર ઊભી રહી રહેતી. પરિણામે તેમને મુશ્કેલી પડે છે. સૈનિકોની સુવિધા માટે બધી ટ્રેનોને દેવલાલી રેલવે સ્ટેશન પર ઊભી રહે એ જરૂરી છે.

દેવલાલી દેશનું એક મુખ્ય લશ્કરી તાલીમ કેન્દ્ર હોવા ઉપરાંત સ્વાતંત્ર્યવીર સાવરકરના જન્મ સ્થળ તરીકે પણ દેવલાલીનું વિશેષ મહત્વ છે.

દેશભરમાંથી સાવરકર ભક્તો તેમના સ્મારક પર શ્રદ્ધાંજલિ આપવા દેવલાલી આવતા હોય છે. ટ્રેન માર્ગે દેવલાલી પહોંચવું તેમના માટે અનુકૂળ હોય છે. નાશિક, સિન્નર અને ઈગતપુરી એ ત્રણ તાલુકાના ખેડૂતો અને વેપારીઓ માટે પણ દેવલાલી મહત્વપૂર્ણ છે. જો બધી ટ્રેનોને દેવલાલી સ્ટેશન પર સ્ટોપ મળે તો નાશિક, સિન્નર, ઈગતપુરી તાલુકાના નાગરિકોને પણ લાભ થશે.

કોરોના પહેલા દેવલાલી રેલવે સ્ટેશન પર ૨૨ ટ્રેન ઉભી રહેતી હતી. આ કારણે દેવલાલી રેલવે સ્ટેશન વિસ્તારના ઘણા ગામડાઓ માટે અનુકૂળ હતું. કોરોના સમયગાળા દરમિયાન દેવલાલી રેલવે સ્ટેશન પર રોકાતી ઘણી ટ્રેનોના સ્ટેપોજ રદ કરવામાં આવ્યા હતા. કોરોના સમાપ્ત પછી હાલમાં દેવલાલી સ્ટેશન પર માત્ર સાત ટ્રેન ઉભી રહે છે.

થાણે: રાજ્યની ૨૯ મહાપાલિકાઓની પંદરમી જાન્યુઆરીએ યોજાનારી ચૂંટણી માટે આચારસંહિતા અમલી થઇ ત્યારથી એન્ફોર્સમેન્ટ એજન્સીઓએ થાણેમાં ૨.૭૫ કરોડ રૂપિયાથી વધુનો ગેરકાયદે દાડ, ડ્રગ્સ, રોકડ તેમ જ શસ્ત્રો જપ્ત કર્યા હોવાનું અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

પોલીસ, સ્ટેટ એક્સાઇઝ વિભાગ અને પાલિકાના કર્મચારીઓની બનેલી ટીમોએ ૧૫ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૫થી ૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૬ દરમિયાન આ કાર્યવાહી કરી હતી.

ચૂંટણીની પ્રક્રિયા ન્યાયી, નિર્ભય અને પારદર્શક રહે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે આચારસંહિતાના કોઇ પણ

ઉલ્લંઘન સામે તાત્કાલિક અને કડક કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે. મુંબ્રા, શિળ રોડ અને મોડેલા ચેકનાકા સહિત મુખ્ય ચેકપોઇન્ટ પર દરરોજ વ્યાપક નિરીક્ષણ કરવામાં આવી રહ્યું છે, એમ આચારસંહિતા અમલીકરણ સેલના નોડલ ઓફિસર ભાલચંદ બેહેરેએ કહ્યું (જુઓ પાનું ૪) ►►

૨૦ દિવસનું ભાડું, ૩૦ દિવસની મુસાફરી: એસટી ઈ-બસ સર્વિસની નવી યોજના

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમે મુસાફરોની સુવિધા માટે અને ઈ-બસ સેવાઓનો ઉપયોગ વધારવા માટે નવી માસિક અને ત્રિમાસિક પાસ યોજના શરૂ કરી છે. આ યોજનાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય કામ, વ્યવસાય અથવા શિક્ષણ માટે દરરોજ એક જ રૂટ પર મુસાફરી કરતા નિયમિત મુસાફરોને ઓછા ખર્ચે વધુ મુસાફરી સુવિધાઓ પૂરી પાડવાનો છે. આ પાસ યોજના સાથે ઈ-બસ સેવાઓ વધુ કિક્કાયતી બનશે અને મુસાફરોનો સમય અને પૈસા એમ બંનેની બચત થશે.

એસટી નિગમના ચેરમેન અને રાજ્ય પરિવહન પ્રધાન પ્રતાપ સરનાઈકે જણાવ્યું હતું કે પ્રાઈવેટ વાહનોનો ઉપયોગ ઘટાડવા અને વધુમાં વધુ મુસાફરોને ઈ-બસમાં મુસાફરી કરવા પ્રોત્સાહિત કરવા આ યોજના અમલમાં મૂકવામાં આવી રહી છે. આ યોજનાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય દૈનિક મુસાફરોને ઈ-બસો તરફ આકર્ષવાનો છે.

હાલમાં એમએસઆરટીસી ઈ-બસ પ્રોજેક્ટ હેઠળ ૪૪૮ ઈ-બસ કાર્યરત છે અને શિવાઈ પ્રોજેક્ટ હેઠળ અન્ય ૫૦

ઈ-બસ સેવાઓ પૂરી પાડી રહી છે. સરનાઈકે માહિતી આપી છે કે આગામી મહિનાઓમાં આ બસોની સંખ્યા તબક્કાવાર વધારવાની યોજના છે. પરિણામે ભવિષ્યમાં વધુ રૂટ પર ઈ-બસ સેવા શરૂ કરવામાં આવશે.

મુંબઈથી થાણે અને અલીબાગ જેવા નજીકના રૂટ પર મોટી સંખ્યામાં દૈનિક મુસાફરી મુસાફરી કરે છે. આ રૂટ પર ઈ-બસ સેવાઓ પહેલાથી જ ચાલી રહી હોવાનાં, આ મુસાફરોને નવી પાસ યોજનાનો સીધો લાભ મળશે. મુસાફરી સરળ, સલામત અને સસ્તી બનશે એવું નિગમનું કહેવું છે.

આ યોજના હેઠળ બે પ્રકારના પાસ ઉપલબ્ધ છે, માસિક અને ત્રિમાસિક. માસિક પાસનો મુસાફરીનો સમયગાળો ૩૦ દિવસનો છે અને ફક્ત ૨૦ દિવસનું ભાડું ચૂકવવાનું રહેશે. જ્યારે ત્રિમાસિક પાસનો મુસાફરીનો સમયગાળો ૯૦ દિવસનો છે અને જો ભાડું ૬૦ દિવસ પ્રોજેક્ટ હેઠળ ૪૪૮ ઈ-બસ કાર્યરત છે અને શિવાઈ પ્રોજેક્ટ હેઠળ અન્ય ૫૦

આજે મધ્ય રેલવેમાં બ્લોક

મુંબઈ: રવિવારે રેલવે ટ્રેક મેઈન્ટેનન્સ, સિગ્નલ મેઈન્ટેનન્સ જેવા મહત્વના ટેકનિકલ કામકાજ માટે રેલવે દ્વારા મેગા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. જેને કારણે ટ્રેનોના ધાંધિયા જોવા મળશે.

મધ્ય રેલવે પર યોથી જાન્યુઆરીના રોજ સવારે ૧૦થી બપોરે ૪ વાગ્યા સુધી માટુંગા-મુલુંડ વચ્ચે અપ-ડાઉન રોજ સવારે ૧૦થી બપોરે ૪ વાગ્યા સુધી લાઈન પર મેગા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. આ સમય દરમિયાન અપ-ડાઉન સ્લો લોકલ અપ-ડાઉન

મહારાષ્ટ્રની ૨૯ મહાનગરપાલિકામાં ૧૫,૯૩૧ ઉમેદવારો

૨,૮૬૩ બેઠક માટે ચૂંટણી થવાની છે, જેમાં મુંબઈની ૨૨૭ બેઠકોનો સમાવેશ થાય છે.

દેશની આર્થિક રાજધાની ગણાતી મુંબઈ મહાનગરપાલિકાનું નાણાકીય બજેટ દેશના અનેક નાના રાજ્યો કરતા પણ મોટું હોય છે, તેથી તમામ રાજકીય પક્ષો આ વર્ષે મુંબઈ મહાનગરપાલિકાને પોતાના કબજામાં કરવાના પ્રયાસમાં છે. મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણી માટે કુલ ૨,૫૧૬ ઉમેદવારી પત્રક ભરાયા હતા, તેમાંથી સ્ક્રુટીની બાદ ૨,૧૫૩ ઉમેદવારી પત્રક (જુઓ પાનું ૪) ►►

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મુંબઈ સહિત રાજ્યની ૨૯ મહાનગર-પાલિકાની ચૂંટણી ૧૫ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૬ના રોજ યોજાઈ રહી છે ત્યારે ચૂંટણી માટે ૧૫,૯૩૧ ઉમેદવારો જંગ લડવાના છે, જેમાં મુંબઈમાં ૨૨૭ બેઠકો માટે ૧,૭૦૦ ઉમેદવારો ચૂંટણી લડવાના છે. તો મુંબઈના પડોશી શહેર થાણેમાં ૨૬૩ ઉમેદવારોએ પોતાના ફોર્મ પાછા ખેંચી લીધા હતા.

રાજ્યના ચૂંટણી કમિશને શનિવારે આપેલી માહિતી મુજબ કુલ ૩૩,૨૪૭ નોમિનેશન ફોર્મ ભરાયા હતા, જેમાં ફોર્મની સ્ક્રુટીની બાદ ૨૪,૭૭ ચૂંટણી લડવા પાત્ર રહ્યા હતા. શનિવારે, બે જાન્યુઆરી, ૨૦૨૬ના ઉમેદવારી પાછી ખેંચવાના દિવસે બપોરના ત્રણ વાગ્યાની મુદત સુધીમાં કુલ ૮,૮૪૦ ઉમેદવારોએ પોતાનું ઉમેદવારી પત્રક પાછું ખેંચી લીધું હતું.

રાજ્યમાં ૨૯ મહાનગરપાલિકામાં કુલ ૮૯૩ વોર્ડમાં આવેલી

અજિત પવારે ભાજપ સામે બંદૂક તાકી: પુણેમાં રાજકીય ગતિવિધિઓ તેજ

પુણે: મહાયુતિના ઘટક પક્ષ ભાજપ અને એનસીપી પિંપરી ચિંચવડ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીમાં એકબીજા સામે મેદાનમાં ઊતર્યા છે. અજિત પવારે પુણે તેમજ પિંપરી ચિંચવડ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન પર ખાસ ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે. બંને જગ્યાએ તેમણે એનસીપી શરદ પવાર જૂથને સાથે લઈને ભાજપ સામે

રણનીતિ બનાવી છે. આ બંને પાલિકાઓને કબજે કરવા પવાર પુણેમાં અડો જમાવી બેઠા છે.

દરમિયાન અજિત પવારે ભાજપની આકરી ટીકા કરવાનું શરૂ કરી દીધું છે. છેલ્લા નવ વર્ષમાં ભાજપે પિંપરી ચિંચવડ મહાનગરપાલિકાનું સંચાલન ખરાબ રીતે કર્યું

છે અને મોટા પાયે ભ્રષ્ટાચાર કરવાનો આરોપ ભાજપ પર મૂક્યો છે. મહાયુતિનો હિસ્સો રહેલા અજિત પવાર ખુલ્લેઆમ ભાજપની ટીકા કરી રહ્યા હોવાથી બંને પક્ષ તરફથી રાજકીય પ્રતિક્રિયાઓ આવવા લાગી છે. અઢી કલાકની પ્રેસ કોન્ફરન્સ કરીને અજિત પવાર (જુઓ પાનું ૪) ►►

પુણેમાં પાલિકાની ચૂંટણી:

મતદારોને લાલચ આપવા બદલ એનસીપી ઉમેદવારના પુત્ર સામે ગુનો

પુણે: પુણેમાં પાલિકાની ચૂંટણી પૂર્વે મતદારોને લાલચ આપવા બદલ રાષ્ટ્રવાદી કોંગ્રેસના પુત્ર તથા અન્ય ૧૩ જણ વિરુદ્ધ ગુનો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. બાણેર પોલીસ સ્ટેશનના અધિકારીએ આરોપીની ઓળખ કિરણ ચંદેરે તરીકે કરી હતી, જે બાબુરાવ ચંદેરેનો પુત્ર છે. બાબુરાવ વોર્ડ નંબર-૯ બાણેર-સુસ-પાશાણથી ચૂંટણી લડી રહ્યો છે. કિરણ ચંદેરે તથા અન્યો વિરુદ્ધ આચારસંહિતાનો ભંગ

કરવા બદલ ભારતીય ન્યાય સંહિતાની કલમ ૨૨૩, ૧૭૧ અને ૭૪ હેઠળ ગુનો દાખલ કરાયો હતો. તેઓ બાણેર વિસ્તારમાં મતદારોને લાલચ આપતા જોવા મળ્યા હતા. તેમની પાસે મતદારોની યાદી તથા અન્ય કેટલાક દસ્તાવેજો પણ મળી આવ્યા હતા. આ ઘટના સંબંધી વીડિયો શુક્રવારે સોશિયલ મીડિયા પર વાયરલ થયો હતો.

(પીટીઆઈ) ■

પાલિકાની ચૂંટણી: થાણેમાં ૨.૭૫ કરોડ રૂપિયાના ડ્રગ્સ અને દારૂ જપ્ત

થાણે: રાજ્યની ૨૯ મહાપાલિકાઓની પંદરમી જાન્યુઆરીએ યોજાનારી ચૂંટણી માટે આચારસંહિતા અમલી થઇ ત્યારથી એન્ફોર્સમેન્ટ એજન્સીઓએ થાણેમાં ૨.૭૫ કરોડ રૂપિયાથી વધુનો ગેરકાયદે દારૂ, ડ્રગ્સ, રોકડ તેમ જ શસ્ત્રો જપ્ત કર્યા હોવાનું અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

પોલીસ, સ્ટેટ એક્સાઇઝ વિભાગ અને પાલિકાના કર્મચારીઓની બનેલી ટીમોએ ૧૫ ડિસેમ્બર, ૨૦૨૫થી ૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૬ દરમિયાન આ કાર્યવાહી કરી હતી.

ચૂંટણીની પ્રક્રિયા ન્યાયી, નિર્ભય અને પારદર્શક રહે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે આચારસંહિતાના કોઇ પણ

ઉલ્લંઘન સામે તાત્કાલિક અને કડક કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે. મુંબ્રા, શિળ રોડ અને મોડેલા ચેકનાકા સહિત મુખ્ય ચેકપોઇન્ટ પર દરરોજ વ્યાપક નિરીક્ષણ કરવામાં આવી રહ્યું છે, એમ આચારસંહિતા અમલીકરણ સેલના નોડલ ઓફિસર ભાલચંદ બેહેરેએ કહ્યું (જુઓ પાનું ૪) ►►

